

Kommunledningsförvaltningen

2021-10-20

Sammanträdande organ

Socialnämnden

Tid

2021-10-26 klockan 15:00

Plats

Solrosen

Nr	Ärende	Beteckning
1	Upprop	
2	Val av justerare	
3	Fastställande av dagordning	
4	TEMA - anhörigstöd och Mercur	
5	Revidering av riktlinjer med tillämpningsregler och handläggningsordning - försörjningsstöd	SOCN/2021:75
6	Sammanträdesdagar 2022	SOCN/2021:69
7	Rapportering av ej verkställda gynnande beslut	SOCN/2021:32
8	Särskilt förordnad tjänsteman	SOCN/2021:71
9	Revidering av socialnämndens delegationsordning	SOCN/2021:68
10	Månadsrapport september	
11	Verksamhetsinformation	
12	Anmälan av delegationsbeslut	
13	Meddelanden	

Johanna Karlsson (S)

Ordförande

Riktlinjer med tillämpningsregler och handlägningsordning - försörjningsstöd

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden antar socialförvaltningens förslag till riktlinjer med tillämpningsregler och handlägningsordning.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har upprättat förslag till nya riktlinjer med tillämpningsregler och handlägningsordning för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt. Då nuvarande riktlinjer inte uppdaterats sedan 2018 finns behov av att revidera och förtydliga vissa delar i förhållande till bland annat ny rättspraxis och förändringar i de insatser som erbjuds i kommunen idag. I vissa fall har information som inte längre är relevant plockats bort och texten har förtydligats utifrån nuvarande förutsättningar i verksamheten. Information som bättre platsar i rutin har flyttats till nytillkomna rutiner och därefter plockats bort ur riktlinjedokumentet.

Ärendets handlingar

- Riktlinjer med tillämpningsregler och handlägningsordning - försörjningsstöd
- Bilaga - genomförda ändringar i riktlinjer med tillämpningsregler och handlägningsordning

XX
Titel

Beslutet skickas till:

Akten

Riktlinjer med tillämpningsregler och handläggningsordning

Försörjningsstöd

Ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt

Antagen av socialnämnden den 15 juni 2016
Reviderad: 2018-06-13 § 109, SOCN Del/2018 § 8,
2019-03-26 SOCN Del/2019 § 3

Innehåll

Socialtjänsten i Katrineholms kommun	7
1 kap. Socialtjänstens mål	8
2 kap. Kommunens ansvar	8
2 a kap. Ansvarsfördelning mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp enligt denna lag	9
Ansvarig kommun	9
Ansökan om insatser i en annan kommun	9
4 kap. Rätten till bistånd	10
9 kap. Återkrav m.m.	11
11 kap. Handläggning av ärenden	12
Förordningen (2008:975) om uppgiftsskyldighet i vissa fall enligt socialtjänstlagen (2001:453)	12
Övriga kontakter kräver samtycke	13
Grundläggande principer för individuell behovsprövning	14
Inriktning	15
Samverkan	15
Villkor för bistånd	15
Beslut	15
Genomförandeplan	16
Barnperspektivet	16
Jämställdhet	16
Våld i nära relationer	16
Relationsvårdsteamets kommunens resurs för våld i nära relationer	17
Kompetenshöjande verksamhet	17
Vägran eller nedsättning av ekonomiskt bistånd.....	17
Olika hushållstyper och beräkning av vissa kostnader	17
Hushållsgemenskap men ej sambor	17
Sammanboende under äktenskapsliknande förhållanden (sambor).....	18
Giftna makar – ej sammanboende.....	18
Giftna makar – med betänketid efter skilsmäsoansökan	18
Giftna makar – ena maken bosatt utomlands	18
Underårig som blir förälder	18
Ungdom som ingår äktenskap.....	19
Beräkning av ekonomiskt bistånd	19
Som inkomst räknas t ex:	19
Som inkomst räknas <i>inte</i>	20
Skatteåterbäring	20
Realiserbara tillgångar	20
Sparmedel.....	21
Handikappersättning och merkostnadsersättning	21
Hemmaboende barns- och skolungdomars inkomster och tillgångar	21

Arbetsinkomst.....	21
Kapital och övriga tillgångar	22
Försörjningsstöd (4 kap 3§ socialtjänstlagen).....	23
Riksnorm (4 kap 3§ 1 st 1p socialtjänstlagen)	23
Livsmedel	23
Kläder och skor.....	23
Lek och fritid.....	23
Hälsa och hygien.....	23
Förbrukningsvaror	23
Dagstidningar, telefon, mobiltelefon,	23
Reducerad norm (4 kap 3§ 2st socialtjänstlagen).....	23
Förhöjd norm (4 kap 3§ 2st socialtjänstlagen)	23
<i>Specialkost</i>	24
Övrigt försörjningsstöd – skäligena kostnader (4 kap 3§ 1st 2p socialtjänstlagen).....	24
Extra klädbidrag	24
Akuta hjälpbehov.....	24
Arbetsresor.....	24
Boendekostnad och boendestandard	25
Boendekostnad.....	25
Boendekostnad vid kort- och långvarigt biståndsbehov.....	25
Boendekostnad i hyresrätt.....	26
Boendekostnad i bostadsrätt eller villa.....	26
Boendekostnad vid vistelse på kriminalvårdsanstalt.....	26
Boendekostnad för vuxet barn (18-24 år) som bor kvar hos sina föräldrar.....	26
Boendekostnad för förälder som bor hos sitt vuxna barn.....	27
Inneboende.....	27
Andrahandsboende.....	27
Lägenhetsbyte som medför högre nettohyra	27
Intäkt av uthyrning.....	27
Elkostnad.....	28
Fackföreningsavgift/avgift arbetslöshetskassa.....	28
Fickpengar.....	28
Fritidsaktivitet för barn	28
Lägervistelse	28
Skolaktiviteter.....	28
Rekreativresa/semester.....	28
Fritidsaktiviteter för vuxna med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.....	28
Hemförsäkring	29
Umgänge	29
Umgängesresor	29
Ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt.....	30
Avgift för hemtjänst/hemsjukvård	30
Avgifter hos Migrationsverket	30
Begravning och dödsboanmälan	30

Cykel	30
Cykelreparation.....	30
Dator och bredband	30
Barn och ungdom.....	31
Vuxna utan barn.....	31
Julklappar eller födelsedagspresenter	31
Familjerådgivning	31
Flyttkostnad och magasineringskostnad	31
Sanering.....	31
Magasineringskostnader.....	32
Färdtjänstavgift	32
Glasögon	32
Barn.....	32
Vuxna.....	32
Hemutrustning	32
Tvättmaskin.....	33
Diskmaskin.....	33
Mikrovågsugn.....	33
Spädbarnsutrustning.....	33
Hjälpmedel	33
Högekostnadsskydd för hjälpmedel.....	33
Egenavgift.....	34
Ortopediska hjälpmedel (inlägg och skor).....	34
ID-handling	34
DNA test för att fastställa föräldraskap	34
Kostnader för juridisk hjälp	34
Kurslitteratur	34
Psykoterapi	34
Resor – ej arbetsresor	35
Rekreativresor.....	35
Resa till begravning.....	35
Återföreningsresor.....	35
Återvandringsresor.....	35
Resor i samband med umgänge med barn.....	36
Övriga resor.....	36
Riksfärdtjänst.....	36
Sjukvårdande behandling	36
IVF.....	36
Läkarvård och sjukgymnastik m.m.....	36
Medicin.....	37
Sjukhusvård.....	37
Sjukresor.....	37
Självrisk på försäkring	37
Skulder	37
Allmänt om skulder.....	37

Prövning av rätten till bistånd	38
Hyresskuld eller el- skuld	38
Skuld för avgift för förskoleverksamhet	38
Studentexamen	38
Tandvård	38
Allmänt	38
Akut tandvård	39
Nödvändig tandvård.....	39
Rätt till bistånd.....	39
Övrigt om tandvård.....	39
Telefoni.....	40
Äktenskapsskillnad	40
Särskilda frågor.....	40
Bidragsbrott	40
Utlandsvistelse.....	40
Överklagande	40
Särskilda grupper.....	41
Ungdomar inom Klivet	41
Föräldralediga	41
Arbetslösa	41
Praktik eller kompetenshöjande verksamhet enligt 4 kap 4 § socialtjänstlagen	42
Unga arbetslösa.....	42
Jobbgaranti för ungdomar	42
Arbetslösa med arbetshinder	42
Kommunala och kommunfinansierade arbetsmarknads- och arbetsrehabiliterade insatser	43
Sjukdom/saknar arbetsförmåga	43
Samordnad individuell plan (SIP).....	43
Studerande	43
Skolungdomar.....	43
SFI	44
Grundskolenivå.....	44
Gymnasienivå	44
Studieuppehåll i samband med ferier.....	45
Barn som är familjehemsplacerade/släktingplacerad	45
Egna företagare.....	45
Personer med fria yrken.....	45
Långvarigt bidragsberoende	45
Genomförandeplan	46
Utländska medborgare	46
Med uppehållstillstånd	46

Utan uppehållstillstånd	46
Asylsökande.....	46
EU-medborgare	47
Allmän orientering.....	47
Upphållsrätt.....	47
Upphållskort.....	47
Yrkesverksamma personer.....	47
Arbetsökande	48
Icke yrkesverksamma personer.....	48
Tillfällig vistelse.....	48
Etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (2017:820)	48

FÖRSLAG

Socialtjänsten i Katrineholms kommun

Myndighetsutövningen utgår från socialtjänstlagen (2001:453) och socialtjänstförordningen (2001:937). Arbetet inom Socialtjänst – Socialbidrag ska präglas av socialtjänstens övergripande mål som det formuleras i portalparagrafen (1 kap. 1 – 2 §§ SoL)

Socialnämnden fastställer på vilket sätt och i vilken omfattning kommunen ska tillgodose en individs eller ett hushålls behov av ekonomiskt bistånd. Katrineholm kommuns riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt utgår, förutom från lagar och förordningar, även från Socialstyrelsens Handbok för socialtjänsten, Ekonomiskt bistånd, samt vägledande domar från förvaltningsrätt, kammarrätt eller högsta domstol. Även beslut från JO och IVO (Inspektionen för vård och omsorg) påverkar riktlinjernas utformning.

Arbetet med ekonomiskt bistånd är ett tvådelat uppdrag
Hjälpa människor till att finna vägar till egen försörjning.
Pröva rätten till ekonomiskt bistånd under tiden.

Målet är att den enskilde genom ”Aktivt försörjningsstöd” (ökade insatser och samverkan) ska komma vidare till egen försörjning, i första hand genom arbete. Arbetslinjen ska gälla för personer som söker ekonomiskt bistånd. Det handlar om att ta tillvara varje människas vilja och förmåga att arbeta och försörja sig själv. Den enskildes resurser och förmågor sätts i fokus. Socialtjänstens främsta uppgift blir därmed att genom aktiva insatser samt motivations- och förändringsarbete skapa förutsättningar för den enskilde att ta detta ansvar.

För gruppen arbetslösa/arbetssökande finns kommunens arbetsmarknadsenhet, Viadidakt. Viadidakt har två kärnverksamheter, arbetsmarknadsenheten och vuxnas lärande. Socialtjänsten har möjlighet att i samarbete med arbetsmarknadsenheten aktualisera klienter för kompetenshöjande verksamhet. Det övergripande kravet för de arbetssökande är att alla ska förväntas delta i samtliga åtgärder som kan bidra till en egenförsörjning och en kompetensutveckling.

Klienter med funktionshinder som kan påverka deras arbetsförmåga ska alltid utredas och deras eventuella rätt till socialförsäkringsförmåner klarläggas. Sådan utredning eller prövning kan exempelvis ske i samarbete med klientens övriga vårdkontakter, TRIS (Tidig rehabilitering i samverkan) eller hos arbetsförmedlingen.

För personer som saknar arbetsförmåga eller vars arbetsförmåga inte är klarlagd ska arbetet inriktas mot arbetsförberedande och rehabiliterande insatser. Möjligheterna till annan försörjning ska undersökas.

Socialtjänstlagen tydliggör kommunens ansvar för att säkerställa ett yttersta skyddsnät, i de fall andra generella försäkringssystem inte är tillämpliga. Det innebär att oavsett orsak ska varje persons behov utredas och socialtjänsten ska bedöma vilket bistånd den enskilde behöver för att tillgodose sina behov.

1 kap. Socialtjänstens mål

1 § Samhällets socialtjänst ska på demokratins och solidaritetens grund främja människors

- ekonomiska och sociala trygghet
- jämlikhet i levnadsvillkor
- aktiva deltagande i samhällslivet

Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten ska bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet.

2 § När åtgärder rör barn ska det särskilt beaktas vad hänsynen till barnets bästa kräver. Med barn avses varje människa under 18 år.

Viktiga styrdokument är följande:

- Socialtjänstlag (2001:453)
- Delegationsordning för socialnämnden.
- Separata rutiner för handläggning. Finns i Gemensam katalog under enheten Ekonomiskt bistånd.
- Socialstyrelsens årliga meddelande om Riksnorm. Finns i Gemensam katalog under enheten Ekonomiskt bistånd.
- Socialstyrelsens ”Allmänna råd om ekonomiskt bistånd”
- Socialstyrelsens ”Ekonomiskt bistånd – stöd för rättstillämpning och handläggning”
- Socialstyrelsens skrift ”Barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd”

2 kap. Kommunens ansvar

1 § Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Detta innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän.

Bestämmelser om ansvarsfördelningen mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp enligt denna lag finns i 2 a kap.

I fråga om den som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. finns det särskilda bestämmelser om bistånd och placering av barn i den lagen. Lag (2018:347).

6 § Kommunen får även träffa överenskommelse med regionen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om att, inom ramen för socialtjänstens uppgifter, samverka i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser. Kommunen ska bidra till finansieringen av sådan verksamhet som bedrivs i samverkan. Enligt bestämmelser i lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser får kommunen delta i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Riksrevisionen får granska sådan verksamhet som bedrivits i samverkan med och delvis finansierats av Försäkringskassan eller Arbetsförmedlingen. Vid en sådan granskning har Riksrevisionen rätt att ta del av de uppgifter som behövs för att granska verksamheten. Lag (2019:909).

7 § När den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården ska kommunen tillsammans med regionen upprätta en individuell plan. Planen ska upprättas om kommunen eller regionen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Planen ska när det är möjligt upprättas tillsammans med den enskilde. Närstående ska ges möjlighet att delta i arbetet med planen, om det är lämpligt och den enskilde inte motsätter sig det.

Av planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
2. vilka insatser respektive huvudman ska svara för,
3. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än kommunen eller regionen, och
4. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen. Lag (2019:909).

2 a kap. Ansvarsfördelning mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp enligt denna lag

Ansvarig kommun

1 § Den kommun där den enskilde vistas ansvarar för stöd och hjälp enligt 2 kap. 1 §, om inte annat följer av 3-5 §§. Lag (2011:328).

2 § Om det står klart att en annan kommun än vistelsekommunen ansvarar för stöd och hjälp åt en enskild, är vistelsekommunens ansvar begränsat till akuta situationer. Lag (2011:328).

3 § Om den enskilde är bosatt i en annan kommun än vistelsekommunen, ansvarar bosättningskommunen för det stöd och den hjälp som den enskilde behöver. Lag (2011:328). Med bosättningskommun avses i detta kapitel

1. den kommun där den enskilde är stadigvarande bosatt, eller
2. om den enskilde är stadigvarande bosatt i en kommun men har sin starkaste anknytning till en annan kommun, den sistnämnde kommunen, eller
3. om den enskilde saknar stadigvarande bostad, den kommun till vilken han eller hon har sin starkaste anknytning. Lag (2011:328).

5 § Den kommun där den enskilde är folkbokförd ansvarar för stöd och hjälp

1. under kriminalvård i anstalt,
2. under vård på sjukhus eller annan sjukvårdsinrättning på initiativ av någon annan än en kommun,
3. som aktualiserats inför avslutningen av vård enligt 1 eller 2. Lag (2011:328).

Ansökan om insatser i en annan kommun

8 § En person som önskar flytta till en annan kommun, får ansöka om insatser i den kommunen om han eller hon

1. till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom har ett varaktigt behov av omfattande vård- eller omsorgsinsatser och därför inte kan bosätta sig i den andra kommunen utan att de insatser som han eller hon behöver lämnas, eller
2. på grund av våld eller andra övergrepp behöver flytta till en annan kommun men inte kan göra det utan att de insatser som han eller hon behöver lämnas. Lag (2011:328).

9 § En ansökan enligt 8 § ska behandlas som om den enskilde var bosatt i inflyttningskommunen. Är den sökandes behov tillgodosedda i bosättningskommunen, får hänsyn inte tas till den omständigheten när ansökan prövas.

Bosättningskommunen är skyldig att på begäran bistå i den utredning som den andra kommunen behöver för att kunna pröva ansökan. Lag (2011:328)

4 kap. Rätten till bistånd

Rätten till och andra förutsättningar för ekonomiskt bistånd regleras med stöd av 4 kap.1 – 6 §§ samt 9 kap 1 – 4 §§ socialtjänstlagen.

1 § Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.

Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd enligt första stycket om han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande, i vilket ingår att vid behov delta i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning vid folkhögskola. Om det finns godtagbara skäl har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om han eller hon inte står till arbetsmarknadens förfogande.

Vid prövningen av behovet av bistånd för livsföringen i övrigt får hänsyn inte tas till den enskildes ekonomiska förhållanden om rätten att ta ut avgifter för biståndet regleras i 8 kap.

Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Lag (2021:159).

1 a § Följande inkomster ska inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd enligt 1 §

1. hemmavarande barns inkomster av eget arbete
2. hemmavarande skolungdoms inkomster av eget arbete, om skolungdomarna är under 21 år

Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan eller annan jämförlig utbildning. Inkomster som avses i första stycket får dock beaktas vid tillämpning av 1 § till den del de överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Lag (2013:421).

1 b § För den som har fått försörjningsstöd under sex månader i följd ska 25 procent av inkomsterna av anställning inte beaktas vid bedömning av rätten till bistånd enligt 1 § (särskild beräkningsregel). Den särskilda beräkningsregeln gäller under två år. Därefter måste kravet på att försörjningsstöd ska ha lämnats under sex månader i följd uppfyllas på nytt för att den särskilda beräkningsregeln ska gälla igen. Den särskilda beräkningsregeln gäller inte inkomster som anges i 1 a §. Lag (2013:421).

2 § Socialnämnden får ge bistånd utöver vad som följer av 1 § om det finns skäl för det.

Ansökan ska först prövas enligt 4 kap 1 § för att den enskilde ska ha möjlighet att överklaga ett beslut om avslag. Därefter tas ställning till om bistånd kan beviljas enligt 4 kap 2 §. Beslut enligt 4 kap 2 § fattas enligt delegationsordning för socialnämnden.

3 § Försörjningsstöd lämnas för skäliga kostnader för

1. livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidningar, telefon och TV-avgift
2. boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring, samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa

Skäliga kostnader enligt första stycket 1 ska i enlighet med vad regeringen närmare föreskriver beräknas enligt en för hela riket gällande norm (riksnorm) på grundval av officiella prisundersökningar av olika hushållstypers baskonsumtion. Om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl, ska socialnämnden dock beräkna dessa kostnader till en högre nivå. Nämnden får också i ett enskilt fall beräkna kostnaderna till en lägre nivå, om det finns särskilda skäl för detta. Lag (2009:1233). *Se Socialnämndens delegationsordning*

4 § Socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat beredas någon lämplig arbetsmarknadsåtgärd. *Se Socialnämndens delegationsordning.*

Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig

hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar.

Socialnämnden ska samråda med Arbetsförmedlingen innan beslut fattas enligt första stycket. Lag (2013:421).

5 § Om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som anvisats enligt 4 §, får fortsatt försörjningsstöd vägras eller nedsättas. Detsamma gäller om han eller hon utan godtagbart skäl uteblir från praktiken eller den kompetenshöjande verksamheten.

Se Socialnämndens delegationsordning.

6 § Den som deltar i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet enligt 4 § ska i det sammanhanget inte anses som arbetstagare. I den utsträckning den enskilde utför uppgifter som stämmer överens med eller till sin art liknar sådant som vanligen utförs vid förvärvsarbete, ska han eller hon dock likställas med arbetstagare vid tillämpning av 2 kap 1-9 §§, 3 kap 1-4 §§ och 6-13 §§, 4 kap 1-4 §§ och 8-10 §§ samt 7-9 kap arbetsmiljölagen (1977:1160) och av bestämmelserna om arbetsskadeförsäkring i socialförsäkringsbalken. Lag (2010:1284)

9 kap. Återkrav m.m.

1 § Om någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att lämna uppgifter eller på annat sätt förorsakat att ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § utgetts obehörigen eller med för högt belopp, får socialnämnden återkräva vad som har betalats ut för mycket.

Se rutin Försörjningsstöd som betalats ut på felaktiga grunder.

Om någon i annat fall än som avses i första stycket tagit emot sådant ekonomiskt bistånd obehörigen eller med för högt belopp och skäligen borde ha insett detta, får socialnämnden återkräva vad som har betalats ut för mycket.

Se rutin Försörjningsstöd som betalats ut på felaktiga grunder.

2 § Socialnämnden får, i andra fall än som avses i 1 §, återkräva bistånd som den enskilde har erhållit enligt 4 kap 1 § endast om den lämnats:

1. som förskott på förmån eller ersättning,
2. till den som är indragen i arbetskonflikt, eller
3. till den som på grund av förhållanden som han eller hon inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster och tillgångar.

Se rutin Försörjningsstöd mot återbetalning samt Socialnämndens delegationsordning.

Har ekonomisk hjälp lämnats i annat fall än som avses i 4 kap 1 § får socialnämnden återkräva hjälpen, om den utgetts under villkor om återbetalning. Ett beslut som avser ekonomisk hjälp som kan komma att återkrävas enligt denna paragraf ska vara skriftligt. Beslutet ska innehålla uppgift om den eller de omständigheter som enligt denna paragraf utgör grund för återbetalningsplikten. Beslutet ska delges den enskilde.

Se rutin Försörjningsstöd mot återbetalning samt Socialnämndens delegationsordning.

3 § Vill socialnämnden föra talan om ersättning som en enskild inte återbetalar frivilligt för ekonomisk hjälp som avses i 1 eller 2 § eller för kostnader som kommunen har haft enligt 8 kap 1 § första eller andra stycket, ska talan väckas hos förvaltningsrätten inom tre år från det kommunens kostnader uppkom. Talan väcks vid den förvaltningsrätt inom vars domkrets den enskilde är bosatt.

Talan om ersättning får inte bifallas, om den ersättningsskyldige genom att återbetala kostnaden eller en del av denna kan antas bli ur stånd att klara sin försörjning eller sin dagliga livsföring i övrigt eller annars synnerliga skäl talar mot bifall till ersättningsanspråket. Lag (2009:836).

Se rutin Föra talan om återkrav samt Socialnämndens delegationsordning

4 § Socialnämnden får helt eller delvis efterge den ersättningsskyldighet som avses i 1 och 2 §§ och i 8 kap 1 § första och andra styckena.

Se rutin Eftergift samt Socialnämndens delegationsordning.

11 kap. Handläggning av ärenden Förordningen (2008:975) om uppgiftsskyldighet i vissa fall enligt socialtjänstlagen (2001:453)

1 § Denna förordning innehåller närmare föreskrifter om vilka uppgifter som Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, arbetslöshetskassorna, Arbetsförmedlingen, Skatteverket och Pensionsmyndigheten ska lämna till socialnämnden enligt 11 kap. 11 §, 11 a § och 11 b § socialtjänstlagen (2001:453). Förordning (2009:1200).

2 § Socialnämnden har rätt att hos Centrala studiestödsnämnden ta del av följande uppgifter om enskilda:

1. namn, personnummer och i förekommande fall samordningsnummer
2. att en ansökan om studiestöd eller lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar har lämnats in
3. vilken form av studiestöd som har sökts, beviljats respektive betalats ut
4. för vilken tidsperiod studiestöd har sökts, beviljats respektive betalats ut
5. omfattningen av studiestöd i form av studiemedel
6. med vilket belopp studiestöd har beviljats eller betalats ut fördelat på form av stöd
7. med vilket belopp lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar har beviljats eller betalats ut
8. datum för utbetalning av studiestöd eller lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar
9. att beviljat eller utbetalt studiestöd i form av studiemedel avser studier på grundskolenivå.

3 § Socialnämnden har rätt att hos Försäkringskassan ta del av följande uppgifter om enskilda:

1. namn, personnummer och i förekommande fall samordningsnummer
2. att en anmälan eller ansökan om förmån, ersättning eller annat stöd har lämnats in
3. vilken förmån, ersättning eller annat stöd som har beviljats
4. under vilken tidsperiod och i vilken omfattning en förmån, ersättning eller annat stöd utges eller har utgetts
5. vilket belopp som har betalats ut
6. datum för utbetalning.

4 § Socialnämnden har rätt att hos en arbetslöshetskassa ta del av följande uppgifter om enskilda:

1. namn, personnummer och i förekommande fall samordningsnummer,
2. beslut om rätt till arbetslöshetsersättning
3. att en ansökan om utbetalning av arbetslöshetsersättning har lämnats in
4. med vilket belopp arbetslöshetsersättning har betalats ut eller ska betalas ut
5. vilka kalenderveckor och antal dagar utbetalning enligt 4 avser
6. datum för utbetalning av arbetslöshetsersättning
7. beslut om avstängning från rätt till ersättning enligt 43–43 b §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och beslut om fränkännande av rätt till ersättning enligt 46 § samma lag.

5 § Socialnämnden har rätt att hos Arbetsförmedlingen ta del av följande uppgifter om enskilda:

1. namn, personnummer och i förekommande fall samordningsnummer
2. från och med vilken dag en person är anmäld eller inte längre anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen
3. en arbetssökandes tillhörighet till arbetslöshetskassa enligt registrering
4. en persons rätt till etableringsersättning enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
5. med vilket belopp, under vilken period och i vilken omfattning etableringsersättning har beviljats
6. om ett beslut om etableringsersättning har ändrats

6 § Socialnämnden har rätt att hos Skatteverket ta del av följande uppgifter om enskilda:

1. namn, personnummer och i förekommande fall samordningsnummer
2. sammanlagda intäktsposter och överskott i inkomstslaget kapital enligt inkomstskattelagen (1999:1229)
3. belopp och datum för återbetalning av skatt enligt skatteförfarandelagen (2011:1244)

7 § Socialnämnden har rätt att hos Pensionsmyndigheten ta del av följande uppgifter om enskilda:

1. namn, personnummer och i förekommande fall samordningsnummer

2. att en anmälan eller ansökan om förmån, ersättning eller annat stöd har lämnats in
3. vilken förmån, ersättning eller annat stöd som har beviljats
4. under vilken tidsperiod och i vilken omfattning en förmån, ersättning eller annat stöd utges eller har utgetts
5. vilket belopp som har betalats ut
6. datum för utbetalning.

Övriga kontakter kräver samtycke

Sekretessen hävs om den enskilde samtycker till det. Den enskilde kan helt eller delvis häva sekretess som gäller till skydd för honom eller henne, om inte annat anges i Offentlighet och sekretesslag (2009:400) (OSL). Samtycke kan ges med förbehåll som inskränker mottagarens rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den. Ett samtycke är frivilligt och kan alltid återkallas av den enskilde.

Socialtjänsten ska bygga på respekt för människors självbestämmande och integritet. I första hand ska information hämtas från den enskilde själv.

JO har sagt att det är lämpligt att den enskilde och socialsekreteraren hos socialnämnden gemensamt diskuterar vilka kontakter som behövs för att utreda den enskildes behov av bistånd och att socialsekreteraren dokumenterar vad man kommit överens om. Ett förfarande som ger socialnämnden rätt att efter egen bedömning fritt ta utredningskontakter är olämpligt. Det kan vara till exempel att socialnämnden på ansökningsblanketten för ekonomiskt bistånd har ett generellt utformat samtycke som den enskilde ska ta ställning till. Ett annat handlingssätt strider mot grunderna i socialtjänstlagen och de principer som gäller för socialnämndens verksamhet. Ett samtycke kan därför inte vara ett krav för att få sin ansökan om ekonomiskt bistånd behandlad. I de fall socialnämnden kan få nödvändiga uppgifter direkt från den enskilde, kan det inte heller vara ett krav för att få rätt till bistånd.

Det måste vara klart vilket samarbete den enskilde gett samtycke till och samtycket ska dokumenteras.

Utan samtycke får ärendet avgöras på de uppgifter som finns.

Grundläggande principer för individuell behovsprövning

Med ekonomiskt bistånd avses försörjningsstöd enligt 4 kap 1 och 3 §§ socialtjänstlagen samt ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen.

Rätten till ekonomiskt bistånd bygger inte på inkomstbortfallsprincipen utan på en individuell behovsbedömning. Det skiljer ekonomiskt bistånd från de flesta andra svenska bidragssystem. Ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen är den enda delen av de socialpolitiska systemen som är helt relaterad till det enskilda hushållets behov.

Rätt till ekonomiskt bistånd har den som vistas i kommunen och som inte själv kan försörja sig eller få behoven tillgodosedda på annat sätt. Den enskilde har i första hand ett eget ansvar att efter förmåga medverka till sin försörjning. Det innebär att den enskilde måste utnyttja alla de möjligheter som normalt står honom eller henne till buds.

När vuxna som har barn vänder sig till socialtjänsten med ansökan om ekonomiskt bistånd för sin försörjning ska barnets situation särskilt uppmärksammas och bedömas.

Den enskilde eller familjens behov av stöd och hjälp behöver utredas och klargöras för att den eller de ska kunna få hjälp att bli självförsörjande. Den enskildes resurser och behov ska framgå av utredningen. Socialsekreterare ska tillsammans med den enskilde ta reda på hur hans/hennes svårigheter ser ut, vad han eller hon kan och vill och på vilket sätt socialtjänsten kan ge bistånd till att avhjälpa svårigheterna.

Rätten till ekonomiskt bistånd ska prövas individuellt även om biståndet omfattar flera familjemedlemmar. Om biståndet omfattar en familj med två vuxna ska bådas behov prövas. Biståndet ska utformas i samförstånd med den enskilde eller båda vuxna i familjen.

Biståndet ska utformas så att det utöver att avhjälpa det aktuella behovet även underlättar för den enskilde att själv klara sin försörjning och livsföring i övrigt. Biståndet ska syfta till både hjälp till självförsörjning och hjälp till försörjning. Den enskilde eller de vuxna i familjen ska vara delaktig i planeringen av biståndets utformning och på vilket sätt det ges.

Som medlemmar i hushållet räknas makar, registrerade partners, sambor samt barn och ungdomar tom 20 år som föräldrarna är underhållsskyldiga för.

Föräldrar har underhållsskyldighet tills barnet fyller 18 år. Om barnet går i skolan efter denna tidpunkt är föräldrar underhållsskyldiga så länge skolgången pågår, dock längst tills barnet fyller 21 år. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan och annan jämförlig grundutbildning (7 kap 1 § föräldrabalken). Detta omfattar även gymnasieutbildning vid den kommunala vuxenutbildningen, också om den unge har fullföljt gymnasieskolan och läser vid kommunal vuxenutbildning för att få behörighet till högskolestudier.

Barn är aldrig försörjningsskyldiga gentemot sina föräldrar. Har barn tillgångar kan dessa beaktas när det gäller barnets egen del av försörjningsstödet. Tillgångar som i realiteten inte kan disponeras bör dock inte tas med vid bedömningen.

Vid bedömning och beräkning av rätten till ekonomiskt bistånd sammanräknas gemensamma inkomster och kostnader för hushållets medlemmar. Ömsesidig underhållsskyldighet mellan makar/sambor gäller i första hand. Undantag kan göras i de fall där den som söker ekonomiskt bistånd kan visa att den andre parten vägrar att bidra till försörjningen. I avvaktan på rättslig prövning kan bistånd utbetalas för att täcka ett tillfälligt hjälpbehov.

Om den ene av två makar är bosatt i annat land, ska hans eller hennes möjlighet att bidra till försörjning av familjen i Sverige utredas. Handlingar ska lämnas, som visar hur parten utomlands försörjer sig och om han/hon har tillgångar. Vilka handlingar som ska lämnas bedöms utifrån den aktuella situationen för den part som är bosatt i annat land. Om maken i Sverige inte medverkar i denna utredning kan ansökan om ekonomiskt bistånd avslås.

Om en person eller en familj som får ekonomiskt bistånd samtidigt har kontakt med annan enhet inom kommunens socialtjänst ska samarbete och samordning ske i det sociala arbetet så att en helhetssyn och tydlighet i ansvarsfördelning och planering av insatser uppnås.

Inriktning

Det sociala arbetet inom Socialtjänst – Ekonomiskt bistånd utgår från olika perspektiv:

Förändringsperspektivet innebär att den enskilde genom stödande och kompetenshöjande insatser kan frigöra egna resurser och öka sin förmåga att försörja sig.

Försäkringsperspektivet innebär att den enskilde utifrån sina resurser tar ansvar för sin egen försörjning och efter bästa förmåga gör vad han kan för att försörja sig men behöver kompletterande ekonomiskt bistånd för att uppnå en skälig nivå.

Omsorgsperspektivet innebär, att den enskilde har stora arbetshinder, som medför att krav på förändring inte ställs *för närvarande*, och att behovet av försörjning inte heller kan tillgodoses på annat sätt än genom ekonomiskt bistånd.

Myndighetsutövningen ska präglas av följande synsätt:

- Barnens bästa
- Helhetssyn
- Respektfullt bemötande
- Information som är tillräcklig för att den enskilde ska kunna ta tillvara sina rättigheter
- Delaktighet
- Tillgänglighet
- Rättssäkerhet
- Snabb och effektiv utredning och handläggning

Samverkan

Om den enskilde behöver insatser från andra samhällsorgan också ska socialnämnden samverka med dem (3 kap 5 § SoL). Huvudregeln är att den enskilde måste ha gett sitt samtycke till samarbetet och till informationsöverföringen mellan socialnämnden och andra myndigheter.

Samverkan innebär ett gemensamt arbete för ett bestämt syfte och mål. Syftet med att samverka är att samordna insatser för enskilda som behöver ekonomiskt bistånd av olika skäl. Samverkan hör ihop med att ha ett helhetsperspektiv på den enskildes situation vilket förutsätter att socialnämnden samarbetar med andra på olika sätt.

Samverkan innebär också att efter noggrann kartläggning och utredning utarbetar myndigheterna tillsammans med den enskilde en gemensam arbetsplan, som ska leda till en så bra lösning som möjligt och en förändrad situation.

Villkor för bistånd

Socialtjänsten får ställa krav på den enskilde att göra vad han eller hon kan för att försörja sig och öka sina möjligheter att bli självförsörjande. Det kan gälla att aktivt söka arbete, delta i Arbetsförmedlingens program eller att genom kommunal praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet öka sina möjligheter till anställning. Det kan också innebära att den enskilde medverkar i arbetsrehabiliterande åtgärder för att på längre sikt kunna leva ett självständigt liv. De krav som socialtjänsten ställer på den enskilde ska vara rimliga såväl utifrån den enskildes personliga förutsättningar och det omgivande samhället.

Beslut

Varje ansökan ska dokumenteras och avgöras genom ett beslut. Utredningen ska leda till ett förslag till beslut och beslutet ska fattas av någon som är behörig enligt den delegationsordning som socialnämnden antagit. Det beslut som fattas ska motsvara den enskildes ansökan, och det måste klart framgå vad den sökande beviljats eller avslagits. Lagrum för beslutet ska anges, och beslutet ska tydligt motiveras. Om ansökan avslås, ska skriftligt

beslut och besvärshänvisning lämnas. Vid beslut om avslag ska ställning tas till den enskildes rätt till reducerat ekonomiskt bistånd, nödprövning, – om den enskilde ansöker om det.

Genomförandeplan

För personer som bedöms få behov av ekonomiskt bistånd längre tid än tre månader ska en genomförandeplan upprättas i samråd med den enskilde. Syftet med planen är att skapa en tydlig struktur för genomförandet och uppföljningen av en beslutad insats. Genom planen tydliggörs både för den enskilde och för personalen vad som ska göras, vem som ska göra vad, när och hur. Planen ska beskriva mål (dvs. vad den enskilde vill uppnå ifråga om förändring), medel och planering för att nå målet, syftet med insatsen/insatserna samt på vilket sätt och när uppföljning ska ske. Det ska framgå av planen vad den enskilde ska uppfylla för villkor för att få bistånd.

Barnperspektivet

Barnperspektivet grundar sig på FN:s konvention om barnets rättigheter, som antogs av generalförsamlingen 20 november 1989. I juni 2018 röstade riksdagen för regeringens förslag att göra FN:s konvention om barnets rättigheter till svensk lag. Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter träder i kraft den 1 januari 2020. Beslutet innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn.

I socialtjänstlagens 1 kap 2 § anges, att hänsyn ska tas till barnets bästa vid beslut om åtgärder som rör barn. Ett barnperspektiv ska därför *alltid* finnas när det gäller frågor som rör ekonomiskt bistånd för barnfamiljer.

I beslut som rör ekonomiskt bistånd är det angeläget att ha ett barnperspektiv. Utsatta grupper ska särskilt beaktas, exempelvis barn som lever i familjer där det förekommer missbruk och/eller psykisk ohälsa eller i familjer med ekonomisk utsatthet.

När barnfamiljer får långvarigt behov av ekonomiskt bistånd ska barnets situation särskilt uppmärksammas. Särskild vikt ska läggas vid vilka konsekvenser familjens behov av biståndet får för barnet, t ex i vilken mån det påverkar barnets möjligheter att ha ett aktivt liv utanför hemmet och skolan.

Jämställdhet

Det är självklart att kvinnor och män, pojkar och flickor ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom alla områden i livet. I socialtjänstens mål i 1 kap 1 § socialtjänstlagen föreskrivs att socialtjänsten på demokratins och solidaritetens grunder ska främja människors jämlikhet i levnadsvillkor. Människor som kommer i kontakt med kommunen ska behandlas på ett likvärdigt sätt.

Jämställdhetsperspektivet ska ligga till grund vid varje bedömning av bistånd och en målmedveten strävan att motverka all särbehandling mellan könen måste finnas inom nämndens alla verksamheter. Vid bedömning av rätten till bistånd och av vad som behövs för att den sökande ska klara sin egen försörjning ska kvinnor och män erbjudas likvärdig bedömning och likvärdiga insatser utifrån deras behov och förutsättningar.

Även flickor och pojkar ska bedömas på ett likvärdigt sätt när det gäller beslut som berör barnen. Socialtjänsten ska vara särskilt uppmärksam på att både flickor och pojkar ska få samma möjligheter till bland annat fritidsaktiviteter.

Våld i nära relationer

Våld i nära relationer är ett allvarligt och omfattande samhällsproblem. En övervägande del av våld i nära relationer är riktat mot kvinnor och barn, det sker oftast i hemmet och utövas av män i nära relation. Det förekommer i alla samhällsklasser och åldersgrupper. Det finns även män som utsätts för våld i nära relationer och mellan parter av samma kön. I 5 kap 11 § socialtjänstlagen anges att socialtjänsten ska verka för att de som utsatts för brott och dessas anhöriga får stöd och hjälp. Socialtjänsten ska också särskilt beakta att ett barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående är offer för brott och ansvarar för att barnet får det stöd och den hjälp som barnet behöver.

Den 1 oktober 2014 trädde nya föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer i kraft.

Författningen gäller för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer. Syftet med den nya författningen är att höja kvaliteten i stödet till våldsutsatta barn och vuxna samt barn som bevittnat våld och att stödja våldsutövare att upphöra med våldet. De nya föreskrifterna och allmänna råden ersätter Socialstyrelsens allmänna råd (2009:22) om socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld.

Relationsvårdsteamet kommunens resurs för våld i nära relationer

Där ges stöd för kvinnor och män som blir utsatta för våld i sin relation. Relationsvårdsteamet erbjuder samtal för både kvinnor och män, och hjälper till att ta kontakt med andra myndigheter. Stödgrupper kan erbjudas för kvinnor, barn och ungdomar samt stöd för män som vill ändra sitt beteende.

Relationsvårdsteamet samarbetar bl.a. med polisen, åklagare, socialtjänsten, kvinnojouren, brottsofferjouren och familjerådgivningen. Socialtjänstens personal som i sin verksamhet kommer i kontakt med våldsutsatta kan hänvisa och hjälpa till med att etablera kontakt med Relationsvårdsteamet.

Kompetenshöjande verksamhet

Enligt 4 kap 4 § SoL får socialtjänsten begära att den som får försörjningsstöd, och som inte kan beredas någon lämplig arbetsmarknadsåtgärd genom arbetsförmedlingen, ska delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Samråd ska ske med arbetsförmedlingen innan beslut fattas.

Den kompetenshöjande verksamheten ska vara individuellt utformad och det innebär att socialnämnden inte kan kräva deltagande i sådan verksamhet från första dagen som bistånd ges för. Den enskildes förutsättningar och behov måste utredas. Även JO har konstaterat att socialnämnden inte kan anvisa en enskild praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet innan ansökan om ekonomiskt bistånd prövats och den enskildes behov av kompetenshöjande verksamhet är utredd (JO:s beslut den 21 mars 2012, dnr 1859-2011).

Verksamheten ska utformas med skäligen hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar. Det ska vara ett led i en medveten strategi för att förbättra den enskildes förutsättningar att komma in på den reguljära arbetsmarknaden eller en utbildning. Det finns ingen tidsgräns för hur lång en period med praktik eller kompetenshöjande verksamhet får vara utan det kan avgöras med hänsyn till den enskildes individuella situation. Men den ska vara tidsbestämd, den enskilde ska veta när den upphör.

Verksamheten är generellt inte avsedd för personer som behöver tillfälligt ekonomiskt bistånd, och som bedöms ha goda förutsättningar att inom rimlig tid få ett arbete eller en arbetsmarknadspolitisk åtgärd inom ramen för de ordinarie systemen. Den är heller inte tänkt att tillämpas på till exempel personer med problem av mer personlig natur.

Socialtjänstens åtgärder får inte ersätta de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna.

Vägran eller nedsättning av ekonomiskt bistånd

Om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i praktik eller kompetenshöjande verksamhet enligt 4 kap 4 § SoL kan fortsatt ekonomiskt bistånd vägras (helt avslås) eller nedsättas (reduceras) med stöd av 4 kap 5 § SoL. Innan beslut fattas ska den enskildes behov och förmåga att medverka noggrant utredas. För avdrag, se rutin för Avdrag vid frånvaro från aktivitet.

Beslut att vägra eller reducera det ekonomiska biståndet kan också fattas enligt 4 kap 1 § SoL. Detta avser alla fall där insats enligt 4 kap 4 § SoL inte är aktuell.

Olika hushållstyper och beräkning av vissa kostnader

Hushållsgemenskap men ej sambor

Hushållsgemenskap innebär att fler personer – utan att leva under äktenskapsliknande förhållanden – stadigvarande delar bostad på sådant sätt att flerpersonshushållets ekonomiska fördelar kan utnyttjas. Det kan gälla vuxet barn och föräldrar, syskon, vänner eller andra. Riksnormens belopp för gemensamma hushållskostnader blir därför lägre per individ i de fall hushållsgemenskap finns.

Även boendekostnaderna påverkas av om de som delar bostad lever i hushållsgemenskap eller inte
Se avsnitt Boendekostnader och boendestandard.

Personer som anses ingå i en hushållsgemenskap

- förälder som bor hos vuxet barn
- vuxet barn som slutat gymnasiet och bor kvar i föräldrahemmet
- andra vuxna som delar bostad *och* hushållskostnader

Beräkning av personliga kostnader och hushållskostnader

För den som delar bostad *och* lever i hushållsgemenskap med övriga i bostaden beräknas de personliga kostnaderna som för *ensamstående vuxen* och hushållskostnaderna till en *andel av* beloppet för den *aktuella hushållsstorleken*. Detta anges vid normberäkning i Treserva.

Sammanboende under äktenskapsliknande förhållanden (sambor)

Vuxna personer som oavsett kön lever under äktenskapsliknande förhållanden likställs i ekonomiskt biståndssammanhang med gifta makar och beräkning av rätten till ekonomiskt bistånd görs på samma sätt som för dessa.

Gifta makar – ej sammanboende

Makar och registrerade partners är ömsesidigt underhållsskyldiga oavsett om de lever ihop eller inte. Om en av dem ansöker om ekonomiskt bistånd ska i första hand makarnas försörjningsansvar gentemot varandra gälla. Den *gemensamma* inkomsten ska ligga till grund för bedömningen om rätt till ekonomiskt bistånd, och hänsyn tas inte till fördyrade omkostnader på grund av skilda hushåll (t ex räknas hyra för endast *en* bostad). Om en allvarlig konflikt mellan makarna medför att den ene parten vägrar att bidra till den andres försörjning kan ekonomiskt bistånd beviljas utan hänsyn till gemensamma inkomster i avvaktan på att frågan prövas rättsligt. Ekonomiskt bistånd kan också beviljas den som är utsatt för våld eller hot om våld – utan att hänsyn tas till den ömsesidiga underhållsskyldigheten.

Gifta makar – med betänketid efter skilsmäsoansökan

Makars underhållsskyldighet gäller även under betänketiden, oavsett om de då bor tillsammans eller inte.

Om en allvarlig konflikt mellan makarna medför att den ene parten vägrar att bidra till den andres försörjning kan ekonomiskt bistånd beviljas utan hänsyn till gemensamma inkomster i avvaktan på att frågan prövas rättsligt.

Ekonomiskt bistånd kan också beviljas den som är utsatt för våld eller hot om våld från make/maka – utan att hänsyn tas till den ömsesidiga underhållsskyldigheten.

Gifta makar – ena maken bosatt utomlands

Den ömsesidiga underhållsskyldigheten gäller också när den sökande är gift med person som fortfarande är bosatt utomlands. Båda makarnas ekonomiska situation ska därför utredas vid ansökan om ekonomiskt bistånd. Om nödvändiga handlingar inte lämnas kan avslag ges på ansökan.

Underårig som blir förälder

En underårig som blir förälder är underhållsskyldig för sitt barn. Om den underårige inte själv har tillräckliga medel för att försörja sitt barn, kan den underårige ansöka om ekonomiskt bistånd för dessa kostnader. I sådana fall öppnas ett eget ärende på den underårige och dess barn, och rätten till bistånd utreds på sedvanligt vis. Den underåriges föräldrar har kvar underhållsskyldigheten för sitt eget barn tills hon/han fyller 18 år. Om barnet går i skolan efter denna tidpunkt, kvarstår underhållsskyldigheten så länge skolgången pågår, dock längst tills den unge fyller 21 år. Det ska därför utredas om föräldrarna kan bidra till den underåriges försörjning, och den underåriges norm ska i sådana fall reduceras med motsvarande summa som föräldrarna bidrar med. Observera att förälders medgivande behövs innan ansökan behandlas om den som ansöker är underårig.

Om den underåriges föräldrar ansöker om ekonomiskt bistånd ska den underårige inte medräknas i hushållet. Att räkna med den underårige och dennes barn i de gemensamma kostnaderna kan däremot fortfarande vara aktuellt.

Ungdom som ingår äktenskap

Vid äktenskap övertar maken/makan den primära underhållsskyldigheten för den som fortfarande går i skolan och är under 21 år. Om maken/makan inte kan fullgöra underhållsskyldigheten är den unges föräldrar i stället (sekundärt) underhållsskyldiga för sitt barn så länge skolgången pågår.

Beräkning av ekonomiskt bistånd

I normalfallet beräknas hushållets godtagbara kostnader utifrån utgifter för den innevarande perioden, dvs. icke förfallna kostnader. Som godtagbara kostnader räknas dels de behovsposter som ingår i försörjningsstödet, dels behovsposter för livsföring i övrigt som framgår av riktlinjerna. Även andra behov utöver vad som framgår av riktlinjerna kan efter individuell behovsprövning godtas.

För nybesök räknas i normalfallet *inte* inkomster som utbetalats för period före ansöknings-månaden. Sådana inkomster kan i vissa fall medräknas, t.ex. om inkomsterna varit mycket höga eller avsedda för en längre period, eftersom den enskilde har ett eget ansvar att planera sin ekonomi. Inkomster för period före ansökningsmånaden kan också medräknas i de fall den sökande haft kännedom om Katrineholms kommuns riktlinjer eller om man kunnat förutse minskad inkomst.

Handlingar som styrker inkomster och utgifter för två månader före ansökningsmånaden bör uppvisas för att korrekt bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd ska kunna göras

Vid nybesök ska hänsyn tas till att en person som saknar kunskap om kommunens norm för ekonomiskt bistånd inte kan förväntas leva på denna nivå före ansökan. Ekonomiskt bistånd är avsett att utgöra en kortsiktig försörjningskälla och nivån förutsätter att människor före och efter biståndsperioden har möjligheter att leva på en högre nivå än ekonomiskt biståndsnormen.

Hushåll som varit långvarigt bidragsberoende (sex månader) kan ha rätt till jobbstimulans. Om hushållet efter en tid åter blir beroende av ekonomiskt bistånd ska det överskott som kan ha uppstått inte räknas som normöverskott som påverkar rätten till bistånd eller beräkningen. Om det finns ett normöverskott när jobbstimulansen räknats bort kan det beaktas i samband med normberäkningen. För mer information, se rutin för Jobbstimulans.

För hushåll som är berättigade till ekonomiskt bistånd läggs i normalfallet riksnormens belopp ihop med godkända belopp för tilläggskostnader. Från denna summa avräknas hushållets samlade inkomster och mellanskillnaden utgör det belopp som ska beviljas.

Som inkomst räknas i normalfallet utbetalt nettobelopp.

Undantag:

- vid löneavdrag för förmåner (t ex lunchkuponger, p-plats) räknas avdraget belopp som inkomst
- vid avdrag på lön eller annan ersättning för ogiltig frånvaro ges avslag på komplettering till full norm (beräknad på nettobeloppet) med motivering att behovet hade kunnat tillgodoses genom inkomst av arbete. Beviljat ekonomiskt bistånd reduceras med det belopp som dragits av för ogiltig frånvaro.
- vid utmätning i lön eller annan ersättning, har den enskilde inte rätt till ekonomiskt bistånd eftersom han eller hon har rätt till förbehållsbelopp som täcker alla nödvändiga kostnader.
- Vid behov av pengar till t ex tandvård, ökad boendekostnad mm, ska den enskilde hänvisas till Kronofogdemyndigheten.

Som inkomst räknas t ex:

- normöverskott för period före ansökningsmånaden kan *i vissa fall* räknas som inkomst vid ny nyutredning
- normöverskott för period före ansökningsmånaden räknas i normalfallet som inkomst i pågående ärende
- lön, arvode, sjuk-/aktivitetsersättning, sjukpenning, föräldrapenning,
- avgångsvederlag
- etableringsersättning
- pension, äldreförsörjningsstöd, barnpension (inklusive eventuellt ATP-belopp) barntillägg m m
- tilläggs pension, livränta
- övriga försäkringsersättningar/tjänsteinkomster, exempelvis AGS, TGL

- underhållsstöd, underhållsbidrag
- barnbidrag, studiebidrag, flerbarnstillägg
- bostadsbidrag, bostadstillägg
- omvårdnadsbidrag
- studiehjälp, studiemedel, tilläggs lån
- den del av hemmaboende barns (under 18 år) och skolungdomars (under 21 år) inkomst av eget arbete som överstiger ett helt basbelopp per kalenderår.
- den del av ungdommars (skolungdom över 18 och under 21 år) inkomst av eget arbete, som överstiger ett helt basbelopp per kalenderår – om ungdomen är placerad på Klivets stödboende.
- arbetslöshetsersättning (grundbelopp eller inkomstrelaterad ersättning), aktivitetsstöd
- försäkringsersättning beroende på skadefall
- familjebidrag (vid värnplikt)
- utryckningsbidrag (värnplikt, kriminalvård)
- skadestånd med visst undantag – se nedan
- överskjutande skatt
- arv, vinster, avkastning av kapital samt penninggåvor
- realiserbara tillgångar
- sparmedel

Som inkomst räknas *inte*

- handikappersättning som avser merkostnader på grund av funktionsnedsättning
- Merkostnadersättning
- omkostnadersättning till uppdragstagare (t ex familjehem, kontaktperson/-familj)
- *hemmaboende barns (under 18 år) och skolungdomars (under 21 år) inkomst av eget arbete upp till ett basbelopp per kalenderår*
- *ensamkommande flyktingungdomars (skolungdom över 18 och under 21 år) inkomst av eget arbete upp till ett basbelopp per kalenderår – under förutsättning att den unge bor i utslussboende med vuxenstöd och saknar vårdnadshavare i landet.*
- behovsprövat extra tillägg till studiebidrag för hemmaboende skolungdom eller ensamkommande flyktingungdom
- inackorderingstillägg för gymnasieelever som studerar på annan ort (boendekostnaden på studieorten räknas inte med som godtagbar utgift, den ska täckas av inackorderingstillägget)
- lärlingsersättning från CSN
- habiliteringsersättning (utgår till person som deltar i daglig verksamhet LSS-beslut)
- försäkringsersättning som avser kompensation för ekonomiska förluster (t ex vid inbrott)
- skadestånd som är avsett att bekosta långvariga och kostsamma behandlingar
- stipendier och fondmedel som är avsedda för ett visst ändamål, t ex en resa, eller som uppmuntran till skolelever
- Jobbstimulans, 25 procent av nettoinkomst för personer berättigad till Jobbstimulans. Se rutin Jobbstimulans

Skatteåterbäring

Skatteåterbäring räknas som en inkomst för den enskilde. I det fall den enskilde har skulder hos Kronofogden kommer Skatteverket i första hand överföra skatteåterbäringen till Kronofogden för att betala skulden. Är den överskjutande skatten mer än skulden utbetalas resterande belopp av Skatteverket.

Realiserbara tillgångar

Realiserbara tillgångar (även utomlands) kan t ex vara tomtmark, skog, kapitalvaror, motorfordon, husvagn, smycken, tavlor, aktier och obligationer mm. Även privat pensionssparande kan i vissa fall vara realiserbar tillgång.

Förbehåll i testamente kan innebära att ärvda tillgångar inte alltid är realiserbara. Bedömning görs från fall till fall.

Villa och bostadsrätt ska i normalfallet ses som realiserbar tillgång om behovet av ekonomiskt bistånd inte är tillfälligt eller kortvarigt. Med kortvarigt avses som regel en period som understiger tre sammanhängande månader, dock längst sex månader.

Den enskilde ska i första hand realisera sina tillgångar innan rätt till ekonomiskt bistånd föreligger. Ibland kan den enskilde behöva skäligt rådrum innan en försäljning kan genomföras. Hur lång tid som krävs för detta beror på tillgångens art.

Vid ett tillfälligt, kortvarigt hjälpbehov kan den enskilde, i den mån det finns värdefulla tillgångar, själv lösa sin tillfälliga kris genom att pantsätta värdeföremål.

Bil bedöms i normalfallet vara en realiserbar tillgång. Krav på försäljning görs utifrån en individuell bedömning. Skäligt rådrum för försäljning måste ges (1 – 2 månader) beroende på hur marknaden ser ut. Om inköp av bilen har finansierats genom lån via bilfirma ska skulden först lösas innan pengarna används för familjens försörjning.

Bil innehav kan godtas om det finns synnerliga sociala, fysiska eller psykiska skäl. En godtagbar summa är högst 35 % av prisbasbeloppet. Om bilen har ett högre värde kan krav ställas på byte till billigare bil. Bil innehav godtas i de fall Försäkringskassan har beviljat bilstöd. *Se rutin bilinnehav/Fordonsinnehav.*

Sparmedel

I normalfallet ska sparmedel vara förbrukade innan rätt till ekonomiskt bistånd föreligger.

I undantagsfall kan sparmedel accepteras framförallt för personer som under längre tid varit bidragsberoende eller levt på en nivå under och/eller på ekonomiskt biståndsnorm. Det gäller medel som sparats för att bekosta mer sällan förekommande utgifter, t ex möbelinköp eller tandvård.

I normen finns vissa budgetposter som kräver ett visst sparande, exempelvis till telefon och kläder mm. Vilket sparbelopp som kan godtas utan att påverka rätten till ekonomiskt bistånd bedöms individuellt.

Ålderspensionärens sparade medel (motsvarande ett halvt basbelopp) till egen begravning räknas inte som inkomst vid bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd.

Minderåriga barns sparmedel – *Se avsnitt Hemmaboende barns- och skolungdomars inkomster och tillgångar.*

Handikappersättning och merkostnadsersättning

Handikappersättning för merkostnader

Kan sökas från 1 juli det år man fyller 19 år om man har merkostnader pga. sjukdom eller funktionsnedsättning.

Merkostnadsersättning

Merkostnadsersättning för barn kan sökas för barn som man är underhållsskyldig för. Vuxna kan söka merkostnadsersättning själva.

Se vidare www.forsakringskassan.se.

I handikappersättning och merkostnadsersättning kan ingå kompensation för ett flertal olika merkostnader, t ex färdtjänst, specialkost samt läkarvård och medicin upp till högkostnadsskydd. Kontroll bör därför alltid göras hos Försäkringskassan. Begär in underlag i form av beslut från den enskilde.

För kostnader som ersätts via handikappersättning och merkostnadsersättning ska ekonomiskt bistånd inte beviljas.

Hemmaboende barns- och skolungdomars inkomster och tillgångar

Barn är aldrig försörjningsskyldiga för sina föräldrar och syskon, och barnets inkomster kan därför inte användas till övriga familjens försörjning. Vissa inkomster och tillgångar (t ex barnpension, arv, inkomst av kapital) ska användas till barnets eller skolungdomens egen försörjning.

Arbetsinkomst

Enligt 4 kap 1 a § socialtjänstlagen gäller att:

- hemmavarande barn (under 18 år) och skolungdom (under 21 år) får tjäna upp till ett basbelopp per kalenderår utan att inkomsten påverkar barnets del av familjens ekonomiska bistånd.
- Som skolgång räknas grundskola, gymnasieskola eller annan jämförlig grundutbildning.

Kapital och övriga tillgångar

Barn och skolungdomar bör kunna ha sparmedel upp till 15 % av basbeloppet utan att det påverkar beräkning av ekonomiskt bistånd. Därutöver kan sparade medel medräknas som inkomst till barnets egen försörjning. Om ett barn har tillgångar som föräldrarna inte kan förfoga över, bör det inte påverka föräldrarnas rätt till ekonomiskt bistånd för barnet. Detta gäller t ex bankmedel som står under överförmyndarens kontroll, om överförmyndaren inte ger sitt samtycke till uttag.

FÖRSLAG

Försörjningsstöd (4 kap 3§ socialtjänstlagen)

Riksnorm (4 kap 3§ 1 st 1p socialtjänstlagen)

Riksnormen specificeras i 4 kap 3 § första stycket SoL. Riksnormens nivåer och konstruktion fastställs årligen av regeringen. Riksnormens nivåer för olika åldrar och familjetyper framgår av beloppsbilagan.

Riksnormen omfattar budgetposter för personliga kostnader

- livsmedel
- kläder och skor
- fritid och lek
- hälsa och hygien
- barn- och ungdomsförsäkring

och för gemensamma hushållskostnader

- förbrukningsvaror
- dagstidning
- telefon

Livsmedel

Beräkningarna utgår från en näringsmässigt fullvärdig och varierad kost. Det förutsätts att all tillredning sker i hemmet. Hänsyn har tagits till ensamhushållens dyrare kostnader.

Kläder och skor

Beloppet beräknas täcka det vardagliga behovet av kläder och skor under året samt skoreparationer och en del tillbehör som väska, klocka, paraply.

Lek och fritid

Avser kostnader för aktiviteter som det är rimligt att alla får möjligheter till, exempelvis biobesök, lyssna på musik och läsa böcker, viss motion och kultur. Huvudregeln är att cykel ingår i posten lek och fritid. För mer information om cykel, se avsnitt om Cykel under Livsföring i övrigt.

Kostnader för semester och dyrare fritidsintressen ingår inte i beräkningarna.

Bistånd till träning på recept beviljas vanligtvis inte utöver det som ingår i riksnormen för vuxna i posten lek och fritid.

Hälsa och hygien

Avser kostnader för den personliga hygien som tvål, tandkräm, blöjor, mensskydd, hårklippning m.m.

Förbrukningsvaror

Avser kostnader för rengöring av bostaden, skötsel och vård av kläder, skor m.m.

Dagstidningar, telefon, mobiltelefon,

Kostnader för helårsprenumeration på en dagstidning, abonnemangs- och samtalsavgift för telefon, mobiltelefon samt brevpapper och frimärken ingår.

Reducerad norm (4 kap 3§ 2st socialtjänstlagen)

Reducerad norm kan enligt 4 kap 3 § 2 st SoL användas vid tillfälliga behov, akuta behov eller då den enskilde inte har vissa kostnader som omfattas av riksnormen, eller dessa är lägre än den nivå som riksnormen utgår ifrån. Om den enskilde har för avsikt att endast vara en kortare tid i vistelsekommunen kan reducerad norm i form av matpengar beviljas. Reducerad norm kan även användas då den enskilde uppenbart inte använder biståndet till vad det är avsett för.

Förhöjd norm (4 kap 3§ 2st socialtjänstlagen)

Om det finns särskilda skäl kan kostnaderna enligt 4 kap 3 § 2 st SoL beräknas till en högre nivå än riksnorm. Förhöjd norm används i vissa fall för personer som pga. sjukdom eller handikapp har kostnader som inte rymms

inom ramen för riksnormens schabloniserade nivå och som inte ersätts på annat sätt. Om den enskilde har tillfälligt höga kostnader, t ex för livsmedel, kläder och skor eller telefon, som beror på att han eller hon är eller har varit utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående eller för något annat brott. *Se SOSFS 2009:23*

Specialkost

När en person har behov av specialkost kopplat till medicinska skäl som medför merkostnader och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt så kan bistånd utgå i form av kosttillägg. Bistånd till merkostnader för specialkost av andra skäl, exempelvis ideologiska, beviljas inte. Skälet till behov av särskild kost ska alltid styrkas med läkarintyg. *Se rutin Kosttillägg.*

Vid vissa sjukdomar kan den sökande vara i behov av särskilt näringstillskott. I de fall näringstillskott är ordinerat av läkare kan normen höjas med merkostnaden om det inte står helt klart att näringstillskottet ersätter vanlig mat och inte innebär någon merkostnad.

Övrigt försörjningsstöd – skäligena kostnader (4 kap 3§ 1st 2p socialtjänstlagen)

Skäligena, faktiska kostnader ska utgå för att täcka vissa bestämda behovsposter inom ramen för försörjningsstödet. Den faktiska kostnaden per månad för dessa utgifter läggs, i vissa fall med begränsningar som framgår av riktlinjerna, till riksnormen.

Vid tillfälligt behov av ekonomiskt bistånd ska den sökandes tidigare inkomster enligt avsnittet om ”Beräkning av ekonomiskt bistånd” samt väntade inkomster beaktas vid behovsprövning av dessa budgetposter.

Extra klädbidrag

Bistånd till inköp av kläder och skor prövas separat och beviljas med beloppet för motsvarande post i riksnormen. Detta kan vara aktuellt exempelvis vid institutionsvistelse eller vid kraftig vikt upp- eller nedgång på grund av hälsoskäl. Biståndet till kläder och skor kan beräknas utifrån posten för kläder och skor för 2-3 månader, beroende på årstid och sökandens behov.

Vid ansökan om kläder till begravning får en individuell bedömning göras utifrån vad den enskilde äger. Bistånd kan beräknas utifrån posten för kläder och skor för en månad.

Akuta hjälpbehov

Bistånd i akuta nödsituationer (nödpövning) kan beviljas även om rätt till ekonomiskt bistånd i övrigt inte föreligger. Den som saknar medel till *uppehälle, hyra, el eller medicin* kan beviljas ekonomiskt bistånd för att avhjälpa eller förhindra, akut nödsituation, om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Detta gäller även om den sökande förbrukat inkomster som överstiger ekonomiskt biståndsnormen.

Ansökan om bistånd till *skulder* som orsakar att nödsituation uppstår kan beviljas endast om det är enda möjligheten för den enskilde att uppnå en skälig levnadsnivå.

Om det finns barn i familjen ska i samband med bedömning särskilt utredas hur barnets/barnens situation påverkas om bistånd inte beviljas.

Bistånd som beviljas enligt 4 kap 1 § SoL i akut situation kan i vissa fall vara förenat med återbetalningsskyldighet enligt 9 kap 2 § 1 st SoL om den enskilde har inkomster som är intjänade eller avsedda för ansökningsperioden, men som ännu inte utbetalats och om betalningsförmåga bedöms föreligga, dvs. om den sökandes egna inkomster överstiger ekonomiskt biståndsnormen. *Se RÅ 1995 ref 56.*

Arbetsresor

Vid ansökan om ekonomiskt bistånd för arbetsresor är huvudprincipen att bevilja resekostnader för det billigaste färd sättet. T ex busskort eller andra allmänna kommunikationer. I fall där det inte går att använda allmänna kommunikationer pga. av geografisk belägenhet eller arbetstider kan ersättning för resor med bil beviljas.

Arbetsresor ska då beviljas med 18,50 kr/mil för att även täcka kostnad för skatt, försäkring och besiktning.

Denna bedömning gäller i de fall då insatsen pågår över tid och bedömningen är att insatsen/utbildningen gör personer mer attraktiv på arbetsmarknaden eller insatsen/praktik bedöms leda till ett arbete som gör personen självförsörjande.

När Arbetsförmedlingen beviljat ersättning för bilresor till utbildningar (programresor) räknas på samma sätt som ovan kostnad per mil. Den summan läggs som godtagbar utgift för resor och beloppet som Arbetsförmedlingen betalar ut i resekostnad och räknas som inkomst. Detta med anledning att Arbetsförmedlingen i regel betalar ut ersättning i efterskott.
Se rutin Arbetsresor

Boendekostnad och boendestandard

Skälig boendekostnad är vad en låginkomsttagare i Katrineholms kommun har möjlighet att kosta på sig. Utgångspunkt för boendekostnader är de hyresnivåer som Försäkringskassan har för skälig kostnad

Vid bedömning av skälig boendekostnad tas hänsyn till hyrans storlek, bostadens storlek och standard samt bostadssituationen i Katrineholms kommun.

Vad som bedöms vara skälig bostadsstorlek och boendestandard påverkas av familjens sammansättning, barnens ålder och kön och andra sociala samt medicinska faktorer och eventuell funktionsnedsättning. Hänsyn ska också tas till barns behov av utrymme. Detta gäller även för de barn som vistas i bostaden endast under umgängestid.

För ensamstående kan möblerat rum eller andrahandsboende anses vara skälig boendestandard.

Boendekostnad

Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad tillämpas vid bedömning av rätten till bistånd. *Summorna framgår av Försäkringskassans författningssamling, ”övriga kommuner”*

Den genomsnittliga boendekostnaden enligt föreskrifterna ovan ska vara vägledande när en person söker ett första boende eller vid byte till annan lägenhet.

Beräkning av boendekostnad/hyresdel vid hushållsgemenskap. För personer som lever i hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren (*se avsnitt Olika hushållstyper och Beräkning av ekonomiskt bistånd*) beräknas boendekostnaden enligt Försäkringskassans föreskrifter om beräkning av boendekostnader.

Boendekostnaden utgör den andel av bostadsinnehavarens boendekostnad, som motsvarar det antal rum som den sökande disponerar i förhållande till det totala antalet rum i bostaden. Varje rum beräknas som två enheter och köket som en enhet.

Boendekostnad vid kort- och långvarigt biståndsbehov

Vid ett kortvarigt biståndsbehov bör som regel den faktiska boendekostnaden godtas. Med kortvarigt avses en period om maximalt tre sammanhängande månader.

Om boendekostnaden bedöms vara för hög i förhållande till vad som är skäligt för det aktuella hushållet är det rimligt att vid *längre* tids bidragsbehov ställa krav på byte av bostad. Hänsyn måste tas till om ett bostadsbyte är möjligt att genomföra eller om det är möjligt att på annat sätt sänka boendekostnaden. För byte av bostad ska skäligt rådrum ges, i normalfall fyra månader.

Hänsyn bör även tas till om det i individuella fall finns särskilda skäl mot byte av bostad eller bostadsområde som t ex

- om det finns risk för att ett byte medför negativa sociala konsekvenser, exempelvis försvårar deltagande i arbetsförberedande aktiviteter eller i rehabiliterande insatser, försvårar deltagande i arbetslivet eller att utnyttja allmänna kommunikationer eller leder till isolering.
- om en barnfamilj genom att flytta skulle tvingas bryta upp från barnomsorg, skola och sociala nätverk
- om en ensamstående vuxen, t ex med funktionsnedsättning eller sociala problem och äldre med sviktande hälsa, har ett särskilt behov av kontinuitet i det sociala nätverket eller den fysiska miljön som

- hänger samman med det nuvarande boendet,
- om bostaden är anpassad till en boendes funktionsnedsättning
- om den enskilde har begränsade möjligheter att bli godkänd som hyresgäst, t ex saknar godtagbar inkomst eller har betalningsanmärkning.

Barnperspektiv

Om det finns barn i familjen måste barnets bästa beaktas vid byte av bostad eller bostadsområde. Utredningen ska beskriva eventuella konsekvenser för barnet av ett bostadsbyte.

Boendekostnad i hyresrätt

I boendekostnaden godkänns inte avgift för garage, kabel-tv, bredband, p-plats eller tillval i standardhöjande syfte. Undantag görs när någon flyttar in i en bostad där tillvalskostnaden redan finns eftersom kostnaden då inte kan påverkas.

Den faktiska boendekostnaden ersätts om den bedöms vara skälig. I annat fall bör den godtas under en övergångsperiod, så att den enskilde får skäligt rådrum (fyra månader) att byta till billigare bostad.

Boendekostnad i bostadsrätt eller villa

Om en försäljning av bostaden innebär att den enskilde får tillgång till kapital som kan användas till försörjningen, får man i allmänhet anse att behoven kan tillgodoses på annat sätt. Den enskilde måste ges skäligt rådrum (fyra månader) för byte av bostad. En bedömning måste göras om det finns sociala och/eller humanitära skäl som talar för kvarboende. Om det finns barn i familjen måste barnets bästa beaktas och utredningen beskriva eventuella konsekvenser för barnet av ett bostadsbyte.

Bistånd beviljas inte till amorteringsdel på lån som tagits för inköp av bostaden, eftersom det innebär att socialtjänsten bidrar till en kapitalisering. Bistånd kan däremot utgå till räntekostnaden om avgift och ränta tillsammans inte överstiger genomsnittskostnaden eller högsta godtagbara hyresnivå (Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara boendekostnad).

Observera: Krav ska ställas på den enskilde att ansöka om skattejämkning för räntekostnaderna och om sådan beviljas godtas 100% av räntekostnaderna som boendekostnad. I annat fall godtas 70% av räntekostnaderna, eftersom 30% är avdragsgilla vid självdeklarationen.

För den som saknar skattepliktig inkomst ersätts 100% av räntekostnaden, med den begränsning som finns i genomsnittlig boendekostnad och högsta godtagbara hyreskostnad.

Boendekostnad vid vistelse på kriminalvårdsanstalt

I första hand ska den enskilde hyra ut sin bostad. I vissa fall kan ekonomiskt bistånd utgå till boendekostnad om strafftiden är högst sex månader om personen annars riskerar att bli bostadslös. Det kan även vara nödvändigt att pröva rätten till bistånd utöver sex månader om särskilda omständigheter föreligger.

För personer som vistas på kriminalvårdsanstalt och är folkbokförda i annan kommun är folkbokföringskommunen ansvarig för insatser enligt socialtjänstlagen under fängelsevistelsen och i samband med frigivningen.

Boendekostnad för vuxet barn (18-24 år) som bor kvar hos sina föräldrar

Ekonomiskt bistånd till boendekostnad beviljas för vuxet barn (dock ej gymnasiestudent), som *bor kvar* i föräldrahemmet *endast* om föräldern därigenom har en högre boendekostnad än han/hon annars skulle ha haft. Högre boendekostnad kan uppstå om föräldern/föräldrarna måste behålla en större bostad *eller* får sitt bostadsbidrag sänkt. Ekonomiskt bistånd till boendekostnad beviljas också för vuxet hemmaboende barn, som *varit självförsörjande och haft kostnad för boende* i egen bostad eller hos föräldrarna. *Se rutin Innboendehyra och hyresdel.*

Hyresdel räknas ut enligt följande (Socialstyrelsens handboken för socialtjänsten, Ekonomiskt bistånd): Om den biståndssökande disponerar ett rum i sina föräldrars bostad på fyra rum och kök, innebär det att han eller hon

disponerar två av totalt nio enheter (fyra rum x 2 = 8 + kök = 9 enheter). Hela boende-kostnaden är 6 000 kr per månad. Den sökandes andel av boendekostnaden beräknas då genom att 6 000 divideras med 9 och därefter multipliceras med 2, det vill säga $6\,000/9 \times 2 = 1\,333$ kr per månad.

Boendekostnad för förälder som bor hos sitt vuxna barn

Ekonomiskt bistånd till boendekostnad beviljas för förälder som bor hos vuxet barn, *endast* om det vuxna barnet därigenom har en högre boendekostnad än han/hon annars skulle ha haft.

Högre boendekostnad kan uppstå om det vuxna barnet måste behålla en större bostad eller får sitt bostadsbidrag sänkt. Beräkning av hyresdel görs enligt: Boendekostnad för vuxet barn (18-24 år) som bor kvar hos sina föräldrar

Inneboende

För att bistånd till hyresdel ska kunna prövas, krävs ett inneboendekontrakt samt en hyresspecifikation så att en bedömning av boendekostnad kan göras. Både den som hyr ut del av bostad och den som hyr del av bostad ska vara folkbokförda på adressen. *Den som lever i hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren räknas inte som inneboende.*

När syskon eller kamrater delar lägenhet ska hushållsgemenskap förutsättas om bägge står på kontraktet och om inget talar emot det. Med hushållsgemenskap menas att man delar på kostnaderna i hushållet. Om hushållsgemenskap inte finns gäller reglerna vid inneboende. Vid prövning av rätt till ekonomiskt bistånd när sökanden delar lägenhet ska nettohyran delas på antal boende i lägenheten. *Se rutin Inneboende och hyresdel.*

Andrahandsboende

Bistånd till hyreskostnad beviljas om den sökande är folkbokförd på adressen (förstahandshyresgästen ska ej vara folkbokförd på samma adress). Uppvisar verifikation på betald hyra eller uppvisar hyresavi.

Ett andrahandskontrakt som inte är godkänt av hyresvärd/styrelse ger inte rätt till bostadsbidrag. Den sökande ska därför göra vad som är möjligt för att kontraktet ska godkännas och därigenom kunna söka bostadsbidrag. Om dessa villkor inte uppfylls beviljas vanligtvis inte ekonomiskt bistånd till hyra för andrahandsboende. En individuell bedömning måste dock göras utifrån den sökandes sociala situation och möjligheter till boende. En individuell bedömning måste göras utifrån den sökandes sociala situation och möjligheter till boende.

För andrahandsboende gäller samma regler som för förstahandskontrakt. Begärd hyra accepteras om den bedöms skälig.

Lägenhetsbyte som medför högre nettohyra

Om den enskilde anser sig behöva byta bostad under pågående bidragstid, och detta medför ökade boende- eller andra kostnader (t ex resekostnader), bör samråd ske med handläggande socialsekreterare i syfte att undvika avslag på den merkostnad förändringen medför.

Om det inte finns sociala (exempel trångboddhet) eller medicinska skäl för bostadsbyte kan ansökan om ekonomiskt bistånd avslås avseende den del av nettohyran och övriga kostnader som innebär en merkostnad. Den enskilde får själv ansvara för merkostnaden så länge inte skäl finns för annan bedömning.

Om bostadsbytet skett utan samråd ska socialnämnden i varje enskilt fall pröva om bostadsbytet varit nödvändigt för att tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå. För att ekonomiskt bistånd ska kunna beviljas för den högre boendekostnaden krävs det att den enskilde inte går utöver vad som är skäligt.

Intäkt av uthyrning

Om den enskilde har en boendekostnad som överstiger högsta godtagbara nivå och hyr ut en del av lägenheten för att minska kostnaden, ska hyresintäkten reducera boendekostnaden och *inte* räknas som inkomst för den enskilde. Intäkt av uthyrning reducerar hyran även i de fall ett kvarboende vuxet barn betalar hyra.

Om boendekostnaden trots intäkt av uthyrning fortfarande överstiger högsta godtagbara nivå, bör den enskilde

göra vad han/hon kan för att skaffa en billigare bostad. Under förutsättning att så sker, godtas under en övergångsperiod (rådrum är fyra månader) boendekostnaden (reducerad med hyresintäkten) i avvaktan på bostadsbyte.

Elkostnad

Den faktiska kostnaden för hushållsel ersätts, om den är rimlig. I vissa fall ingår elkostnaden i hyresbeloppet.

Fackföreningsavgift/avgift arbetslöshetskassa

Ekonomiskt bistånd beviljas till faktisk kostnad för fackföreningsavgift och/eller avgift till arbetslöshetskassa. Om det är möjligt för den enskilde att få helt eller reducerad avgift ska i första hand en sådan ansökan göras.

Fickpengar

Fickpengar till vuxna som saknar inkomst och vistas på institution/behandlingshem m.m. utbetalas med belopp som motsvarar budgetposterna: lek och fritid, hälsa och hygien samt dagstidning, telefon. Kostnader för lokala resor kan tillkomma. *Se Riksnormstabell för Katrineholm.*

Fritidsaktivitet för barn

Riksnormens budgetpost för lek och fritid omfattar kostnader för sådana inomhus- och utomhusaktiviteter som det är rimligt att alla får möjlighet att delta i. Kultur och viss motion ingår, liksom kostnad för inköp av cykel, skidutrustning och skridskor. Sådana inköp kräver dock en längre tids sparande, vilket för familjer som under längre tid lever på socialbidragsnormens nivå knappast är möjligt.

Barnperspektiv

Barn i familjer som fått ekonomiskt bistånd under längre tid kan beviljas extra bistånd till fritidsaktiviteter, lägervistelser eller annan rekreation, om biståndet är en förutsättning för att barnet ska kunna delta i sådana aktiviteter.

Ekonomiskt bistånd kan också beviljas för resor med allmänna kommunikationsmedel för att barnet ska ha möjlighet att delta i aktivitet som bistånd beviljats för.

Lägervistelse

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till lägervistelse, t ex idrottsläger, scoutläger, cirkusskola etc. under ferier.

Skolaktiviteter

Barn bör ha möjlighet att delta i aktiviteter som ordnas för klassen, exempelvis lägerskola, klassresa. Ekonomiskt bistånd kan därför beviljas till skäligen kostnad.

Rekreativresa/semester

Se avsnitt Resor- ej arbetsresor, Rekreativresa

Fritidsaktiviteter för vuxna med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd

I normala fall bedöms behovet av fritidsaktiviteter kunna tillgodoses genom posten lek och fritid i riksnormen. Vid särskilda skäl kan Vuxna med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, som på grund av medicinska, psykiska eller sociala skäl har svårigheter att vara aktiva och hålla kontakt med andra, beviljas bistånd till fritidsaktiviteter för att bryta isolering och passivisering. Fritidsaktivitet kan vara att delta i studiecirkel, fysisk träning eller annan organiserad verksamhet. Om skälen uppfylls kan bistånd utöver lek & fritidsnormen beviljas under tre månader. Därefter ska en ny bedömning göras.

Om det finns medicinska skäl till att delta i aktiviteter ska detta styrkas med intyg från behörig sjukvårdspersonal.

Hemförsäkring

Ekonomiskt bistånd ska beviljas till skälig kostnad. I de fall den sökande har årsinbetalningar ska individen uppmanas begära månadsinbetalningar. I de fall faktura för längre tid än en månad uppvisas ska bistånd till denna avslås, och hänvisning göras till att klienten får ordna med månadsvis betalning.

Alla som är folkbokförda på en adress täcks av lägenhetsinnehavarens hemförsäkring. Det gäller personer som har någon form av hushållsgemenskap med lägenhetsinnehavaren, till exempel unga vuxna som bor kvar hemma hos föräldrarna eller syskon eller kamrater som delar lägenhet. Inneboende utgör undantag och ska uppmanas skaffa en egen hemförsäkring. Observera att flertalet fackligt organiserade har en kollektiv hemförsäkring.

I de fall socialtjänsten godtar att den sökande bor kvar i ägd bostad godtas kostnad för kompletterande bostadsrätts- eller villaförsäkring. Schablonbeloppet beräknas enligt Konsumentverkets schabloner och genomsnittskostnader.

Umgänge

Barn och ungdomar ska i ekonomiskt biståndssammanhang inte missgynnas av att föräldrarna inte lever tillsammans. Vid beräkning av umgängeskostnad ska riksnorm beviljas för det antal dagar barnet är hos umgängesföräldern. På sommaren och vid större helger får antalet dagar anpassas till överenskommelse mellan föräldrar om den är skälig. Avtal mellan föräldrarna om umgänge ska uppvisas vid ansökan om ekonomiskt bistånd. För boföräldern ska normen för barnet reduceras med det antal dagar som barnet vistas hos den andre föräldern, om umgänget överstiger 6 dagar per månad.

Umgängeskostnad kan beviljas till och med juni det år ungdomen fyller 20 år under förutsättning att ungdomen går i skolan på heltid på grundskolenivå, gymnasienivå eller motsvarande studiestöd eller förlängt barnbidrag.

Boföräldern (den som barnet är folkbokförd hos) har rätt till underhållsstöd från Försäkringskassan om underhållsbidrag helt eller delvis inte betalas av den andre föräldern.

Vid växelvis boende dvs. När barnet bor ungefär lika mycket hos båda föräldrarna beviljas ekonomiskt bistånd motsvarande 50 % av riksnormen för aktuell åldersgrupp.

Umgängesresor

Se avsnitt Resor i samband med umgänge med barn.

Ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt

Försörjningsstödets behovsposter och fastställda riksnorm enligt 4:3 SoL kan inte helt ersätta den individuella behovsprövningen. Möjligheter att bevilja ekonomiskt bistånd med andra belopp och till andra ändamål måste alltid finnas. Den enskilde kan ha rätt till ekonomiskt bistånd i speciella situationer eller till särskilda behov för att uppnå en skälig levnadsnivå.

Avgift för hemtjänst/hemsjukvård

Ekonomiskt bistånd beviljas till fastställd avgift. Den som saknar beskattningsbar inkomst eller förmögenhet behöver inte betala avgift för hemtjänst och hemsjukvård. Den enskilde ska då söka nedsättning av avgiften hos avgiftshandläggare på Vård- och omsorgsförvaltningen.

Avgift för förskoleverksamhet, förskoleklass och skolbarnomsorg

Avgift för förskoleverksamhet, förskoleklass, och skolbarnomsorg beviljas enligt kommunens taxa. Den enskilde kan ha rätt till nedsatt avgift och ska därför först ta kontakt med handläggare inom Bildningsförvaltningen för att begära avgiftsbefrielse.

I Katrineholms kommun erbjuds avgiftsfri förskola för barn 3-5 år från och med höstterminen det år barnet fyller 3 år. De tre-, fyra – och femåringar som inte redan har plats i förskolan, erbjuds avgiftsfri plats á 15 timmar i veckan under samma terminstid som grundskolan. Se hemsidan www.katrineholm.se för mer information.

Se avsnitt *Resor- ej arbetsresor, Övriga resor* för resekostnaden till förskola/skola.

Avgifter hos Migrationsverket

Vid ansökan om svenskt medborgarskap ska en avgift betalas. Ekonomiskt bistånd beviljas inte till avgiften då skälig levnadsnivå kan uppnås utan medborgarskapet.

Barn som föds i Sverige får samma medborgarskap som föräldrarna har. Om barnets föräldrar är medborgare i ett land utanför EU måste föräldrarna ansöka om uppehållstillstånd för barnet. Detta kan i vissa fall medföra en avgift. Ekonomiskt bistånd kan vid behov beviljas till denna avgift.

Se avsnitt *Resor- ej arbetsresor, Övriga resor* för resekostnaden till Migrationsverket.

Begravning och dödsboanmälan

Handläggning av dödsboanmälan och bistånd till begravningskostnader utförs av socialförvaltningen. Se separata riktlinjer för handläggning av dödsboärenden.

Cykel

Huvudregeln är att kostnad för cykel ingår i riksnormen. *Se avsnitt Försörjningsstöd, Lek & fritid.* En sökande som har en daglig aktivitet och som på grund av avstånd, motivation, medicinska eller sociala skäl kan beviljas en begagnad cykel för att kunna fullfölja planeringen mot egen försörjning. Bistånd kan beviljas till en cykel med högst 500 kr per vuxen. Ekonomiskt bistånd kan beviljas till inköp av cykel och cykelhjälm med högst 700 kr per barn maximalt 2 gånger under grundskoletiden. Om bistånd inte utgått under grundskoletiden kan man få bistånd till en cykel under gymnasietiden om behov föreligger. Innan bistånd till cykel beviljas skall kontroll göras om familjen utnyttjat posten lek och fritid samt om möjligheten finns att ärva från äldre syskon.

Cykelreparation

Ekonomiskt bistånd till cykelreparation kan beviljas om det anses skäligt i förhållande till nyanskaffning av begagnad cykel.

Dator och bredband

Dator eller smartphone med internetuppkoppling bedöms i normalfallet vara en förutsättning för att uppnå skälig levnadsnivå. Detta då myndigheter och andra samhällsaktörer i allt högre grad förutsätter

att enskilda har tillgång till internet i hemmet för att effektivt kunna ta del i samhällslivet. Man ska heller inte behöva utföra ärenden av integritetskänslig natur på offentliga datorer. Är det inte klarlagt att individen har möjlighet att utföra ärenden av integritetskänslig natur på annat sätt än genom offentliga datorer bör bistånd till dator eller smartphone med internetuppkoppling beviljas.

Internetuppkoppling i form av bredbandsabonnemang kan beviljas med som mest 0,75 % av prisbasbeloppet per månad. Observera att internetuppkoppling kan ingå i telefonabonnemang. Kostnader för telefoni ingår i riksnormen, och således beviljas inget extra bistånd till kostnader för internet om behovet bedöms kunna tillgodoses genom befintligt telefonabonnemang.

Barn och ungdom

I Katrineholms kommun kan barn och ungdomar som studerar på grundskolan och gymnasiet få tillgång till dator/iPad av skolan. Internetuppkoppling i form av bredbandsabonnemang kan beviljas med 0,75 % av prisbasbeloppet per månad för att möjliggöra skolarbete.

Vuxna utan barn

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till kostnad för en dator eller smartphone per hushåll, för att möjliggöra utförande av ärenden på internet. Hänsyn bör även tas till eventuella arbetsrehabiliterande eller sociala skäl. Det kan bland annat handla om att bryta isolering eller utöva kompetenshöjande verksamhet. Dator eller smartphone kan beviljas med upp till 6 % av basbeloppet.

Julklappar eller födelsedagspresenter

Bistånd till julklappar och födelsedagspresenter ingår ej i begreppet livsföring i övrigt och ska därför inte beviljas.

Familjerådgivning

Ekonomiskt bistånd till avgift kan beviljas om behov av familjerådgivning föreligger.

Flyttkostnad och magasineringskostnad

Flytt eller byte av bostad godtas om medicinska och/eller sociala skäl finns. Individuell bedömning görs av den enskildes möjlighet att själv ordna vad som krävs vid flyttning.

- Hyrbil/släpkärra: kostnad godtas i normalfallet under förutsättning att den enskilde själv kan köra eller få hjälp av anhörig/vänner. I vissa fall kan skäl finnas att godta kostnad att anlita flyttfirma.

- Flytt av fast telefonabonnemang: kostnad godtas om abonnemang finns och det också finns sociala, medicinska eller psykiska skäl för telefoninnehav

- Dubbla månadshyror: godtas i normalfallet inte då den enskilde förväntas planera flytten så att dubbla kostnader inte uppstår. Om den enskilde inte själv kan påverka dag för inflyttning kan dubbla månadshyror godtas under förutsättning att det föreligger särskilda skäl. Dubbla månadshyror bör också godtas för våldsutsatta personer som är i behov av skyddat boende och som inte har möjlighet att disponera eventuella egna medel.

- Flyttstädning: kostnad godtas i normalfallet inte, men en individuell prövning görs av den enskildes möjlighet/förmåga att städa själv.

- Reparationskostnad: för reparation på grund av onormalt slitage eller skadegörelse i hyreslägenhet godtas inte, men undantag kan göras om mycket starka skäl finns för att flytta.

- Flytt hjälp: kostnad godtas i normalfallet inte, men en individuell prövning görs av den enskildes möjlighet/förmåga att själv ansvara för att packa, bära etc.

Sanering

Saneringskostnad godtas i normalfallet inte, men en individuell prövning görs av den enskildes möjlighet/förmåga att själv vidta åtgärder samt utifrån ekonomiska, sociala och medicinska skäl. Exempel på situationer är vid risk för avhysning eller när hemtjänsten bedömer att hemmet är en sanitär olägenhet för att de ska kunna utföra sitt arbete.

Magasineringskostnader

Kostnad för magasinering av bohag godtas endast i undantagsfall efter ansökan från den enskilde, som själv ansvarar för att beställa tjänsten och ingå avtal med magasineringsfirman. Kostnadsförslag från olika magasineringsfirmor bör lämnas in för bedömning av billigaste alternativet. Beslut om bistånd till magasineringskostnad ska tidsbegränsas. Vid bedömning av rätten till bistånd ska hänsyn tas till bohagets skick och storlek samt om kostnad för magasinering överstiger kostnad för inköp av nytt motsvarande bohag.

Vid avhysning ansvarar Kronofogdemyndigheten för magasinering av bohaget under viss tid och debiterar den enskilde kostnaden för detta, liksom för övriga kostnader i samband med avhysningen. Ekonomiskt bistånd beviljas i normalfallet inte till sådan kostnad. Om den enskilde har behov av sitt magasinerade bohag, kan han eller hon hämta det mot en avgift. Ekonomiskt bistånd kan beviljas till sådan avgift efter individuell prövning.

Färdtjänstavgift

För färdtjänst beviljas faktisk egenavgift per månad. Kostnaderna för egenavgiften ska styrkas.

Observera att kostnad för färdtjänst kan ingå i merkostnadsersättning, och i dessa fall beviljas inte ekonomiskt bistånd till kostnaden.

Glasögon

Om den enskilde uppger ett behov av glasögon kan kostnaden för synundersökning beviljas efter uppvisande av kvitto.

Barn

Inom Region Sörmland kan barn mellan åldrarna 8-19 år få ett bidrag om 800 kronor per år till glasögon. Den enskilde får betala för glasögonen själv och i efterhand söka bidraget från Regionen.

Vuxna

Den sökande ska uppvisa intyg och kostnadsförslag som styrker behovet av glasögon och vad som ingår i begärt pris. Bidrag till glasögonbågar beviljas till det billigaste alternativet, dock högst 1 % av basbeloppet.

Om det finns medicinskt behov av till exempel särskild slipning eller behandling av glasen (exempel antireflex/repskydd/progressiva glas) ska det framgå av intyget. Den extra kostnaden ska godtas om speciell slipning eller behandling är det enda alternativet för att korrigera sökandens synfel. Kostnad för ögonlinser ska godtas om det är det enda alternativet för sökanden och behovet är styrkt med läkarintyg.

Hemutrustning

Ekonomiskt bistånd till komplettering eller nyanskaffning av möbler, husgeråd eller annan hemutrustning som behövs för att hemmet ska fungera, kan beviljas till hushåll som under överskådlig tid inte beräknas bli självförsörjande.

Hänsyn ska tas till allmän standardutveckling i samhället och till vad en låginkomsttagare i normalfallet kan bekosta. Nivån på det bistånd som beviljas ska utgöra varken över- eller understandard, och även den begagnade marknaden bör undersökas. Utrustning och aktuella belopp. *Se rutin Hemutrustning.*

Efter en vårdperiod kan personer, som i ett led i rehabiliteringen flyttar till eget boende, ha rätt till ekonomiskt bistånd till hemutrustning om han/hon saknar bohag sedan tidigare.

I en akut situation efter t ex brand i bostaden, kan ekonomiskt bistånd till hemutrustning beviljas om hemförsäkring saknas.

För den som är flykting kan behovet av hemutrustning tillgodoses genom hemutrustningslån via CSN.

Barnperspektiv

För barnfamiljer som har långvarigt behov av ekonomiskt bistånd bör barnens situation särskilt beaktas när behovet av förnyelse av hemutrustning bedöms. För umgängesbarn bör kostnad för säng och sängutrustning beviljas.

Tvättmaskin

Bistånd till inköp av tvättmaskin kan beviljas i följande fall:

- Medicinska skäl till att tvätta mycket mer än normalt. Behovet ska styrkas med läkarintyg.
- Fysiskt eller psykiskt funktionshinder som gör det omöjligt att använda fastighetens tvättstuga.
- Behovet kan inte tillgodoses på annat sätt till exempel genom handikappersättning eller hjälp i hemmet.

Om behov av tvättmaskin uppstått på grund av att fastigheten saknar tvättstuga ska sökanden i första hand hänvisas till hyresvärden. Om den enskilde själv önskar få tvättmaskin/torktumlare installerad av hyresvärden i sin lägenhet och som medför en installationskostnad/tilläggsavgift på månadshyran, kan ovanstående punkt tillämpas vid bedömning.

Diskmaskin

Se kriterier för Tvättmaskin, samma resonemang kan tillämpas.

Mikrovågsugn

Bistånd beviljas inte till Mikrovågsugn. Behovet bedöms kunna tillgodoses genom användning av kökets grundutrustning.

Spädbarnsutrustning

Den som en längre tid (minst sex månader) uppburit ekonomiskt bistånd eller som under längre tid kommer att vara beroende av ekonomiskt bistånd eller har inkomster i nivå med normen kan beviljas bistånd till del av eller full grundutrustning för spädbarn.

Biståndet prövas utifrån det faktiska behovet och sökandens egna möjligheter att skaffa nödvändig utrustning från sitt sociala nätverk såsom vänner och familj. Om familjen har äldre barn bör behovet av spädbarnsutrustning utredas närmare kring vad som eventuellt behöver kompletteras. Om föräldern är ensamstående bör även den andra förälderns möjligheter till att bidra utredas. Hembesök kan göras för att utreda behovet av spädbarnsutrustning. Bistånd till full spädbarnsutrustning beviljas med högst 10 % av basbeloppet efter utredning av behovet. Vad som omfattar en grundutrustning. *Se rutin Spädbarnsutrustning.* Vid inköp av spädbarnsutrustning hänvisas i första hand till begagnatmarknaden. Biståndet kan utbetalas 1-2 månader innan beräknad nedkomst.

Bistånd till begagnad sittvagn kan beviljas om behovet inte kan tillgodoses genom försäljning av befintlig liggvagn. Detta kan bli aktuellt vid behov av dubbelvagn. Inkomsterna vid försäljning av liggvagn tillsammans med biståndet som är uträknat för barnvagn bör täcka behovet av dubbelvagn. Vid annat fall är det individuell bedömning av behovet och det billigaste alternativet som gäller.

För den som är flykting kan behov av spädbarnsutrustning tillgodoses genom statliga lån via CSN (extra hemutrustningslån). Se hemsidan www.csn.se för mer information.

Hjälpmedel

Kommunens Rehabilitering förmedlar hjälpmedel som till exempel rullator, rullstol, toaförhöjning och övriga hjälpmedel som kan vara aktuella för den dagliga livsföringen. Ekonomiskt bistånd kan beviljas efter individuell prövning till kostnad för egenavgiften om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Kontakt bör tas med arbetsterapeut, sjukgymnast, om oklarheter finns kring ansvarsfördelning, kostnader etc.

Högekostnadsskydd för hjälpmedel

Hjälpmiddel för barn och ungdomar är avgiftsfria – utom ortopediska skor, för vilka en egenavgift tas ut.

Hjälpmiddel för vuxna (utom ortopediska skor) omfattas av särskilt högekostnadsskydd. Vissa förbrukningsartiklar, t ex stomihjälpmiddel, förskrivs på s.k. hjälpmiddelkort och omfattas av högekostnadsskyddet för läkemedel.

Egenavgift

Bistånd beviljas efter sedvanlig ekonomisk prövning till egenavgiften för läkarföreskrivna hjälpmedel som till exempel hörapparat, batterier, TENS med mera, om behovet inte kan tillgodoses via regionen eller försäkringskassan.

Ortopediska hjälpmedel (inlägg och skor)

Vid behov av ortopediska inlägg eller skor ska medicinska underlag styrka behovet. Möjlighet till bidrag från regionen ska utredas. *Se rutin Ortopediska hjälpmedel- skor och inlägg.*

ID-handling

Ekonomiskt bistånd beviljas till kostnader för att införskaffa en giltig ID-handling, om den enskilde saknar pass eller annan ID-handling, och behöver sådan i kontakt med myndigheter, sjukvården, teckna avtal eller för att sköta post- och bankaffärer m.m. I enlighet med lagen om identitetskort för folkbokförda i Sverige (2015:899) är åldersgränsen för att utfärda ett identitetskort från 13 år. Ekonomiskt bistånd kan därför beviljas till barn/ungdomar från 13 års ålder om föräldrarna i samband med ansökan uppger godtagbara skäl för behovet. Om barnet/ungdomen avser att öppna ett eget bankkonto på den bank som vårdnadshavaren är kund hos, ska möjligheten för kostnadsfri ID-handling undersökas. Kostnaden för ID- foto kan då beviljas.

Kostnad för pass beviljas i regel inte.

DNA test för att fastställa föräldraskap

För att familjen ska kunna tillgodogöra sig inkomster från Försäkringskassan som tex. bostadsbidrag, underhållsstöd eller barnpension och vid ansökan om etablerings tillägg för barn som studerar på den reguljära gymnasieskolan behöver föräldraskap fastställas av skatteverket. I de fall skatteverket kräver DNA test för att fastställa föräldraskap när de återförenas med sina barn i Sverige som kommit hit som ensamkommande flyktingbarn bör denna kostnad beviljas. Detta för att familjen ska kunna tillgodogöra sig alla andra inkomster som de kan ha rätt till.

Kostnader för juridisk hjälp

I första hand ska den sökande utnyttja det rättsskydd som ingår i hemförsäkringen. Detta rättsskydd gäller till exempel för tvister angående vårdnad och underhåll men inte för tvister som rör äktenskapsskillnad, upplösning av samboförhållanden eller bodelning. Ekonomiskt bistånd kan beviljas till självriskan när rättshjälpskydd ingår i den enskildes hemförsäkring. Ekonomiskt bistånd kan i vissa fall beviljas till kostnader för rådgivning som föregår ett beslut om rättshjälp och rättshjälpsavgift. Detta kan bli aktuellt om det finns särskilt starka sociala skäl, t.ex. familjerättsliga ärenden eller ärenden som rör boendet.

Gällande resekostnad till tingsrätten vid förhandling. *Se avsnitt Resor- ej arbetsresor, Övriga resor.*

Kurslitteratur

Om ekonomiskt stöd ges av socialtjänsten för studier ska även rimlig kostnad för böcker och annat studiematerial ingå i biståndet. Möjligheten att köpa begagnade läromedel ska undersökas och utgångspunkten ska vara vad studerande i allmänhet har möjlighet att bekosta.

Psykoaterapi

Ekonomiskt bistånd till psykoaterapi beviljas i normalfallet inte. Regionen har huvudansvaret för psykoaterapikostnader. Den som söker sådant bistånd ska hänvisas till vårdcentral eller närmaste öppna psykiatriska mottagning. Patientens kostnad för psykoaterapi som omfattas av högekostnadsskyddet räknas som

godtagbar utgift.

Ekonomiskt bistånd till kostnad för psykoterapi, som inte omfattas av högkostnadsskyddet kan i mycket särskilda fall beviljas. Undantag kan även göras för den som i en akut krissituation har behov av terapeutiska samtal och inte omedelbart kan erbjudas detta genom regionen. *En bedömning om behovet kan tillgodoses genom socialnämndens behandlingsgrupp ska göras innan annat bistånd övervägs.*

Till utredningen ska bifogas:

- intyg av läkare med psykiatrikompetens som styrker att behov finns ur psykiatrisk synvinkel och att behovet inte är så akut att behandling prioriteras av regionen. Av intyget ska framgå vilken terapiform som krävs, förväntad behandlingstid och förväntad effekt av behandlingen.
- utlåtande/behandlingsplan från psykoterapeut som visar planerat antal terapitillfällen per månad, den totala terapitidens längd, terapeutens kompetens och kostnad per terapitillfälle.
- regionens beslut om avslag på ansökan om bidrag från regionen.

Om villkoren är uppfyllda kan bistånd beviljas i form av ett begränsat antal behandlingar hos legitimerad psykoterapeut till dess att regionen kan överta ansvaret för behandlingen. Besked ska inhämtas från regionen om när övertagande kan ske. Om den terapeutiska behandlingen utförs av en privatläkare kan detta beviljas om den ingår i vårdgarantin.

Resor – ej arbetsresor

Rekreationsresor

Huvudprincipen är att bistånd till rekreationsresor inte ska beviljas. För ensamstående vuxna ska biståndet prövas mycket restriktivt och endast ges när det finns starka sociala eller medicinska skäl för en resa till anhörig eller dylikt i rehabiliterande syfte.

Barnperspektiv

Hänvisa familjer i första hand till barn och ungdomsaktiviteter inom kommunen som vanligtvis är kostnadsfria eller till ett skälig självkostnadspris. Undantag från huvudregeln kan göras för barnfamiljer som haft behov av ekonomiskt bistånd under minst ett år och som inte beräknas bli självförsörjande med egna inkomster inom överskådlig tid. Behovet ska prövas utifrån barnets behov av miljöombyte och med hänsyn till barnets ålder. Om föräldern/föräldrarna omfattas av Jobbstimulans ska detta tas i beaktande i bedömningen för hur familjen själv har planerat för en semesteraktivitet.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas med högst 1000 kr per vuxen och högst 750 kr per barn utifrån en individuell bedömning beroende på vilken aktivitet/resa familjen lämnat in som förslag.

Rekreationsresa med umgängesbarn kan beviljas om särskilda skäl föreligger. I bedömningen ska dessutom ovanstående tas i beaktande.

Rekreationsresa för barnfamiljer ska i regel inte beviljas varje år.

Resor till begravning

Bistånd kan beviljas för resa om den avlidne är nära anhörig eller annan närstående. Med nära anhörig menas make/maka eller motsvarande, förälder, barn, syskon, mor- och farförälder och barnbarn. Med annan närstående menas person som, utan att vara nära anhörig, stått den sökande mycket nära. Kostnaden ska vara i nivå med vad en låginkomsttagare har råd till inom Sverige. Det innebär att billigast möjliga färdstätt ska användas.

Återföreningsresor

Bistånd till denna typ av resor beviljas inte utan synnerliga skäl. Undantag kan göras när Röda Korset beviljat hjälp till reskostnaden för barn som ska förenas med föräldrarna i Sverige. Undantaget gäller även för föräldrar/syskon som beviljats hjälp till reskostnaden för att återförenas med sitt barn som kommit till Sverige som ensamkommande. Vid sådan resa kan bistånd beviljas till egenavgiften. Se kammarrättsdom, mål nr. 2013-2765.

Återvändningsresor

Ska prövas individuellt genom utskottsbeslut, efter utredning om Migrationsverkets regler för detta.

Resor i samband med umgänge med barn

Behovsprövningen ska innefatta:

- Barnets behov av umgänge.
- Båda föräldrarnas ekonomiska förutsättningar.
- Skäligheten av kostnaden för resan.

Båda föräldrarna har gemensamt ansvar för att barns behov av umgänge tillgodoses. Den förälder som barnet bor hos ska vara med och bekosta umgänget utifrån ekonomisk förmåga och vad som är skäligt i förhållande till båda föräldrarnas ekonomi. Den förälder som ska utöva umgänge har dock huvudansvaret för kostnaderna. Om föräldrarna tillsammans inte har råd eller inte kunnat komma överens om hur reskostnaderna ska betalas, kan bistånd till kostnad för umgängesresa beviljas.

Om barnet är placerat utanför hemmet (familjehemsplacering/HVB) ska kontakt tas med ansvarig socialsekreterare för ärendet kring umgänget.

Ersättning ges för resa med billigaste färdmedel max två gånger per månad utifrån vad som är rimligt med hänsyn till avstånd och barnets ålder.

Resekostnaderna ska jämföras med vad en låginkomsttagare har råd att bekosta, dock högst en resa per månad inom Norden. Bistånd till utlandsresor beviljas inte utan synnerliga skäl.

Övriga resor

Kostnad för resor i samband med ansökan om uppehållstillstånd och anskaffande av ID-handling beviljas.

Kostnad för resor till och från domstolen ska i första hand ansökas om från aktuell domstol. På kallelsen till domstolen står det om eventuella möjligheter att begära utbetalning i förskott. På hemsidan www.domstol.se/Till-dig-som-ar/ finns information om vilka ersättningsregler som gäller för brottsoffer, åtalad, vittne och klagande. Man kan även ringa till domstolen för information om vilka ersättningsregler som gäller.

Riksfärdtjänst

Ekonomiskt bistånd till egenavgift för riksfärdtjänst beviljas i normalfallet inte. Ändamålet med riksfärdtjänst är resor utanför hemkommunen för rekreation eller annan personlig angelägenhet och bistånd för sådana aktiviteter beviljas endast i undantagsfall.

Sjukvårdande behandling IVF

Par som utreds eller genomgår en IVF behandling inom Region Sörmland kan beviljas bistånd för kostnader till läkarbesök/undersökning om dessa avgifter ingår i högkostnadsskyddet. Detta gäller även utgifter för medicin i samband med behandling, under förutsättning att det ingår i högkostnadsskyddet.

Vid behov av resor till kliniker utanför länet beviljas kostnad för sjukresa av regionens sjukreseenhet. Ansvarig läkare ska då ha skickat en specialistvårdsremiss till Sjukreseenheten för att erhålla ersättning i efterhand.

Region Sörmland erbjuder två kostnadsfria försök. Ekonomiskt bistånd till ytterligare behandlings tillfällen beviljas ej.

Läkarvård och sjukgymnastik m.m.

Ekonomiskt bistånd beviljas till kostnader för åtgärder som omfattas av Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och som omfattas av högkostnadsskyddet i avvaktan på rätt till frikort. Från och med 1 januari 2017 infördes avgiftsfria besök inom primärvården. Se Region Sörmlands hemsida för fullständig lista på patientavgifter. All

registrering av högkostnadskort och frikort sker digitalt i Sörmland. Vid ansökan ska kvitto eller faktura uppvisas.

Gynekologisk cellprovtagning och mammografiscreening är gratis inom Region Sörmland.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till fakturaavgift för akutbesök om särskilda skäl föreligger.

Kostnad för tilläggavgift vid hembesök omfattas inte av högkostnadsskyddet och ersätts inte.

Ekonomiskt bistånd ska inte beviljas till avgift för åtgärder som den kommunala hemsjukvården ansvarar för. I första hand ska nedsättning av avgiften ske.

Medicin

Ekonomiskt bistånd beviljas till kostnad för förskrivet läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet i avvaktan på rätt till frikort. Enligt reglerna för högkostnadsskyddet, ska apoteket erbjuda det billigaste alternativet av det förskrivna läkemedlet. Om den enskilde väljer ett dyrare alternativ får hon/han betala en merkostnad, som inte omfattas av högkostnadsskyddet. Ekonomiskt bistånd beviljas *inte* till sådan merkostnad.

Om ett förskrivet läkemedel av medicinska skäl inte får bytas ut, ska läkaren ange det på receptblanketten. Om det förskrivna läkemedlet ingår i högkostnadsskyddet, behöver den enskilde då inte betala någon merkostnad. Om det förskrivna medlet *inte* ingår i högkostnadsskyddet, får hon/han betala hela kostnaden själv. Ekonomiskt bistånd beviljas *inte* till läkemedel utom högkostnadsskyddet.

Ekonomiskt bistånd kan utifrån en individuell bedömning beviljas till preventivmedel.

Barnperspektiv

Vid särskilda skäl när barn är i behov av läkemedel som ej ingår i högkostnadsskyddet kan en individuell prövning göras. Behovet ska vara styrkt med intyg från vården.

Sjukhusvård

Ekonomiskt bistånd beviljas till dygnsavgift efter reduktion med normens belopp för livsmedel.

Barnperspektiv

Vid barns sjukhusvistelse, godtas avgift för förälders vistelse på sjukhuset efter individuell prövning utifrån barnets behov.

Vid förlossning kan sjukvårdsavgift godtas för pappas eller annan anhörigs vistelse på sjukhus under ett dygn.

Sjukresor

Personer som har ett hälsotillstånd som medför stora svårigheter att resa med allmänna kommunikationer har rätt till sjukresor från Region Sörmland. Ekonomiskt bistånd beviljas till kostnad för egenavgift i avvaktan på rätt till frikort enligt högkostnadsskyddet.

För personer som har behov av att resa till olika vårdinstanser inom Region Sörmland, men som inte är berättigad till sjukresa, kan bistånd beviljas för billigaste färdstätt. *Se rutin Ersättning för resor.*

Självrisk på försäkring

Om en sökande ansöker om kostnaden för självrisk vid skada på egendom, får en individuell bedömning göras utifrån typ av skadefall om bistånd ska beviljas. Om självrisken överstiger vad som bedöms som skälig kostnad för aktuellt skadefall ska ekonomiskt bistånd inte beviljas. Se avsnitt *Beräkning av ekonomiskt bistånd, Som inkomst räknas t ex och Som inkomst beräknas inte.*

Skulder

Allmänt om skulder

Med skulder avses kostnader som förfallit till betalning.

Undantag: kostnad för obetald el- eller hyresfaktura som förfallit till betalning inom den senaste månaden räknas

inte som skuld.

Ekonomiskt bistånd till skulder ska prövas restriktivt. Den enskilde bör vid behov erbjudas tid hos budget- och skuldrådgivare för att därigenom hjälpas i kontakterna med fordringsägarna eller få sin skuld prövad enligt skuldsaneringslagen.

Prövning av rätten till bistånd

Bistånd till skulder prövas i första hand enligt 4 kap 1 § SoL. Om utredningen visar att obetald skuld får allvarliga sociala konsekvenser för den enskilde kan ekonomiskt bistånd beviljas om det är enda möjlighet för den enskilde att uppnå skälig levnadsnivå. I första hand gäller detta skulder för boende eller hushållsel, där utebliven betalning kan medföra avhysning från bostaden eller avstängning av elleveransen.

Ekonomiskt bistånd till skulder kan också beviljas, om betalning av skulden är en förutsättning för att uppnå målet med *andra* insatser, exempelvis arbetsmarknadsinsatser, arbetsrehabilitering eller boende.

Hyresskuld eller el- skuld

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till skuld för boende eller hushållsel. *Se Socialnämndens delegationsordning.*

Hyresskulder, andra boendeskulder och el-skulder bör bedömas utifrån de allvarliga konsekvenser som en avhysning eller avstängning av elleverans kan medföra, särskilt för barnfamiljer. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för att ta reda på hur detta påverkar barnens livssituation. Avhysning och elavstängning för barnfamiljer bör ske endast i undantagsfall.

Hänsyn bör också tas till familjens möjligheter att i framtiden kunna godkännas som hyresgäst med eget kontrakt.

Barnperspektiv

Barn ska alltid tillförsäkras ett tryggt boende – både hos umgängesförälder eller vid växelvis boende. Detta ska alltid beaktas när någon av föräldrarna riskerar att avhysas.

Ekonomiskt bistånd till skuld för boende eller hushållsel kan i vissa fall beviljas med *villkor om återbetalning*. Detta kan bli aktuellt om den sökande regelbundet haft och har inkomster som överstiger ekonomiskt biståndsnormen, och därigenom uppnår skälig levnadsnivå, och det inte är möjligt att nå överenskommelse med fordringsägaren om avbetalning inom rimlig tid. Bistånd till skuld mot återbetalning beviljas enligt 4 kap 2 § SoL med villkor om återbetalning enligt 9 kap 2§ 2st SoL.

Skuld för avgift för förskoleverksamhet

Skulden behandlas normalt som andra skulder. Den sökande har möjlighet att göra upp en avbetalningsplan med Bildningsförvaltningen. Hotas ändå barnet av uppsägning från plats i förskoleverksamheten och det är viktigt att så inte sker ska ansvarig för förskoleverksamheten kontaktas. Har barnet av sociala skäl behov av platsen får den enligt skollagen inte sägas upp. En individuell bedömning måste göras i varje ärende där helhetssituationen måste beaktas.

Studentexamen

För gymnasieelever som tar studenten kan bistånd till studentmössa beviljas med högst 600 kr. Biståndet bör beviljas då de flesta låginkomsttagare bedöms kunna bekosta en studentmössa. Det bedöms viktigt att barn vars föräldrar som uppbär ekonomiskt bistånd får en likvärdig examen som sina skolkamrater.

Vid ansökan om kläder i samband med studentexamen hänvisas familjen/ungdomen att i god tid börja planera för utgiften. Detta utifrån att kläder ingår i riksnormen, och att det behovsprövade extra tillägget till studiebidraget för hemmaboende skolungdomar eller ensamkommande flyktingungdomar från CSN inte medräknas som inkomst.

Tandvård

Allmänt

Vid nybesök för ansökan om bistånd till tandvård behöver det utredas hur den enskildes ekonomiska

situationen sett ut i samband med behandlingens genomförande såväl som vid ansökningstillfället. Har individen haft möjlighet att betala fakturan ska ansökan om bistånd avslås. I annat fall behöver det utredas om tandvården varit nödvändig för att uppnå en skälig levnadsnivå.

Sökanden som har egna inkomster i nivå med försörjningsstödsnormen men ändå söker ekonomiskt bistånd för tandvård, kan beviljas bistånd i vissa fall. Om tandvårdskostnaden är skälig beviljas bistånd till den del av kostnaden som överstiger vad han eller hon själv kan betala med sitt normöverskott under 6 månader. I första hand ska den sökande hänvisas till avbetalningsplan med behandlande tandläkare. Vid bedömning av omfattning och kostnad av den sökta tandvården ska den jämföras med vad en låginkomsttagare har råd med.

Akut tandvård

Ekonomiskt bistånd beviljas till akut tandvård som innebär åtgärder för att avhjälpa svåra smärttillstånd eller tillstånd som medför betydande obehag. Det ska framgå av inlämnat kvitto/faktura att tandvården varit av akut karaktär. Framgår det inte på ett tydligt sätt ska kontakt tas med tandläkaren för klargörande av karaktären av den genomförda behandlingen.

Nödvändig tandvård

Behandlingen ska syfta till att personen uppnår en godtagbar tuggförmåga och ges möjlighet att fungera socialt. I undantags fall kan kostnader för narkos eller annan motsvarande smärtlindring godtas för personer med extrem tandvårdsrädsla. Detta ska vara styrkt med läkarintyg och personen ska inte kunnat tillgodogöra sig sjukvårdens behandling för tandvårdsrädsla.

Kostnadsförslag som överskrider 10 % av basbeloppet ska lämnas till konsulttandläkare för bedömning. Även kostnadsförslag på lägre belopp kan lämnas för konsultation vid behov. Eventuell avgift för upprättande av kostnadsförslag ersätts i de fall socialtjänsten särskilt har begärt sådant.

Rätt till bistånd

Vid bedömning av rätten till bistånd tas ställning till dels den föreslagna behandlingen och dels till kostnaderna för denna. Den kostnad som godtas ligger till grund för prövningen av den sökandes rätt till ekonomiskt bistånd. *Se rutin "Tandvård" för mer information.*

Vid tillfälligt behov av ekonomiskt bistånd (högst 3 månader) beviljas ekonomiskt bistånd i normalfallet endast till kostnad för *akut tandvård*. Detsamma gäller om en person med långvarigt biståndsbehov förväntas bli självförsörjande inom nära framtid (c:a 3 månader).

Övrigt om tandvård

I Sörmland är det avgiftsfri tandvård till och med det år man fyller 21 år. För att kunna ta del av den kostnadsfria tandvården måste man vara folkbokförd i Sörmland.

Personer med sjukdom eller funktionsnedsättning kan få tandvårdsstöd som består av två delar.

- Den ena delen av stödet riktar sig till personer som har stora tandvårdsbehov på grund av långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning. De som uppfyller förutsättningarna för denna del av stödet kan, efter prövning av regionen, få tandvård till hälso- och sjukvårdsavgift.

- Den andra delen är ett bidrag som kan användas till förebyggande tandvård. Bidraget, som hanteras av Försäkringskassan kallas särskilt tandvårdsbidrag, STB, och riktar sig till personer som på grund av sin sjukdom eller funktionsnedsättning riskerar att få en försämrad tandhälsa.

Kriminalvården Om en intagen avtjänar ett straff som är längre än två år kan den enskilde få grundläggande tandvård i Kriminalvården. Det får den intagne betala med egna medel. Kriminalvården kan ibland betala för akut tandvård.

Personer med införsel ska uppvisa ett beslut på kronofogdens bedömning innan behov av försörjningsstöd till akut eller nödvändig tandvård utreds och bedöms. Personer som har införsel och lever på Kronofogdens förbehållsbelopp och är i behov av akut eller nödvändig tandvård ska kontakta Kronofogden för att få nedsatt införsel för motsvarande kostnad. De ska styrka behovet med det billigaste alternativet för tandvård genom att lämna ett kostnadsförslag till kronofogden. Personer med införsel ska uppvisa ett beslut på kronofogdens

bedömning innan behov av försörjningsstöd till akut och nödvändig tandvård utreds och bedöms.

När det gäller personer med pågående skuldsanering inkluderats akut och nödvändig tandvård det belopp som de har till sin försörjning varje månad. Kronofogdemyndigheten kan bevilja anstånd vid pågående utmätning för att möjliggöra betalning av tandvårdskostnad. *Se avsnitt Nödvändig uppehållande tandvård.*

Telefoni

Ekonomiskt bistånd till installation av fast telefoni kan beviljas om det finns sociala, medicinska eller psykiatriska skäl till telefoninnehav, bl då installation av trygghetslarm kräver detta. Kostnader för telefoninstallation på grund av intensivövervakning med fotboja ska inte beviljas då behovet av detta bedöms av kriminalvårdsmyndigheten, som därmed ska stå för kostnaden.

Alternativ till fast telefoni är mobil telefoni och bedömning bör göras om detta är ett mer fördelaktigt och lämpligt alternativet. I normalfallet hänvisas till gemenamma kostnader i riksnormen vid behov av inköp av mobiltelefon, såväl om för löpande kostnader för telefoni. Ekonomiskt bistånd kan i undantagsfall beviljas till mobiltelefon med högst 2,5 % av basbeloppet.

Äktenskapsskillnad

Bistånd kan beviljas för avgiften som betalas till Tingsrätten vid ansökan om äktenskapsskillnad i de fall det föreligger särskilda skäl. Exempelvis kvinnofridsärenden eller i de ärenden där individer är gifta, men inte lever tillsammans och det är ett hinder för möjliga ersättningar från Försäkringskassan.

Särskilda frågor

Bidragsbrott

Bidragsbrottslagen omfattar ekonomiska förmåner som betalas ut för personligt ändamål och som beslutas av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, CSN, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna eller kommunerna.

Vid upptäckt av eller misstanke om att en person som söker eller har ekonomiskt bistånd har begått brott enligt bidragsbrottslagen ska utredning inledas. En anmälan till polismyndigheten ska ske om utredningen visar misstänkt bidragsbrott. *Se Delegationsordning*

Undantag görs om det belopp som den enskilde genom bidragsbrottet fått är så pass lågt att polismyndigheten inte avser att åtgärda anmälan. Beloppsgränsen är 300 kronor. Om samma person vid upprepade tillfällen fått ut belopp som understiger 300 kronor kan ett undantag göras i bedömningen av beloppsgränsen av polismyndigheten.

Utlandsvistelse

Personer som uppburit försörjningsstöd mer än ett år, kan ha rätt till bibehållet försörjningsstöd till uppehälle under högst en månad per år, om starka sociala skäl föreligger. Detta under förutsättning att vistelsen i övrigt inte påverkar utbildnings- eller arbetsmöjligheter negativt. Bedömningen bör vara att vistelsen är ägnad att stärka den enskildes förutsättningar att leva ett självständigt liv.

Överklagande

Beslut om ekonomiskt bistånd kan överklagas genom förvaltningsbesvär (40-44 §§ förvaltningslagen) med stöd av 16 kap 3 § socialtjänstlagen.

Ett beslut som överklagas genom förvaltningsbesvär innebär att domstolen kan pröva både lagligheten och lämpligheten av ett beslut. Domstolen kan därvid göra en fullständig omprövning av hela beslutet och sätta ett nytt beslut i stället för det tidigare. Beslut enligt 4 kap 1 och 5 §§ socialtjänstlagen kan överklagas med förvaltningsbesvär. *Se rutin Överklagan.*

Särskilda grupper

Ungdomar inom Klivet

Ungdomarna som bor på Klivet Stödboende har möjlighet att söka ekonomiskt bistånd till sin försörjning och livsföring i övrigt. För mer information om handläggning av dessa ärenden, se rutin Klivet.

Föräldralediga

En förälder har rätt att stanna hemma för vård av barn och i samband med barnets födelse. En förälder har också rätt att stanna hemma med barn fram till att barnomsorg kan erbjudas i samband med att barnet fyller ett år. Senast 8 månader efter barnets födelse ska ansökan om förskoleplats göras, och bekräftelse på ansökan ska vid förfrågan visas upp. När barnet fyller ett år ska placering inom förskola erhållas och den hemmavarande föräldern ska ställa sig till arbetsmarkandens förfogande eller motsvarande. Utgångspunkten är att erbjuden plats ska accepteras oavsett geografisk placering.

Under föräldraledigheten ska rätten att ta ut föräldrapenning på heltid utnyttjas, och vid behov kan en förälder uppmanas att föra över föräldrapenningsdagar till den förälder som är föräldraledig. Man har rätt att spara 4 veckor av garantitiden för inskolning av barn i barnomsorg/skola.

Den som pga. låg föräldrapenning inte uppnår skälig levnadsnivå enligt kommunens riktlinjer har rätt till ekonomiskt bistånd.

Arbetslösa

Arbetslös är den som saknar arbete på hel- eller deltid, den som väntar på eller uppbär arbetslöshetsersättning och den som väntar på eller deltar i arbetsmarknadsåtgärd. Arbetslös är också den som studerar eller är sjukskriven och som saknar ett arbete att återgå till.

Socialtjänsten kan som huvudregel kräva att en arbetslös person står till arbetsmarknadens förfogande på heltid och att denne tar anvisat arbete. Den biståndssökande måste söka och ta varje lämpligt arbete, utifrån den sökandes förutsättningar för arbetet och övriga personliga förhållanden. Egen försörjning är primärt framför önskat arbete.

Socialtjänsten ska som huvudregel samarbeta med Arbetsförmedlingen kring arbetslösa biståndsmottagare, i synnerhet när det rör människor med olika former av arbetshinder. En förutsättning för att ett samarbete och utbyte av information är att den sökande ger sitt medgivande till att det sker. Ett medgivande ska vara skriftligt.

För att som arbetslös ha rätt till ekonomiskt bistånd ska man

- vara anmäld som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen
- aktivt söka arbete på egen hand, söka brett yrkesmässigt, söka regelbundet och inom pendlingsavstånd, eller vara beredd att flytta
- följa Arbetsförmedlingens planering
- delta i aktiviteter som bidrar till att förbättra sina möjligheter att bli självförsörjande

Socialtjänsten kan som huvudregel inte kräva motprestation i form av oavlönad heltidssysselsättning som inte är att betrakta som arbete, arbetsmarknadspolitisk åtgärd, praktik eller kompetenshöjande åtgärd. Socialtjänsten kan dock ställa krav på deltagande i praktiskt arbete när det ingår som en tidsbegränsad del i en utredning och är motiverat utifrån den enskildes situation.

Socialtjänsten kan inte ställa krav på att den enskilde ska delta i behandlingsinsatser på grund av exempelvis missbruk, för att få ekonomiskt bistånd. Sådana insatser är inte att betrakta som kompetenshöjande insatser.

Socialtjänsten ska göra en grundläggande utredning som belyser den sökandes sociala situation, hälsomässiga förutsättningar, utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet. Av utredningen ska framgå hur länge den sökande varit inskriven på Arbetsförmedlingen, vilka aktiviteter som planeras och om handlingsplan är upprättad.

Det är viktigt att ta reda på om den sökande har en funktionsnedsättning som ger en nedsatt arbetsförmåga. Planering ska göras tillsammans med den sökande och dokumenteras i en genomförandeplan som ska kunna överlämnas till den som ska se till att planeringen kan verkställas. Kartläggningen om den sökandes situation kopplat till arbetslöshet och bedömning av behov av kompetenshöjande insatser eller praktik kan göras av Viadidakt. Kartläggningen som görs på Viadidakt är en del av socialtjänstens utredning. Den samlade utredningen ligger till grund för vilka insatser den sökande har behov av.

Praktik eller kompetenshöjande verksamhet enligt 4 kap 4 § socialtjänstlagen

Bestämmelserna i 4 kap 4§ SoL ger möjligheter att ställa krav på arbetslösa personer som uppstår försörjningsstöd att delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadsåtgärd.

Syftet med praktik eller andra kompetenshöjande insatser är att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Den enskilde ska utveckla sina möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, i en fortsatt utbildning. Insatsen ska utformas med skälig hänsyn till dennes individuella önskemål och förutsättningar.

Innan beslut fattas ska samråd ske med Arbetsförmedlingen för att förvissa sig om att Arbetsförmedlingen inte kan erbjuda sina åtgärder och att insatsen är den mest lämpade. Socialtjänstens insatser får inte ersätta arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Om den sökande utan godtagbart skäl avböjer att delta i, eller uteblir från, praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet får fortsatt försörjningsstöd vägras eller nedsättas enligt 4 kap 5§ SoL.

Unga arbetslösa

Jobbgaranti för ungdomar

Jobbgaranti för ungdomar är ett arbetsmarknadsprogram för arbetslösa ungdomar 16 – 24 år. Syftet med jobbgarantin är att erbjuda ungdomar särskilda insatser på ett tidigt stadium för att de så snabbt som möjligt ska få arbete eller påbörja utbildning. Det är av största vikt att de ungdomar som söker ekonomiskt bistånd är anmälda som arbetssökande på Arbetsförmedlingen så att de kommer att omfattas av jobbgarantin. Ett nära samarbete kring unga arbetslösa mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen ska alltid ske, om biståndsbehovet inte bara är tillfälligt och om den sökande ger sitt samtycke. Om den sökande inte ger sitt samtycke till utbyte av information och samarbete ska han eller hon verifiera att han/hon är inskriven, har en pågående handlingsplan, är aktivt arbetssökande och följer planeringen med Arbetsförmedlingen. Den som deltar i jobbgarantin får ersättning i form av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Försäkringskassan beräknar och betalar ut ersättningarna. Aktivitetsstödet storlek beräknas enligt tre nivåer av den dagsförtjänst som arbetslöshetskassan lämnar uppgifter om. Utvecklingsersättningens storlek beror dels på om den unge har slutbetyg från gymnasiet och dels på ålder.

För att den unge ska beviljas ersättning ska han/hon följa den planering som görs med Arbetsförmedlingen om det inte finns särskilda skäl som talat emot detta. I Katrineholms kommuns arbetsmarknadsenhet, Viadidakt, finns Ungdomstorget. Där kan ungdomar erbjudas kompetenshöjande verksamhet som insats från Socialtjänsten.

Om den unge inte kan delta i ungdomsgarantin pga. hälsoskäl ska detta styrkas med läkarintyg.

Arbetslösa med arbetshinder

Den som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller social problematik är förhindrad att stå till arbetsmarknadens förfogande har rätt till bistånd om han eller hon utifrån förmåga verkar för att försöka förändra sin situation på ett sådant sätt att målet egen försörjning kan uppnås. Socialtjänstens utredning kan behöva kompletteras med en utredning och bedömning av arbetsförmåga eller en arbetspsykologisk utredning för att bedöma behovet av rehabiliterande insatser. För personer som är aktuella för samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan (exempelvis sjukskrivna arbetslösa) sker sådan bedömning genom dessa parter, men för personer som av olika skäl inte får tillgång till dessa åtgärder kan vid behov detta utföras inom den kommunala arbetsmarknadsenheten, Viadidakt.

Den enskilde ska medverka till utredning och rehabilitering i syfte att återfå eller uppnå en större arbetsförmåga.

En individuell bedömning ska ske om den enskilde i någon mån kan stå till arbetsmarknadens förfogande trots sitt arbetshinder, och om det är rimligt att ställa krav på att denne ska vara anmäld på arbetsförmedlingen och söka arbete.

Arbetslösa personer som på grund av funktionsnedsättning har en nedsatt arbetsförmåga kan få extra stöd från Arbetsförmedlingen på flera olika sätt. En nedsatt arbetsförmåga kan kompenseras med hjälp av ekonomiskt stöd, ändrad arbetsorganisation, alternativa arbetssätt eller en fysisk anpassning av arbetsplatsen. Arbetsförmedlingen gör alltid en bedömning av den sökandes behov och prövar om han eller hon har rätt till särskild hjälp.

För personer som har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, och är inskrivna vid Försäkringskassan samverkar Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kring rehabiliteringen. Arbetsförmedlingen har specialister som kan klargöra den enskildes förutsättningar och vid behov anpassa den enskildes arbetssituation.

För personer som har behov av rehabilitering, men saknar rätt till sjukpenning (s.k. 0-klassade) har socialtjänsten, utifrån kommunens yttersta ansvar, ansvar för att se till att den enskilde får de insatser som behövs för att kunna återfå, eller öka, sin arbetsförmåga. Ett samarbete med regionen, Arbetsförmedlingen ska ske genom TRIS (Tidig Rehabilitering I Samverkan).

Kommunala och kommunfinansierade arbetsmarknads- och arbetsrehabiliterade insatser

Kommunens arbetsmarknadsenhet, Viadidakt, erbjuder arbetsmarknadsåtgärder för personer från 16 år och uppåt. Syftet är att deltagarna ska nå egen försörjning. De arbetar med personer varav en del har nedsatt arbetsförmåga eller bristande kunskaper i svenska. Det kan handla om såväl praktik som olika former av anställning. Uppdragen får de från Arbetsförmedlingen och Socialförvaltningen i Katrineholms kommun. Tillsammans med deltagaren tar de fram en individuell handlingsplan. Syftet är att deltagaren ska få arbetslivserfarenhet och att genom en bra utförd praktik ska kunna få goda referenser. Praktik kan också vara att prova ett yrke inför eventuella studier. De använder ett coachande förhållningssätt, det vill säga de arbetar med stöd till deltagaren.

Sjukdom/saknar arbetsförmåga

Arbetshinder på grund av sjukdom ska styrkas med läkarintyg. Av intyget ska framgå vilken arbetsförmåga den enskilde har utifrån sin sjukdom eller funktionsnedsättning. Intyget behövs för att utreda om den enskilde helt eller delvis kan arbeta, söka arbete, arbetsträna eller delta i andra kompetenshöjande insatser. Om den sociala utredningen visar att den enskilde saknar arbetsförmåga av sociala, psykiska eller fysiska skäl kan ekonomiskt bistånd beviljas utan läkarintyg.

Om det är medicinskt lämpligt ska den enskilde erbjudas arbetsrehabiliterande insatser, exempelvis arbetsträning. Krav kan även ställas på att personer med lindrigare psykiska problem ska delta i arbetsträning, praktik eller andra kompetenshöjande insatser enligt 4 kap 4§ SoL. Insatserna ska inte ersätta vård och behandling, men kan vara ett komplement eller ett led i rehabiliteringen. De krav som ställs ska vara relevanta och sakligt grundade utifrån behovet av kompetensutveckling.

Samordnad individuell plan (SIP)

Om den enskilde har behov av samordnade insatser både från socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska kommunen och regionen upprätta en individuell plan, om den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och han eller hon samtycker till att den upprättas (2 kap 7 § SoL). Om det utifrån individens situation finns behov av samverkan med Arbetsförmedling och Försäkringskassa ska även de, om individen samtycker till det, bjudas in till mötet om den individuella planen.

Studerande Skolungdomar

Föräldrar/vårdnadshavare är försörjningsskyldiga för ungdomar som går i gymnasiet, dock längst tills han/hon fyller 21 år (7 kap 1§ Föräldrabalken). Ungdomar som går i gymnasieskola eller annan jämförbar utbildning inklusive gymnasiestudier vid Komvux räknas med i familjens norm vid prövning av rätten till ekonomiskt bistånd. Detta gäller även för gymnasieelever som studerar på annan ort. Tillämpliga

studiestödsformer ska sökas, t ex inackorderingstillägg.

Från det år den unge fyller 20 år kan den unge söka studiemedel för gymnasiestudier. Krav ska ställas på att ungdomen söker bidragsdelen.

Observera: När föräldrarnas försörjningsskyldighet för ungdomen upphör när denne fyllt 21 år och han/hon väljer att fortsätta studier på gymnasienivå eller motsvarande, ställs samma krav som för övriga studerande att söka bidrag- samt lånedel från CSN. Då räknas han/hon som självförsörjande och ska inte medräknas i familjens norm men ska dela på de gemensamma hushållskostnaderna. Se rutin Inneboende och hyresdel.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till ungdomar som omfattas av barn- och ungdomsvården och som behöver fullfölja sina studier på gymnasium vars föräldrar inte fullföljer/kan fullfölja försörjningsskyldigheten.

Eventuella kostnader för kurslitteratur, i första hand begagnade böcker, kan beviljas om studierna godkänns enligt ovan.

SFI

För personer som omfattas av etableringsprogrammet, förutsätts grundutbildningen i svenska vara avklarad efter avslutat program. För övriga personer godkänns studier på SFI upp t o m D-nivå om studierna bedöms underlätta för individen att ta sig in på den reguljära arbetsmarknaden.

Grundskolenivå

Vuxna som studerar på grundskolenivå bör ha rätt till försörjningsstöd i de fall socialsekreterare bedömer att studierna är en förutsättning för att den enskilde i framtiden ska kunna stå till arbetsmarknadens förfogande. Viktigt att upprätta en genomförandeplan med den enskilde, då studierna godkänns för en tidsbegränsad period och omprövas terminsvis. En förutsättning för beviljande av försörjningsstöd är att alla andra bidragsformer från CSN är prövade. Krav ställs inte på att studielån ska tas vid studier på grundskolenivå. Om merparten av studierna, det vill säga mer än hälften av de valda kurserna, ligger på grundskolenivå gäller reglerna för studier på grundskolenivå. Bedrivs studierna i huvudsak på gymnasienivå ska bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd göras utifrån reglerna för studier på gymnasienivå.

Gymnasienivå

Studier på gymnasienivå kan vara Komvux, Folkhögskola och yrkesutbildningar. Grundregeln är att den som studerar på gymnasienivå ska om det är möjligt söka studiemedel från CSN det vill säga lån och bidrag. Utgångspunkten är att vuxenstuderande på gymnasienivå inte står till arbetsmarknadens förfogande och är därför inte berättigade till försörjningsstöd. Klarar den studerande inte sin försörjning, och har reella möjligheter att utan studier få ett arbete som medför stadigvarande försörjning, är det rimligt att kräva att han eller hon avbryter studierna och söker arbete. Det bör dock vara möjligt att avsluta påbörjad kurs eller termin för att inte försvåra för den enskilde att i framtiden återuppta studierna.

En individuell prövning kan även ske och undantag kan till exempel göras om det föreligger starka medicinska/sociala skäl. Medicinska skäl ska styrkas med läkarintyg. Den enskilde kan ges möjlighet att under en termin prova på att studera på gymnasienivå för att underlätta arbetsrehabilitering Den sökande ska när som helst vara beredd att avbryta studierna för att påbörja erbjudet arbete.

Vid yrkesutbildningar på gymnasienivå bör personen undersöka möjligheten till finansiering genom Arbetsförmedlingen eller genom studiemedel det vill säga studielån eller studiebidrag.

En individ som har fått beviljat studiestartstöd från CSN ska kunna erhålla kompletterande försörjningsstöd. Se kriterier för studiestartsstöd på <http://www.csn.se/partner/2.1527/2.1529/2.1543/1.18557>

Makar/sammanboende där ena parten studerar med studiemedel kan erhålla kompletterande försörjningsstöd om studierna påtagligt förbättrar möjligheterna till egen försörjning för familjen. Som inkomst räknas då fullt studiemedelsbelopp inklusive bidrag, lån och eventuella tillägglån.

I de ärenden där individen vill studera men inte är berättigad till studiemedel från CSN på grund av tidigare ej

uppnådda studieresultat, kan en individuell bedömning göras i det enskilda fallet. Orsaken till varför studieresultatet inte uppnåtts bör utredas och ligga till grund för om undantag för grundregeln ska göras. Hänsyn i bedömningen bör även tas till studiemotivation, förutsättningar för att klara studierna, rimlig tidsram (1-4 månader) för att uppnå studieresultat för att åter vara berättigad studiemedel. En studieplan från lärosätet ska redovisas.

Studieuppehåll i samband med ferier

För att få försörjningsstöd under studieuppehåll/ferier gäller:

- Den studerande ska vara aktivt arbetssökande, och i god tid under terminen söka sommarjobb inför kommande studieuppehåll. När studietermen är avslutad ska den studerande stå till arbetsmarknadens förfogande, vilket innebär att vara inskriven som arbetssökande på Arbetsförmedlingen.
- Har den studerande fått sommarjobb ska han eller hon i första hand begära förskott på lön. Om det inte är möjligt och lönen utbetalas i slutet av arbetsperioden kan det bli aktuellt att försörjningsstödet beviljas mot återbetalning av intjänad lön.
- Om den studerande inte får arbete kan personen anvisas praktik eller annan kompetenshöjande insats.
- Bedöms den studerande ha rätt till ekonomiskt bistånd efter terminens slut har han eller hon rätt till detta från och med dagen efter terminens slut. Studiemedlet betalas ut i förskott och av studiemedelsbeskedet framgår för vilken period pengarna är avsedda att räcka.
- Vid beräkning av rätten till försörjningsstöd ska studiemedlet inte beräknas räcka under en längre period än vad som framgår av studiemedelsbeskedet. Har den studerande andra inkomster, exempelvis av arbete, kan ett eventuellt normöverskott räknas som inkomst vid ansökan.
- I det fall normöverskott föreligger ska en bedömning ske av om akut nödsituation föreligger. Reducerat försörjningsstöd kan beviljas under sådana omständigheter för att undanröja nödsituation.

Barn som är familjehemsplacerade/släktingplacerad

Om familjen som barnet bor hos, uppstår försörjningsstöd och får arvode för sitt uppdrag ska arvodet räknas som inkomst. Barnet ska inte ingå i hushållets norm och omkostnadsdelen för barnet ska inte medräknas som inkomst.

Egna företagare

Egen företagare har i normalfallet inte rätt till ekonomiskt bistånd. Kontroll om sökande har ett företag kan göras på: handelsregistret, på <http://www.ratsit.se/> (*Upplysningen är kostnadsfri*) eller Infotorg.

Krav ska ställas på att företaget avregistreras eller är vilande om inte den sökande kan försörja sig genom sitt företag. Om företaget är avregistrerat eller vilande, ska den enskilde styrka att det är inaktivt, ställa sig till arbetsmarknadens förfogande och skriva in sig på arbetsförmedlingen för att bli berättigad till ekonomiskt bistånd. *Det åvilar den sökande att inkomma med underlag som visar att företaget är avregistrerat eller vilande. Inkommer inga sådana handlingar ska beslut fattas utifrån att företaget är aktivt.*

Undantag kan göras i följande fall:

- Behovet av bistånd är kortvarigt (högst tre månader), därefter ger firman åter inkomster.
- Företagaren har uppburit aktivitetsstöd från arbetsförmedlingen under sex månader och det finns utsikter att företaget ger inkomster inom en snar framtid (högst tre månader).

Starta-eget-bidrag från Arbetsförmedlingen räknas som en arbetsmarknadsåtgärd. Under den period sådant bidrag utgår, kan kompletterande ekonomiskt bistånd beviljas till hushållets försörjning.

Personer med fria yrken

Sökande med fria yrken (konstnärer, författare, artister, frilans etcetera) har ofta F- skattsedel eftersom detta är ett krav från deras uppdragsgivare. Deras ansökan om försörjningsstöd eller annat ekonomiskt bistånd ska prövas på samma sätt som för andra hel- eller deltidsarbetslösa, det vill säga de ska vara inskrivna på arbetsförmedling och söka alla tillgängliga lämpliga arbeten.

Långvarigt bidragsberoende

Långvarigt bidragsberoende är

- personer yngre än 25 år som har fått ekonomiskt bistånd i sex månader eller mer under en 12-månadersperiod
- personer 25 år eller äldre som har fått ekonomiskt bistånd i 10 månader eller mer under en 12-månadersperiod.

Personer med långvariga ekonomiska problem kan behöva rådgivning och stöd för att kunna förändra sin situation. Budgetrådgivning kan vara ett mycket viktigt inslag i stödet till den enskilde. I de fall det finns stora skulder kan skuldsanering enligt Lag om skuldsanering vara aktuellt.

Genomförandeplan

För människor som bedöms bli beroende av ekonomiskt bistånd längre tid än tre månader ska en genomförandeplan upprättas. Genomförandeplanen syftar till att tydliggöra planeringen för hur den enskilde ska bli självförsörjande. Socialtjänsten har ansvaret för upprättandet av och uppföljningen av genomförandeplanen så länge personen har kontakt med socialtjänsten.

Utländska medborgare

En utländsk medborgare, med undantag från vissa EU-medborgare och deras anhöriga, får inte uppehålla sig i Sverige mer än tre månader från inresan utan att ha uppehållstillstånd.

Med uppehållstillstånd

Utländska medborgare med uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige och som vistas här har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Utländsk medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska alltid kunna uppvisa gällande beslut om uppehålls- och arbetstillstånd.

Utländska medborgare med uppehållstillstånd för besök är inte berättigade till försörjningsstöd, utan ska bedömas på samma sätt som utländska medborgare som befinner sig tillfälligt i landet. För utländsk medborgare utan viseringsplikt krävs denna typ av uppehållstillstånd efter tre månaders vistelse i Sverige. Utländska medborgare med viseringsplikt ska ha denna typ av uppehållstillstånd redan vid inresan. Studenter ska inte beviljas ekonomiskt bistånd annat än i undantagsfall, i en akut nödsituation. Uppehållstillståndet har beviljats under förutsättningen att försörjningen är tryggad under vistelsen i landet.

Utan uppehållstillstånd

Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, t ex turister, affärsresande och säsong-arbetare ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat. I princip föreligger endast rätt till ekonomiskt bistånd i en nödsituation och kommunen är skyldig att pröva biståndsbehovet i de fall behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Det yttersta ansvaret skulle i det enskilda fallet kunna ge den enskilde matpengar samt en biljett hem.

Efter tre månaders vistelse i Sverige inträder kravet på uppehållstillstånd. Vänder sig personen till socialtjänsten efter mer än tre månader i landet och personen saknar uppehållstillstånd och har inte heller ansökt om uppehållstillstånd, är socialtjänsten enligt utlänningsförordningen skyldig att underrätta polismyndigheten. Skyldigheten inträder första gången en nämnd vidtar en åtgärd i ett ärende om socialtjänst, t ex registrerar en ansökan om ekonomiskt bistånd. Socialnämnden bör också uppmana personen att ta kontakt med Migrationsverket för att ansöka om ett uppehållstillstånd. Ansöker personen inte om uppehållstillstånd kan det möjligen bli aktuellt med bistånd i avvaktan på avvisning eller utvisning.

Asylsökande

Asylsökande ska alltid hänvisas till Migrationsverket som beviljar bistånd i form av dagersättning enligt lag om mottagande av asylsökande med flera (LMA). Detta gäller oavsett om den asylsökande vistas på förläggning eller hos släkting i kommunen.

Kommunen har det yttersta ansvaret i de fall behovet inte kan tillgodoses inom LMA, det vill säga endast sådana kostnader som inte omfattas av LMA. Personerna har ett eget ansvar att i första hand ansöka enligt LMA och erhålla ett beslut, innan försörjningsstöd prövas. Personen kan ansöka om särskilt bidrag enligt LMA för exempelvis spädbarnsutrustning, vinterkläder, glasögon, kosttillskott och handikappsutrustning.

Möjligheter till boende via Migrationsverkets förläggningar finns inom LMA, sökande ska i första hand hänvisas att ordna med boende genom Migrationsverket.

EU-medborgare

Allmän orientering

För en EU-medborgare gäller särskilda regler som innebär att kravet på uppehållstillstånd enligt utlänningslagen inte gäller för dem under vissa förutsättningar. Bestämmelser om uppehållsrätt, som reglerar EU-medborgares rätt att vistas i landet, finns i utlänningslagen och utlänningsförordningen. Reglerna om uppehållsrätt omfattar även medborgare från EES-länderna Island, Norge och Liechtenstein. Reglerna om uppehållsrätt omfattar i vissa avseenden också medborgare från Schweiz, EU-medborgare kan vistas i Sverige utan uppehållstillstånd i upp till tre månader.

Upphållsrätt

Reglerna om uppehållsrätt är endast tillämpliga på EU-medborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i och därigenom utnyttjar den fria rörligheten. Upphållsrätt grundas inte på något formellt myndighetsbeslut utan uppehållsrätten inträder när de i lagen uppställda villkoren för olika kategorier av EU-medborgare är uppfyllda. Omvänt har en person inte uppehållsrätt om villkoren inte är uppfyllda. Med uppehållsrätt avses en rätt för EU-medborgare och deras familjemedlemmar att vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd under vissa förutsättningar. Den som uppfyller kraven för uppehållsrätt och därmed har rätt att vistas i Sverige längre än tre månader har även rätt till likabehandling. Det innebär samma rättigheter och skyldigheter som övriga svenska medborgare och socialtjänstlagen ska tillämpas fullt ut.

EU-medborgaren har uppehållsrätt om han eller hon:

- är arbetstagare eller egen företagare i Sverige
- har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning
- är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt en försäkran om detta har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjnings samt har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige, eller
- har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige.

Med familjemedlem avses make/maka eller sambo. Med familjemedlem avses vidare släkting i rakt nedstigande led till EU-medborgare eller till hans eller hennes make eller sambo, om släktingen är under 21 år eller är beroende av dem för sin försörjning. Slutligen avses även släkting i rakt uppstigande led till EU-medborgare eller till hans eller hennes make eller sambo, om släktingen är beroende av dem för sin försörjning. En registrerad partner jämställs med make. Det skall noteras att familjemedlemmar inte behöver vara EU-medborgare för att ha uppehållsrätt.

En EU-medborgare som har vistats lagligt i Sverige utan avbrott under minst fem år och under denna tid haft uppehållsrätt kan ansöka om permanent uppehållsrätt hos Migrationsverket

Personer som flyttar från ett annat land till Sverige och planerar att bo här i mer än ett år bör normalt vara folkbokförd här. Skatteverket ansvarar för folkbokföring. För att en EU-medborgare ska kunna bli folkbokförd ska denne kunna antas ha uppehållsrätt i minst ett år. En EU-medborgare som är arbetslös kan ha uppehållsrätt, men kan inte bli folkbokförd på den grunden.

Upphållskort

En EU-medborgares familjemedlem som inte är EU-medborgare (3:e-landsmedborgare) ska ansöka om uppehållskort hos Migrationsverket senast tre månader efter ankomsten till Sverige. Ett bevis om registreringen och ett intyg om inlämnad ansökan om uppehållskort utfärdas omedelbart.

Yrkesverksamma personer

En EU-medborgare har uppehållsrätt om han eller hon är arbetstagare eller egen företagare i Sverige. För att betraktas som arbetstagare ska arbetet utföras åt någon annan, personen ska vara under dennes arbetsledning och

arbetet ska ske mot ersättning. Arbetet som utförs ska anses vara sådant som normalt hör hemma på arbetsmarknaden och i den omfattningen att det inte är marginellt och sidoordnat. Svartarbete ger inte uppehållsrätt.

Om arbetstagaren drabbas av tillfällig arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall behåller personen sin ställning som arbetstagare och uppehållsrätt under tiden som han eller hon inte kan arbeta. En EU-medborgare som har uppehållsrätt som arbetstagare behåller sin uppehållsrätt om han eller hon blir ofrivilligt arbetslös efter mer än ett års anställning och har anmält sig som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen. En EU-medborgare som fullgjort en tidsbegränsad anställning som varit kortare än ett år eller blir ofrivilligt arbetslös inom de första tolv månaderna av en anställning behåller sin uppehållsrätt under sex månader.

Om den enskilde själv väljer att avsluta sin anställning behåller denne inte sin ställning som arbetstagare. För att ha uppehållsrätt måste denne istället uppfylla de kriterier som gäller för arbetssökande.

Upphållsrätten förutsätter att en arbetstagare kan visa intyg om anställning eller liknande. En EU-medborgare med uppehållsrätt som arbetstagare har samma rätt till ekonomiskt bistånd som svenska medborgare. För rätt till bistånd krävs det självklart att övriga krav enligt 4 kap 1 § SoL är uppfyllda.

Arbetssökande

En EU-medborgare har vidare uppehållsrätt om han eller hon är arbetssökande i Sverige med verklig möjlighet att få anställning. EU-domstolen har fastslagit att sex månader normalt sett är en tillräcklig tid för att den arbetssökande ska ha en verklig möjlighet att hitta ett arbete, men att det under vissa omständigheter kan röra sig om längre tid. Det finns ingen absolut tidsgräns för hur länge en EU-medborgare kan betraktas som arbetssökande. Avgörande är om den arbetssökande verkligen söker arbete och om det finns en verklig möjlighet att få en anställning. Det måste avgöras från fall till fall. Vistelsebegreppet och socialtjänstens regler om kommunens yttersta ansvar samt den enskildes rätt till bistånd innebär att en individuell prövning måste göras om bistånd skall utgå och i vilken omfattning.

För personer med rätt till arbetslöshetsersättning enligt hemlandets regler finns möjlighet att under tre månader ta med sig denna ersättning till det land där man tillfälligt vistas. Kommunen måste från fall till fall bedöma om, och i så fall, i vilken omfattning bistånd skall utges.

Icke yrkesverksamma personer

Vissa studerande och personer, (till exempel pensionärer) som har tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och en heltäckande sjukförsäkring har uppehållsrätt. En EU-medborgare, som lagligen vistas i Sverige vid biståndsbedömningen, ska i princip behandlas på samma sätt som en svensk medborgare under samma förutsättningar. Kommunen måste från fall till fall bedöma om, och i så fall, i vilken omfattning bistånd skall utges.

Tillfällig vistelse

EU-medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, till exempel som turister eller affärsresande, och som inte har något arbete i Sverige och inte heller har för avsikt att arbeta i Sverige ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat. I princip föreligger rätt till ekonomiskt bistånd i en nödsituation och kommunen är skyldig att pröva biståndsbehovet i de fall behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Det yttersta ansvaret skulle i det enskilda fallet kunna ge den enskilde matpengar samt en biljett hem. Det skall noteras att en EU-medborgare som uppfyller kriterierna för uppehållsrätt enbart kan bli aktuella för avvísning i särskilda situationer. EU-medborgare som inte är arbetstagare, egenföretagare, arbetssökande och deras familjemedlemmar får dock avvisas till exempel om de under vistelsen i Sverige utgör en belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen.

Etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (2017:820)

Förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ersätter tidigare etableringslagen (2010:197) och trädde i kraft årsskiftet 2017/2018. Syftet med det nya regelverket är att försöka

underlätta och påskynda nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet. Den nya lagen reglerar i huvudsak det statliga ansvaret för etableringsinsatser. De nyanlända blir anvisade till det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. En anvisning till etableringsprogrammet får göras för en individ som omfattas av lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare som är anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen. Lagen gäller för nyanlända invandrare som har fyllt 20 år men inte 65 år och som har ett uppehållstillstånd, för att se vilka som omfattas av lagen, se § 1- 3. Förordningen (2017:820) innehåller även bestämmelse om programmets innehåll och hur länge en nyanländ får ta del av etableringsinsatser. Det har också införts en utbildningsplikt samt har kraven på individen tydliggjorts i förhållande till varning eller avstängning från sin ersättning under en kortare eller längre tid. Handläggningen av etableringsersättningen har flyttats från Arbetsförmedlingen till Försäkringskassan. Av förordningen 15§ anges tiden för hur länge en individ kan få ta del av etableringsinsatserna.

I vissa fall uppstår ett glapp mellan att LMA-ersättningen upphör och etableringsersättningen börjar betalas ut. Detta kan exempelvis hända då individen sanar fullständigt personnummer, eller inte kan påbörja aktivitet då barnomsorg inväntas. I dessa fall kan det bli aktuellt att bevilja ekonomiskt bistånd i väntan på att individen får igång etableringsersättningen.

Tilläggsförmåner utöver etableringsersättning

Nyanlända som har rätt till etableringsersättning kan få tilläggsförmåner: etableringstillägg respektive bostadsersättning. Försäkringskassan är både beslutande och utbetalande myndighet. Tilläggsförmånerna betalas ut tillsammans med etableringsersättningen. *Se ytterligare information på:*
<https://www.forsakringskassan.se/myndigheter/arbetsformedlingen/forsakring>

Genomförda förändringar i dokumentet Riktlinjer med tillämpningsregler och handläggningsordning

Oktober 2021

Då nuvarande riktlinjer inte uppdaterats sedan 2018 finns behov av att revidera och förtydliga vissa delar i förhållande till bland annat ny rättspraxis och förändringar i de insatser som erbjuds i kommunen idag. I vissa fall har inte längre relevant information plockats bort och texten har förtydligats utifrån nuvarande förutsättningar i verksamheten. Information som bättre platsar i rutin har flyttats till nytillkomna rutiner och därefter plockats ur riktlinjedokumentet.

Sidangivelserna avser det uppdaterade dokumentet.

1. Sid. 16 **Barnperspektiv**. Ändrar och lägger till text om att barnkonventionen numera är svenska lag.
2. Sid. 16 **Om rätten till ekonomiskt bistånd**. Rubriken och tillhörande text tas bort helt. Delar av texten läggs in under ovanstående rubrik om barnperspektiv. Informationen om föräldraledighet läggs under egen rubrik på sid. 41.
3. Sid. 17 **Vägran eller nedsättning av ekonomiskt bistånd**. Förtydligande av vad som gäller vid vägran eller nedsättning. Hänvisning till ny upprättad rutin läggs till.
4. Sid. 18 **Hushållsgemenskap men ej sambor**. Hänvisning till Socialstyrelsens handbok tas bort då ny version utkommit.
5. Sid. 18 **Underårig som blir förälder**. Förtydligande av hur frågan ska hanteras om den underårige inte själv kan försörja sitt barn och behöver söka ekonomiskt bistånd för detta ändamål.
6. Sid. 19 **Beräkning av ekonomiskt bistånd**. Tar bort hänvisning till avsnitt om Jobbstimulans då det avsnittet plockats bort, istället läggs hänvisning till upprättad rutin om Jobbstimulans in.
7. Sid. 20 **Som inkomst räknas t ex**. Ändrar vårdbidrag till omvårdnadsbidrag då ersättningsformen gjorts om hos Försäkringskassan. Tar bort information om att överskjutande skatt omfattas av regeln om att ungdomar får tjäna ett basbelopp, då rättspraxis har ändrats i frågan. Omformulerar punkten om ensakommande flyktingbarn till att istället gälla placerade ungdomar på Klivets stödboende.
8. Sid. 20 **Skatteåterbäring**. Tar bort den del som handlar om förbehållsbelopp då den informationen inte är korrekt i förhållande till skatteåterbäring.
9. Sid. 21 **Arbetsinkomst**. Förtydligar hur barns inkomster ska räknas.
10. Sid. 22 **Kapital och övriga tillgångar**. Omformulerar och kortar ner för att förtydliga vad som gäller.
11. Sid. 22 Rubriken **Jobbstimulans** med underliggande innehåll tas bort då informationen numera finns i en rutin.
12. Sid. 23 **Lek och fritid**. Omformulerar och kortar ner och hänvisar vidare till avsnitt om cykel. Förtydligar vad som gäller vid träning på recept då tidigare text var motsägelsefull.
13. Sid. 23 **Förhöjd norm**. Information om barnperspektiv och umgängeskostnader tas bort då det finns egna avsnitt för detta.

14. Sid. 26 **Boendekostnad**. Texten om när Högsta godtagbara boendekostnad ska användas tas bort helt då Skälig kostnad ska användas i första hand. Hänvisning till handboken tas bort då ny version utkommit.
15. Sid. 28 **Fickpengar**. Byter ut ordet sjukhus mot institution.
16. Sid 28 **Fritidsaktiviteter för vuxna med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd**. Förtydligar texten, tar bort delen om fysisk aktivitet på recept då det berörs i annat avsnitt.
17. Sid. 29 **Hemförsäkring**. Ändrar i texten för att tydliggöra att vi enbart ska bevilja bistånd till hemförsäkring per månad, och inte för längre period.
18. Sid. 29 **Umgänge**. Ändrar från reducerad norm till riksnorm enligt rättspraxis, och lägger till information om när boförälderns bistånd ska reduceras. Informationen under rubrikerna **Vid traditionellt umgänge** respektive **Vid växelvis boende** förkortas och relevant information läggs direkt under huvudrubriken Umgänge varpå underrubrikerna tas bort.
19. Sid. 30 **Avgifter hos migrationsverket**. Lägger till information om avgifter gällande barn.
20. Sid. 30 **Avgift för förskoleverksamhet, förskoleklass och skolbarnomsorg**. Information om resor till förskola/skola flyttas till Resor och hänvisning läggs till.
21. Sid. 30 **Cykel**. Informationen utökas till att även omfatta vad som gäller för cykel till barn.
22. Sid. 30 **Dator och bredband**. Förutsättningarna för att bevilja bistånd beskrivs utifrån dom från högsta förvaltningsdomstolen som konstaterar att internetuppkoppling i normalfallet bedöms vara en förutsättning för att uppnå skälig levnadsnivå. Högsta godtagbara kostnad för beviljande av bredbandsabonnemang höjs från 0,5 % till 0,75 % av prisbasbeloppet (357 kr enligt nuvarande prisbasbelopp). Denna summa bedöms överensstämma med vad de flesta större leverantörerna av bredband idag tar för ett bredbandsabonnemang av normalgraden. Då var man bor påverkar vilken valmöjlighet man har när det kommer till leverantörer av bredband, behöver det finnas ett visst utrymme för variation i den högsta godtagbara kostnaden för att riktlinjen ska kunna användas som stöd i handläggningen.
23. Sid. 32 **Glasögon** till vuxna. Förtydligar att bistånd beviljas till det billigaste alternativet, och sänker högsta godtagbara kostnaden för bågar till 1 % av prisbasbeloppet.
24. Sid. 38 **Tandvård**. Texten förtydligas och omstruktureras. Vissa delar tas bort då den informationen istället förekommer i en upprättad rutin gällande hantering av ansökan om bistånd till tandvård.
25. Sid. 40 **Telefoninstallation** ändras till rubrik Telefoni. Förtydligar och lägger till information om trygghetslarm och fotboja. Högsta godtagbara kostnad för beviljande av mobiltelefon höjs från 1 % till 2,5 % av prisbasbeloppet (1 190 kr enligt nuvarande prisbasbelopp). Detta utifrån vad som framkommer i dom från högsta förvaltningsdomstolen, där det konstateras att en smartphone kan vara ett alternativ

till dator. I sådana fall krävs att telefonen kan användas till att uträtta ärenden på internet. För att biståndet ska räcka till en smartphone som lever upp till kraven för användandet bedöms det nödvändigt att höja den kostnad som kan beviljas.

26. Sid. 41 **Ungdomar inom Klivet**. Lyfter ut all information om ungdomar på klivet till separat rutin. Skriver endast in en kort information som hänvisar vidare till upprättad rutin.
27. Sid. 41 **Föräldralediga** läggs till som ny rubrik, med förtydligande om vilka regler som gäller vid föräldraledighet och när sådan får tas ut.
28. Sid. 42 **Unga arbetslösa med arbetshinder**. Rubrik och underliggande text tas bort helt då den inte längre bedöms vara relevant utifrån de insatser som finns att erbjuda idag.
29. Sid. 44 **Studera** – **Vuxna**. Stycket gällande vuxna tas bort helt då informationen redan finns tidigare i riktlinjen.
30. Sid. 45 **Egna företagare**. Undantaget gällande att bistånd kan beviljas om den enskildes firma inte ger tillräcklig inkomst och den enskilde inte bedöms kunna placeras på lönearbetsmarknaden tas bort, då det inte bedöms vara aktuellt att göra en sådan bedömning.
31. Sid. 46 **Asylsökande**. Information om att personer kan få LMA-ersättning under omprövningstiden tas bort då det inte längre gäller.
32. Sid. 48 **EU-medborgare – Arbetssökande**. Förtydligar vad som gäller och när rätt till bistånd finns.
33. Sid. 48 **Etableringsinsatser**. Information om att det kan bli aktuellt att bevilja bistånd i avvaktan på etableringsersättning läggs till.

Sammanträdesdagar 2022 för socialnämnden samt dess utskott

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att anta upprättat förslag till sammanträdesdagar 2022 för socialnämnden samt dess utskott.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har upprättat förslag till sammanträdesdagar för år 2022 för socialnämnden och dess utskott. Enligt förslaget sammanträder nämnden tisdagar klockan 15.00 och utskottet torsdagar klockan 08.30 nedanstående datum. Beredning inför nämnd är vanligtvis tisdagar veckan före nämnd. Förslaget har anpassats efter kommunstyrelsens inlämningstider i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Månad	Nämnd tisdagar kl. 15.00	Utskott torsdagar kl. 08.30	Anmärkning
Januari	25	13, 27	
Februari	22	10, 24	Årsredovisning Redovisning av genomförd internkontroll
Mars	29	10, 24	
April	26	7, 21	
Maj	24	5, 19	
Juni	14	2, 16, 30	
Juli	-	14	
Augusti	30	11, 25	Underlag för övergripande plan med budget
September	27	8, 22	Delårsrapport
Oktober	25	6, 20	
November	-	3, 17	
December	13	1, 15	

Matilda Johansson
Nämndsekreterare

Beslutet skickas till:

Nämndens ledamöter och ersättare

Kommunledningsförvaltningen

Akten

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt socialtjänstlagen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna rapporten om ej verkställda gynnande biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) för andra och tredje kvartalet 2021.
2. Till kommunfullmäktige anmäla gynnande biståndsbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL som är äldre än tre månader.

Sammanfattning av ärendet

Enligt 16 kap. 6 h § socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden rapportera alla gynnande nämndbeslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet till fullmäktige. Nämnden ska även rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts.

I rapporteringen ska nämnden ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Rapportering enligt denna paragraf ska ske en gång per kvartal.

För andra kvartalet 2021 finns noll gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. För tredje kvartalet 2021 finns 2 beslut.

Då all statistik i kommunen ska vara könsuppdelad framgår även detta i rapporten.

Ej verkställda beslut

Kvartal 2

Inget att rapportera

Kvartal 3

Biståndstyp	Antal	Beslutsdatum	Kommentar
Öppenvård vuxen	1 (1 man)	2021-04-09	Verkställt 2021-09-09
Kontaktperson	1 (1 man)	2021-04-26	Verkställt 2021-09-16

Matilda Johansson
Nämndsekreterare

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Revisorerna

Akten

Förslag på särskilt förordnad tjänsteman

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden utser Annika Axelsson till särskilt förordnad tjänsteman vid familjerätten, antecknas i bilaga 1.

Sammanfattning av ärendet

Ett förordnande av en särskilt förordnad tjänsteman vid familjerätten har upphört på grund av ändrade arbetsuppgifter och en ny behöver därför utses.

Ärendets handlingar

- Förordnande, bilaga 1

Ärendebeskrivning

Socialnämnden kan med stöd av socialtjänstlagen utse utredare för att genomföra en adoptionsutredning och för att utreda eller lämna upplysningar i mål och ärende om vårdnad, boende och umgänge, 10 kap. 5 § socialtjänstlagen.

En av de tre särskilt förordnade tjänstemän vid familjerätten har bytt arbetsuppgifter och är numera verksamhetsledare på heltid. Därutöver har familjerätten fått en ny medarbetare med erfarenhet och kunskap inom familjerättsärenden.

I nämndens förordnande om särskilt förordnad tjänsteman föreskrivs att förordnandet upphör om arbetsuppgifterna förändras. Enligt delegationsordningen ska enhetschefen lämna förslag till nämnden på lämplig tjänsteman som kan förordnas.

Förvaltningens bedömning

Med hänvisning till ovanstående behöver ytterligare en tjänsteman utses till särskild förordnad tjänsteman. Förordnandet innebär att bemanningen för att utföra utredningar och lämna upplysningar bibehålls vid familjerätten. I övrigt medför det ingen förändring i arbetsuppgifterna, eftersom det är familjerättens tjänstemän som genomför utredningar och lämnar upplysningar på domstolens begäran. Förordnandet medför heller inga förändringar i anställningen utan följer villkoren i anställningsavtalet och bilaga 1.

Ulla Lindberg
Enhetschef

Beslutet skickas till:

Förvaltningschef

Avdelningschef myndighet

Enhetschef

Den särskilt förordnade tjänstemannen

Akten

Förordnande

Socialnämnden utser nedan angivna tjänstemän till särskilt förordnade tjänstemän med rätt att för nämndens vidkommande, dels genomföra adoptionsutredningar, dels utreda eller lämna upplysningar i mål eller ärende om vårdnad, boende eller umgänge på begäran från domstol.

Förordnandet innebär inga förändringar av anställningsavtalet och gäller för den tid tjänstemannen är anställd vid familjerätten hos socialtjänsten i Katrineholms kommun. Förordnandet upphör att gälla på egen begäran, när anställningen avslutas eller om arbetsuppgifterna ändras på annat sätt.

Till särskild förordnad tjänsteman vid familjerätten hos socialnämnden i Katrineholms kommun utses:

Annika Axelsson

Förordnade sedan tidigare:

Margareta Johansson, SOCN/2020:69

Eva Carlsson, SOCN/2019:30

Revidering av socialnämndens delegationsordning

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. delegera rätten att avsluta inledd utredning utan åtgärd till FUT-handläggare och att anteckna beslutstypen i ärenderutan i avsnitt 1 – Verksamhetsgemensamt vid nr 7 i delegationsordningen och i kommentarsfältet stryka "eller polisanmälan för bidragsbrott".
2. utse förvaltningschef till delegat för beslut om återkrav av felaktigt utbetalat ekonomiskt bistånd och anteckna ny ärendetyp och delegat i avsnitt 5 – Ekonomiskt bistånd vid nr 7 i delegationsordningen
3. utse avdelningschef till delegat för beslut om bistånd i form av placeringar i stödboendet Klivet för unga under 21 år och anteckna ny ärendetyp och delegat i avsnitt 7 – Social boenden vid nr 6 i delegationsordningen
4. Utse avdelningschef till delegat för beslut om bistånd i form av placering i stödboendet Kollektivet och anteckna ny ärendetyp och delegat i avsnitt 8 – Öppenvårdsinsatser vid nr 1 i delegationsordningen, samt ta bort kommentaren a) i kommentarsfältet
5. lägga till ordet externa framför stödboende i ärenderutan i avsnitt 10 – Barn och unga vid nr 5 i delegationsordningen
6. utse förvaltningschef till delegat för beslut att polisanmäla misstänkta bidragsbrott istället för FUT-handläggare
7. ta bort SOCN/2019:30 §43 och SOCN/2020:69 § 84 under rubriken Delegationsförteckning i inledning av delegationsordningen och i stället anteckna bilaga 1. till SOCN/2021: 71 i sista meningen

Sammanfattning av ärendet

Delegationsordningen är nyligen reviderad men i efterhand har det visat sig att vissa ärendetyper saknas. Därmed finns heller inte någon beslutanderätt delegerad i sådana ärenden. Om viss ärendetyp och delegat saknas i delegationsordningen är nämnden beslutsfattare.

För att avlasta nämnden och effektivisera handläggning i saknade ärendetyper är det lämpligt att beslutanderätten placeras närmare verksamheten. Utöver detta behöver vissa avsnitt förtydligas för att det klart och tydligt ska framgå vem som har beslutanderätt och i vilken ärendetyp.

Ärendets handlingar

- Bilaga - Föreslagna ändringar i delegationsordningen
- Socialnämndens delegationsordning antagen 2021-09-28 § 66

Ärendebeskrivning

Delegationsordningen är nyligen reviderad men i efterhand har det visat sig att vissa ärendetyper saknas. Därmed finns heller inte någon beslutanderätt delegerad i sådana ärenden. Om viss ärendetyp och delegat saknas i delegationsordningen är nämnden beslutsfattare.

För att avlasta nämnden och effektivisera handläggning i saknade ärendetyper är det lämpligt att beslutanderätten placeras närmare verksamheten. Utöver detta behöver vissa avsnitt förtydligas för att det klart och tydligt ska framgå vem som har beslutanderätt och i vilken ärendetyp.

I utredningar om misstänkta felaktiga utbetalningar saknas beslutstypen "avsluta utredning utan åtgärd" och delegat. Det är FUT-handläggaren som genomför utredningen och som därmed har betydande inblick och kunskap om ärendet. Det får därför anses lämpligt att FUT-handläggaren ges beslutanderätten att avsluta en inledd utredning utan åtgärd. Vidare är kommentaren om att utredning utgör underlag för polisanmälan för bidragsbrott överflödig. Eftersom en polisanmälan för bidragsbrott ska ske efter en bedömning om det finns anledning att anta att brott begåtts ska förvaltningen inte göra någon egen utredning.

Ärendetypen bistånd till placeringar i kommunens egna stödboende Klivet saknas. Det saknas också ärendetyp för bistånd till placering i Kollektivet, kommunens eget hem för vård- och boende.

När det gäller stödboende i Klivet för unga kan avdelningschef utses till delegat för beslut om placering. Delegationsordningen kan i så fall utökas med ärendetypen och delegat i en ny numrering i nummerlistan i ärenderutan i avsnitt 7 vid nr 6.

Beträffande Kollektivet kan ärendetypen läggas till i befintlig nummerlista i ärenderutan i avsnitt 8 vid nr 1 b), och med avdelningschef som delegat. Här behöver också kommentaren a) tas bort eftersom öppenvårdsinsatser, utöver kontakt -person och -familj samt komplementfamilj, också omfattar ungdoms-, familje- och multiteamen samt Mercur. Handläggarna av öppenvårdsinsatser är väl insatta i när och vilken insats som kan eller ska beviljas, varför kommentaren inte är nödvändig.

I avsnitt 10 vid nr 5 behöver ärenderutan förtydligas med att det är bistånd till externa stödboende som utskottet beslutar om.

Beslut att polisanmäla misstänkt bidragsbrott är i dag delegerat till FUT-handläggare. Åtgärden får till sin karaktär anses ingripande och kan också medföra allvarliga konsekvenser för en enskild. I och med det får det anses lämpligare att beslutanderätten istället placeras hos förvaltningschef.

Beslut om förordnanden omnämns i inledningen till delegationsordningen i sista stycket under rubriken Delegationsförteckning. Nämnden har i beslut SOCN/2021:71 vid dagens sammanträde utsett en ny särskilt förordnad tjänsteman vid familjerätten. Med beaktande

av att bilaga 1. till beslutet anger alla som har förordnande vid familjerätten kan hänvisningarna till SOCN/2019:30 § 43 och SOCN/2020:69 § 84 utgå. Sista stycket under Delegationsförteckningen behöver istället uppdateras med "och bilaga 1. till SOCN/2021:71".

Förvaltningens bedömning

Med hänvisning till ovanstående får föreslagna ändringar anses nödvändiga, dels för en effektiv handläggning och arbetsordning, dels för att delegationsordning behöver vara tydlig med de olika ärendetyperna och var beslutanderätten är placerad. Föreslagna förändringar återfinns i utkastet som bifogas tjänsteskrivelsen. Förändringarna är markerade med röd text.

Thomas Brandels
Jurist

Beslutet skickas till:
Akten

Utdrag från delegationsordningen 21-09-28

Delegationsförteckning

Nedan följer en förteckning över i vilka fall Socialnämnden delegerar sin beslutanderätt, med stöd av 6 kap 37 § KL. I delegationsförteckningen är endast den lägsta nivån av beslutsfattare angiven. Av detta följer att beslutsfattare på högre nivåer också har rätt att besluta i samma ärendetyp. Om det för ett visst ärende inte finns någon delegat utsedd tas beslut av nämnden

Socialnämnden har fattat särskilt beslut om förordnande av beslutanderätten till namngivna nämndledamöter och tjänstemän, se SOCN/2021:49 § 46, SOCN/2019:30 § 43 och SOCN/2020:69 § 84. ~~och bilaga 1. till SOCN/2021:71.~~

Avsnitt 1 - Verksamhetsgemensamt			
Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
7.	Beslut i fråga om att inleda eller inte inleda utredning av misstänkt felaktig utbetalning samt avsluta utredning utan åtgärd 11 kap. 1 § SoL	FUT-handläggare	Utredningen utgör underlag inför beslut om återkrav eller polisanmälan för bidragsbrott
Avsnitt 5 - Ekonomiskt bistånd			
För att socialsekreterare ska få fatta beslut på delegation ska de ha minst tre månaders erfarenhet från handläggningen av ärenden inom det aktuella området			
Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
7.	Beslut i fråga om att a) Återkräva felaktigt utbetalat ekonomiskt bistånd b) Återkräva bistånd lämnat som förskott eller med villkor om återbetalning c) Väcka talan i förvaltningsrätten om ersättning som enskild inte återbetalar frivilligt d) Efterskänka eller sätt ned återbetalningspliktigt ekonomiskt bistånd 9 kap. 1, 2 och 3 §§ SoL	a) Förvaltningschef b) Verksamhetsledare c) Utskott d) Enhetschef	
Avsnitt 7 - Sociala boenden			
Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
6	Beslut i fråga om a) Modulboende b) Jourlägenhet c) Kategoriboende d) Stödboende Klivet 4 kap. 1 och 2 §§ SoL	a) Socialsekreterare b) Enhetschef c) Enhetschef d) Avdelningschef	

Utdrag från delegationsordningen 21-09-28

Avsnitt 8 – Öppenvårdsinsatser			
Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	a) Beslut i fråga om interna öppenvårdsinsatser b) Beslut ifråga om placering på Vårnäs och HVB Kollektivet c) Beslut om externa öppenvårdsinsatser 4 kap. 1 § SoL	a) Socialsekreterare b) Enhetschef Avdelningschef c) Utskott	a) Kontaktperson, kontaktfamilj, komplementfamilj b) Gäller för förutbetalda primärvårdsbehandlingar
Avsnitt 10 – Barn och unga			
För att socialsekreterare ska få fatta beslut på delegation ska de ha minst 1 års erfarenhet från handläggningen av ärenden inom det aktuella området			
Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
5.	Beslut i fråga om placering eller omplacering i familje- eller jourhem, externa stödboende eller HVB 4 kap. 1 § och 6 kap. 6 och 8 §§ SoL	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Behovet ska övervägas minst en gång var sjätte månad och hur vården ska inriktas och utformas
Avsnitt 21 – Polisanmälan av brott			
Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
9.	Beslut att polisanmäla misstänkt bidragsbrott 6 § Bidragsbrottslagen	FUT-handläggare Förvaltningschef	

Delegationsordning

Socialnämnden i Katrineholms kommun

Dnr: SOCN/2021:68 – 002

Senast reviderad av Socialnämnden 2021-09-28 § 66

Dokumentinformation

Beslutshistorik

Antagen av socialnämnden 2018-01-24 § 14

Reviderad

2018-04-18 § 70

2018-06-13 § 107

2019-02-20 § 28

2019-03-20 § 42

2019-04-17 SOCN Del/2019 § 5

2019-05-20 SOCN Del/2019 § 7

2019-08-21 § 96

2020-07-20 § 6

2021-09-28 § 66

Giltighet

Gäller tills vidare från och med 2021-09-28

Förvalterskap¹

Inom socialnämndens ansvarsområde

Kategori

Styrdokument

Uppföljning

Hur: Revision eller omarbetning vid nödvändiga förändringar t.ex. på grund av ändrad lagstiftning m.m.

När: En gång årligen eller vid behov

¹ Förvalterskapet innebär ansvar för att:

- dokumentet efterlevs
- är tillgängligt
- följa eventuellt ändrade förutsättningar för dokumentet
- dokumentet följs upp och revideras
- dokumentet är aktuellt och uppdaterat

Innehåll

Beslutshistorik.....	2
Reviderad.....	2
Giltighet.....	2
Förvaltarekap.....	2
Kategori.....	2
Uppföljning.....	2
Förkortningar.....	4
Inledning.....	5
Innebörden av delegering.....	5
Vad kan delegeras.....	5
Till vem får beslut delegeras.....	5
Delegationsförbud.....	5
Vidaredelegering.....	6
Ordförandebeslut.....	6
Anmälan av beslut fattade på delegation.....	6
Jäv.....	6
Delegationsförteckning.....	6
Avsnitt 1 - Verksamhetsgemensamt.....	7
Avsnitt 2 - Delegation till socialjouren.....	7
Avsnitt 3 - Överflyttning av ärenden till en annan kommun.....	8
Avsnitt 4 - Ombud.....	8
Avsnitt 5 - Ekonomiskt bistånd.....	8
Avsnitt 6 - Dödsbo.....	9
Avsnitt 7 - Sociala boenden.....	10
Avsnitt 8 - Öppenvårdsinsatser.....	11
Avsnitt 9 - Ersättning från enskild vid vård och placeringar.....	11
Avsnitt 10 - Barn och unga.....	12
Avsnitt 11 - Vuxna.....	13
Avsnitt 12 - Familjerätt.....	14
Avsnitt 13 - LVU.....	15
Avsnitt 14 - LVM.....	17
Avsnitt 15 - Upplysningar enligt BrB.....	18
Avsnitt 16 - Serveringstillstånd.....	18
Avsnitt 17 - Överklagande och omprövning.....	19
Avsnitt 18 - Lex Sarah.....	20
Avsnitt 19 - Allmänna handlingar och personuppgifter.....	20
Avsnitt 20 - Dataskyddsförordningen.....	20
Avsnitt 21 - Polisanmälan av brott.....	21

Förkortningar

AL = Alkohollagen

AF = Alkoholförordningen

BrB = Brottsbalken

DSF = Dataskyddsförordningen

FoHMFS = Folkhälsomyndighetens föreskrifter

FOL = Folkbokföringslagen

FL = Förvaltningslagen

FB = Föräldrabalken

HVB = Hem för vård och boende

IVO = Inspektionen för vård och

KKF = Körkortsförordningen

KL = Kommunallagen

LOP = Lag om personnamn

LUL = Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

LVM = Lag om vård av missbrukare i vissa fall

LVU = Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga

OSL = Offentlighets- och sekretesslagen

MBL = Lag om medbestämmande i arbetslivet

RPSFS = Rikspolisstyrelsens författningssamling

SFB = Socialförsäkringsbalken

SKV = Skatteverket

SoL = Socialtjänstlagen

SoF = Socialtjänstförordningen

TF = Tryckfrihetsförordning (1949:105)

ÄB = Ärvdabalken

Inledning

Innebörden av delegering

Delegering enligt kommunallagen (2017:725), KL, innebär att beslutanderätten i ett visst ärende eller i en ärendegrupp flyttas över till någon annan (delegaten). Ett beslut som fattas av en delegat gäller på samma sätt som om nämnden själv fattat beslutet. Nämnden kan inte ändra en delegats beslut, men däremot återkalla delegeringsuppdraget.

Nämnden kan också föregripa ett beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över ärendet och fatta beslut. En delegat kan välja att hänskjuta ett ärende till nämnden.

Vad kan delegeras

Delegering förutsätter att kommunfullmäktige i ett reglemente eller i ett särskilt beslut uppdragit till nämnden att hantera ett visst verksamhetsområde eller besluta i vissa ärenden.

Av 6 kap 38 § KL framgår det dock att beslutanderätt ändå inte kan delegeras när det gäller:

- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
- Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
- Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras
- Beslut av rent verkställande karaktär (ska tolkas restriktivt) får tas av anställd, och behöver inte delegeras av nämnden.

Till vem får beslut delegeras

En nämnd får, enligt 6 kap 37 § KL uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta på nämndens vägnar i visst ärende eller viss grupp av ärenden.

En nämnd får däremot inte överlåta till förtroendevald och anställd att besluta i förening eftersom olika bestämmelser är tillämpliga när förtroendevalda och anställda delegeras beslutsrätt.

Delegationsförbud

Socialnämnden får inte delegera beslutanderätten till tjänsteman men däremot till utskottet i ärenden som framgår av de lagrummen som återges i 10 kap. 4 § SoL.

När det gäller föräldrabalken begränsas nämndens rätt att delegera beslutanderätten till att endast avse uppgifter som följer av de lagrum som återges i 10 kap. 5 § SoL.

Vidaredelegering

Enligt bestämmelser i kommunallagen kan förvaltningschefen vidaredelegera beslut som nämnden delegerat till denne.

Ordförandebeslut

I ärenden av brådskande karaktär kan nämndens ordförande fatta beslut i nämndens ställe (se 6 kap 39 § KL). Nämndens förste och andre vice ordförande träder i ordförandens ställe vid dennes frånvaro.

Ordförandebeslut enligt 6 kap 39 § KL kan tas även om delegering enligt 6 kap 37 § KL inte skett och även om delegering inte ens varit möjlig, enligt 6 kap 38 § samma lag, kravet är att beslutets karaktär gör det så brådskande att beslutet måste tas före nästa nämndsammanträde.

Anmälan av beslut fattade på delegation

Enligt bestämmelser i kommunallagen beslutar nämnden om och hur beslut som är fattade på delegation ska anmälas till nämnden (ordförandebeslut fattade med stöd av 6 kap 39 § kommunallagen ska dock alltid anmälas till nämndens nästa sammanträde). Syftet med anmälan är att nämnden ska få information om hur den delegerade beslutsrätten utövas.

Eftersom beslut fattat av en delegat gäller som om nämnden själv fattat beslutet, sker anmälan till nämnden för kännedom och inte för nämndens godkännande.

Beslut som fattats i enlighet med denna delegationsordning ska rapporteras till nämndsekreterare.

Jäv

En delegat eller ledamot som är jävig får inte handlägga eller fatta beslut i ett ärende. Det regleras i 6 kap 28-32 §§ och 7 kap 4 § kommunallagen. Den som själv ser att man kan antas vara jävig i ett ärende har en skyldighet att anmäla detta.

Delegationsförteckning

Nedan följer en förteckning över i vilka fall Socialnämnden delegerar sin beslutanderätt, med stöd av 6 kap 37 § KL. I delegationsförteckningen är endast den lägsta nivån av beslutsfattare angiven. Av detta följer att beslutsfattare på högre nivåer också har rätt att besluta i samma ärendetyp. Om det för ett visst ärende inte finns någon delegat utsedd tas beslut av nämnden.

Socialnämnden har fattat särskilt beslut om förordnande av beslutanderätten till namngivna nämndledamöter och tjänstemän, se SOCN/2021:49 § 46, SOCN/2019:30 § 43 och SOCN/2020:69 § 84.

Avsnitt 1 - Verksamhetsgemensamt

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Ärenden som inte delegerats och där nämnden eller utskottets beslut inte kan avvaktas 6 kap. 39 § KL	Ordförande, 1:e eller 2:e vice ordförande	
2.	Generell attesträtt och rätt att utse besluts- och behörighetattestanter inom förvaltningen 4 § attestreglementet	Förvaltningschef	Se attestreglementet
3.	Beslut om tillägg och ändringar i delegationsordningen samt förvaltningens rutiner och arbetsordningar	Förvaltningschef	Om det inte är av principiell art eller annars av större vikt (beakta bl.a. MBL m.fl.)
4.	Beslut om arkivvård	Förvaltningschef	
5.	Anmäla eller lämna uppgifter till Smittskyddsläkaren 6 kap. 9 och 12 §§ Smittskyddslag	Enhetschef	
6.	Lämna yttrande till Skatteverket, Transportstyrelsen, Polismyndighet, Försvarsmakt och överförmyndarnämnd 17 a § FOL, 3 kap. 8 § och 5 kap. 2 § KKF, RPSFS 2009:13, 5 § Hemvärnsförordningen, 11 a § Passlagen och 11 kap. 16 § FB	Socialsekreterare	
7.	Beslut i fråga om att inleda eller inte inleda utredning av misstänkt felaktig utbetalning 11 kap. 1 § SoL	FUT-handläggare	Utredningen utgör underlag inför beslut om återkrav eller polisanmälan för bidragsbrott
8.	Beslut om intern och extern representation för nämnden	Ordförande	Enligt riktlinjer
9.	Beslut om intern och extern representation för socialförvaltningen	Förvaltningschef	Enligt riktlinjer
10.	Beslut om intern och extern representation för respektive avdelning	Avdelningschef	Enligt riktlinjer
11.	Beslut om intern och extern representation för respektive enhet	Enhetschef	Enligt riktlinjer
12.	Beslut om föreningsbidrag utanför det årliga upp till 10 000 kronor	Ordförande	

Avsnitt 2 - Delegation till socialjouren

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut om utredning ska inledas eller inte 11 kap. 1 och 2 §§ och 7 § LVM	Tjänstgörande socialsekreterare	

2.	Beslut i fråga om akut nödbistånd och tillfälligt logi samt tillfälliga placeringar och omplaceringar i akuta situationer 4 kap. 1 § SoL	Tjänstgörande socialsekreterare	Nödprovning avser t.ex. logi enstaka nätter nästkommande vardag, tågbiljett, mat eller liknande. Tillfälligt logi avser t.ex. hotell, skyddat boende, vandrarhem, härbärke eller liknande Tillfälliga placeringar till nästkommande vardag, omplaceringar avser t.ex. familje- eller jourhem. Tjänstgörande ordförande beslutar om tillfälliga placeringar och omplaceringar i HVB
3.	Beslut att begära polishandräckning om någon är avviken från tvångsvård 43 § st. 2 LVU och 45 § 2 st. LVM	Tjänstgörande socialsekreterare	

Avsnitt 3 - Överflyttning av ärenden till en annan kommun

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut i fråga om överflyttning av ärende till eller från en annan kommun 2 a kap. 10 § SoL	Utskott	
2.	Beslut att ansöka om och överklaga samt yttra sig i ärenden om överflyttning hos IVO 2 a kap. 11 § SoL	Utskott	

Avsnitt 4 - Ombud

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut om att utse ombud för nämnden 10 kap. 2 § SoL	Förvaltningschef	Mål eller ärende i domstolar eller hos andra myndigheter
2.	Beslut att avvisa ombud eller biträde 14 § FL	Enhetschef	
3.	Beslut om att förelägga ett ombud att styrka sin behörighet genom fullmakt 15 § FL	Enhetschef	

Avsnitt 5 - Ekonomiskt bistånd

För att socialsekreterare ska få fatta beslut på delegation ska de ha minst tre månaders erfarenhet från handläggningen av ärenden inom det aktuella området

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut i fråga om utredning ska inledas eller inte samt avsluta inledd utredning 11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	

2.	<p>Beslut i fråga om försörjningsstöd med</p> <p>a) Riksnorm och faktiska skäliga kostnader upp till 25 % av prisbasbeloppet</p> <p>b) Faktiska skäliga kostnader över 25 % upp till 35% av prisbasbeloppet</p> <p>c) Faktiska skäliga kostnader över 35 % upp till 50 % av prisbasbeloppet</p> <p>d) Faktiska skäliga kostnader därutöver 4 kap. 1 § och 3 § SoL</p>	<p>a) Socialsekreterare</p> <p>b) Verksamhetsledare</p> <p>c) Enhetschef</p> <p>d) Utskott</p>	Se också riktlinjerna
3.	<p>Beslut i fråga om försörjningsstöd med villkor om deltagande i praktik eller kompetenshöjande åtgärd, samt sänka eller vägra stödet om anvisningen inte följs 4 kap. 1, 4 och 5 §§ SoL</p>	Socialsekreterare	Anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet
4.	<p>Beslut i fråga om ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt</p> <p>a) Upp till 25 % av prisbasbeloppet</p> <p>b) Över 25 % upp till 35 % av prisbasbeloppet</p> <p>c) Över 35 % och upp till 50 % av prisbasbeloppet</p> <p>d) Därutöver 4 kap. 1 § SoL</p>	<p>a) Socialsekreterare</p> <p>b) Verksamhetsledare</p> <p>c) Enhetschef</p> <p>d) Utskott</p>	För t.ex. tand- och sjukvård, glasögon, medicin, begravningskostnader och flyttkostnad m.m. Se även riktlinjer
5.	<p>Beslut i fråga om bistånd utöver 4 kap. 1 § SoL när det finns skäl för det 4 kap. 2 § SoL</p>	Verksamhetsledare	
6.	<p>Beslut i fråga om förmedling av egna medel 4 kap. 1 § SoL</p>	Socialsekreterare	
7.	<p>Beslut i fråga om att</p> <p>a) Återkräva ekonomiskt bistånd</p> <p>b) Efterskänka eller sätt ned återbetalningspliktigt ekonomiskt bistånd</p> <p>c) Väcka talan i förvaltningsrätten om ersättning som enskild inte återbetalar frivilligt 9 kap. 1, 2 och 3 §§ SoL</p>	<p>a) Verksamhetsledare</p> <p>b) Enhetschef</p> <p>c) Utskott</p>	

Avsnitt 6 – Dödsbo

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	<p>Beslut i fråga om dödsboanmälan till SKV 20 kap. 8 a § ÄB</p>	Socialsekreterare	
2.	<p>Beslut i fråga om att förvalta och avveckla dödsbo eller överlämna detta till dödsbodelägare eller god man för bortavarande eller till Allmänna arvsfonden 18 kap. 2 § 2 st. ÄB och 17 § lag om Allmänna arvsfonden</p>	Socialsekreterare	

3.	Beslut i fråga om provisoriskt omhändertagande av egendom och nödvändiga åtgärder efter avliden utan hemvist i Sverige 2 kap. 5 § 1 st. Lag om arv i internationella situationer	Socialsekreterare	
4.	Beslut i fråga om bouppteckning 20 kap. 2 § 2 st. ÄB	Socialsekreterare	
5.	Beslut i fråga om anmälan och överlämnande till tingsrätten av egendom som inte är av ringa värde eller överlämna egendom av ringa värde till närstående eller utlandsmyndighet 2 kap. 5 § 2 och 3 st. Lag om arv i internationella situationer	Socialsekreterare	
6.	Beslut att anordna gravsättning om den avlidne inte efterlämnar någon som kan ordna med gravsättning 5 kap. 2 § Begravningslagen	Socialsekreterare	
7.	Beslut i fråga om begravningskostnader a) Inom riktlinjerna b) Utöver riktlinjerna 4 kap. 1 och 2 §§ SoL	a) Socialsekreterare b) Utskott	

Avsnitt 7 – Sociala boenden

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	a) Beslut om att inleda utredning om socialt boende b) Beslut om att inte inleda eller att avsluta inledd utredning 11 kap. 1 § SoL	a) Socialsekreterare b) Verksamhetsledare	
2.	Beslut i fråga om att ingå eller säga upp andrahandskontrakt 4 kap. 1 § SoL	Verksamhetsledare	
3.	Beslut i fråga om i träningslägenhet 4 kap. 1 och 2 §§ SoL	Enhetschef	
4.	Beslut i fråga om omkostnader i träningsboende 4 kap. 1 och 2 §§ SoL	Enhetschef	
5.	Beslut om boendecoach 4 kap. 1 och 2 §§ SoL	Socialsekreterare	
6	Beslut i fråga om a) Modulboende b) Jourlägenhet c) Kategoriboende 4 kap. 1 och 2 §§ SoL	a) Socialsekreterare b) Enhetschef c) Enhetschef	

7.	<p>Beslut i fråga om skulder för socialt boende</p> <p>a) Upp till 25 % av prisbasbeloppet</p> <p>b) Upp till 50 % av prisbasbeloppet</p> <p>c) Därutöver</p> <p>4 kap. 1 § SoL</p>	<p>a) Socialsekreterare</p> <p>b) Enhetschef</p> <p>c) Utskott</p>	
----	---	--	--

Avsnitt 8 - Öppenvårdsinsatser

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	<p>a) Beslut i fråga om interna öppenvårdsinsatser</p> <p>b) Beslut ifråga om placering på Vårnäs</p> <p>c) Beslut om externa öppenvårdsinsatser</p> <p>4 kap. 1 § SoL</p>	<p>a) Socialsekreterare</p> <p>b) Enhetschef</p> <p>c) Utskott</p>	<p>a) Kontaktperson, kontaktfamilj, komplementfamilj</p> <p>b) Gäller för förutbetalda primärvårdsbehandlingar</p>
2.	<p>Beslut i fråga om öppenvårdsinsatser utan vårdnadshavarens samtycke, för barn som fyllt 15 år</p> <p>3 kap. 6 a § SoL</p>	Verksamhetsledare	
3.	<p>Beslut i fråga om annan förebyggande öppenvårdsinsats upp till 1,5 av prisbasbeloppet</p> <p>4 kap. 1 § SoL</p>	Enhetschef	
4.	<p>Beslut i fråga om upphörande av</p> <p>a) Öppenvårdsinsats</p> <p>b) Öppenvårdsinsats mot den enskildes önskemål</p> <p>(4 kap. 1 § SoL)</p>	<p>a) Socialsekreterare</p> <p>b) Utskott</p>	
5.	<p>Beslut att förordna eller entlediga kontaktperson, kontaktfamilj eller komplementfamilj</p>	Socialsekreterare	
6.	<p>Beslut om ersättning till kontaktperson, kontaktfamilj eller komplementfamilj</p> <p>a) Enlig SKR:s riktlinjer</p> <p>b) Utöver SKR:s riktlinjer</p>	<p>a) Socialsekreterare</p> <p>b) Utskott</p>	

Avsnitt 9 - Ersättning från enskild vid vård och placeringar

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	<p>Beslut om ersättning från enskild</p> <p>a) Vid placeringar i LVM-hem, HVB-hem, familjehem och annat boende med särskilt stöd</p> <p>b) Vid tillfälliga placeringar av vuxna i familjehem, maximalt tre månader</p> <p>c) Vid barns vård i annat hem än det egna</p> <p>8 kap. 1 § SoL och 6 kap. 1 och 2 §§ SoF</p>	<p>a) Socialsekreterare</p> <p>b) Socialsekreterare</p> <p>c) Enhetschef</p>	Avgifter enligt KFS nr 4.27

2.	Beslut om egenavgift för primärvårdsbehandling i hem för vård och boende 8 kap. 1 § SoL och 6 kap. 1 § SoF	Socialekreterare	
3.	Beslut att begära ändring hos försäkringskassan av betalningsmottagare eller att betalning sker till nämnden för barnbidrag, barntillägg och underhållstöd 16 kap. 18 § och 18 kap. 19 § SFB	Socialekreterare	
4.	Beslut att begära ändring hos CSN av betalningsmottagare för studiehjälp 2 kap. 33 § 2 st. Studiestödsförordningen	Socialekreterare	
5.	Beslut i fråga om att väcka talan i domstol om enskild inte frivilligt betalar ersättning 9 kap. 3 § SoL	Utskott	

Avsnitt 10 – Barn och unga

För att socialekreterare ska få fatta beslut på delegation ska de ha minst 1 års erfarenhet från handläggningen av ärenden inom det aktuella området

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	a) Beslut om att inleda utredning b) Beslut om att inte inleda eller att avsluta inledd utredning 11 kap. 1 och 2 §§ SoL	a) Socialekreterare b) Verksamhetsledare	
2.	a) Beslut om förlängning av utredningstiden för barn och unga b) Beslut i fråga om förlängning efter fem månader 11 kap. 2 § SoL	a) Enhetschef b) Utskott	a) Rapporteras till utskott varje månad
3.	Beslut i fråga om medgivande eller godkännande av enskilt hem för att ta emot barn för stadigvarande eller tillfälligt vård och fostran 6 kap. 6 § SoL	Utskott	Avser privatplaceringar, jourhem och familjehem
4.	Beslut om förbud eller begränsning för en enskild i kommunen att ta emot andras barn i sitt hem 5 kap. 2 § SoL	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
5.	Beslut i fråga om placering eller omplacering i familje- eller jourhem, stödboende eller HVB 4 kap. 1 § och 6 kap. 6 och 8 §§ SoL	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Behovet ska övervägas minst en gång var sjätte månad och hur vården ska inriktas och utformas
6.	Behörighet att ingå och säga upp avtal efter beslut om placering i familje- eller jourhem, stödboende eller HVB 4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	
7.	Beslut i fråga om tillfällig placering eller omplacering i familje- eller jourhem 4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	Som längst tre månader

8.	Beslut i fråga om tillfälligt boende enstaka nätter eller för en kort tid 4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	T.ex. i vandrarhem, hotell, härbärke
9.	Beslut i fråga om uppföljning vid beslut utan insats eller efter avslutad placering och att avsluta uppföljning 11 kap 4 a, 4 b och 4 c §§ SoL	Verksamhetsledare	
10.	Beslut i fråga om skälig ersättning vid överflyttning av vårdnaden till särskilt förordnad vårdnadshavare 6 kap. 11 § SoL	Enhetschef	Överflyttning till hem som barnet tidigare varit familjehemsplacerat hos
11.	Beslut om att ingå avtal och om ersättning till familjehem a) Enligt SKR:s riktlinjer b) Utöver dessa riktlinjer 6 kap. 6 b § SoL	a) Socialsekreterare b) Utskott	
12.	Beslut i fråga om andra särskilda kostnader upp till 7 000 kr per barn och år i samband med och under placeringen, 4 kap. 1 och 2 §§ SoL	Verksamhetsledare	
13.	Yttrande till åklagare eller domstol 11 § och 28 § LUL	Socialsekreterare	
14.	Begäran om brottsutredning av någon som är under 15 år 31 § och 33 § LUL	Socialsekreterare	

Avsnitt 11 - Vuxna

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	a) Beslut om att inleda utredning b) Beslut om att inte inleda eller avsluta inledd utredning utan åtgärd 11 kap 1 § SoL	a) Socialsekreterare b) Verksamhetsledare	
2.	Beslut ifråga om placering i familjehem, stödboende eller HVB 4 kap. 1 § SoL	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Se Avsnitt 8. p. 1 b. primärvårdsbehandling på Vårnäs
3.	Beslut i fråga om tillfällig placering i familjehem i högst tre månader 4 kap 1 § SoL	Enhetschef	
4.	Beslut i fråga om tillfälligt boende enstaka nätter eller en kort tid 4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	T.ex. i vandrarhem, hotell, härbärke
5.	Beslut i fråga om ansvarsförbindelse i samband med kontraktsvård eller vårdvistelse 4 kap. 1 § SoL	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	30 kap. 9 § 2 st. 3 p. BrB och 11 kap. § Fängelselag

6.	Beslut i fråga om köp av plats i annan kommun eller hos annan vårdgivare 4 kap. 1 § SoL	Utskott	
7.	Beslut i fråga om skyddat boende 4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	Tills nästa utskott
8.	Beslut i fråga om ersättning till familjehem a) Enligt SKR:s riktlinjer b) Utöver SKR:s riktlinjer	a) Socialsekreterare b) Utskott	a) I samråd m ed verksamhetsledare

Avsnitt 12 - Familjerätt

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	a) Beslut att inleda utredning b) Beslut om att inte inleda eller att avsluta inledd utredning 11 kap 1 § SoL	a) Familjerättssekreterare b) Verksamhetsledare	
2.	Beslut i fråga om a) Medgivande att ta emot barn för adoption b) Att inte medge eller återkalla medgivandet 6 kap 12 och 13 §§ SoL	a) Utskott b) Nämnden	
3.	Beslut i fråga om att a) Samtycka till fortsatt adoptionsförfarande b) Vägra sådant samtycke 6 kap 14 § SoL	a) Familjerättssekreterare b) Utskott	
4.	Genomföra adoptionsutredning på domstolens uppdrag 4 kap. 14 § FB och 10 kap. 5 § SoL	Av nämnden förordnad tjänsteman	Förordnas på förslag av enhetschef
5.	Yttrande till domstol beträffande barns namnbyte 44 – 45 §§ LOP	Familjerättssekreterare	
6.	Beslut i fråga om att a) inleda eller återuppta utredning om fastställande av faderskap eller föräldraskap b) Lägga ner faderskaps- eller föräldraskapsutredning 2 kap. 1, 7 och 8 a §§ FB	a) Familjerättssekreterare b) Nämnden	b) Utskottet bereder
7.	Beslut i fråga om godkännande av faderskapsbekräftelse a) När S-protokoll använts b) I övriga fall c) Eller väcka talan om fastställande av faderskap 1 kap. 4 § och 3 kap. 5 § FB	a) Administratör b) och c) Familjerättssekreterare	

8.	Anmäla till överförmyndare att behov finns eller att det inte längre finns behov av god man eller förvaltare 5 kap. 3 § SoF	Familjerättssekreterare	Avser även rätt att yttra sig i ärenden eller mål om behovet
9.	Utreda och/eller lämna upplysningar till domstol i vårdnads-, boende-, och umgänges mål samt avge yttrande angående umgängesstöd 6 kap. 19 och 20 §§ FB samt 6 kap. 15 c § 2 st. FB	Av nämnden förordnad tjänsteman	Förordnas efter förslag av enhetschef
10.	Beslut om att utse samt att följa upp umgängesstöd 6 kap. 15 c § 3 och 4 st. FB	Familjerättssekreterare	
11.	Beslut om insats eller åtgärd gentemot en vårdnadshavares vilja 6 kap. 13 a § FB	Utskott	
12.	Beslut om att godkänna eller inte godkänna avtal om vårdnad, boende och umgänge eller föra talan om umgänge 6 kap. 6, 14 a och 15 a §§ FB	Familjerättssekreterare	
13.	Ansöka om överflyttning av vårdnaden till familjehemsförälder/rar 6 kap. 8 § 2 st. SoL	Nämnden	Först ska nämnden särskilt ha övervägt om det finns skäl att göra ansökan efter tre år
14.	Ansöka om ändring i vårdnaden när förälder/ar är förhindrade att utöva vårdnaden 6 kap. 8 a § FB	Nämnden	
15.	Framställa eller ansöka om ändring i vårdnaden när förälder/rar är olämplig/a 6 kap. 7 § FB	Nämnden	

Avsnitt 13 - LVU

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Ansöka om vård med stöd av LVU 4 § LVU	Utskott	
2.	Beslut om omedelbart omhändertagande 6 § och 6 a § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Beslutet underställs förvaltningsrätten
3.	Beslut om ett omedelbart omhändertagande eller att vård med stöd av LVU ska upphöra 9 § 3 st. och 21 § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
4.	Beslut i fråga om umgängesbegränsning och hemlighållande av vistelseort samt upphörande av detsamma 14 § 2 st. 1 och 2 p. LVU	Nämnden – kan nämndens beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Utskottet överväger var 3:e månad om ett sådant beslut fortfarande behövs

5.	Ansöka om förlängd utredningstid 8 § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
6.	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden 11 § 1 och 2 st. LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
7.	Beslut beträffande den unges personliga förhållanden 11 § 4 st. LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	I den mån beslutet inte är att hänföra till 11 § 1 och 2 st. LVU
8.	a) Övervägande om vård med stöd av 2 § LUV fortfarande behövs b) Prövning om vård med stöd av 3 § LVU ska upphöra c) Särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnaden 13 § 1, 2 och 3 st. LVU	Utskott	a) Övervägs var sjätte månad b) Prövas fortlöpande var sjätte månad c) Placerad under tre år i samma familjehem
9.	Beslut om regelbunden kontakt med särskilt kvalificerad kontaktperson eller behandling i öppna former 22 § LVU	Utskott	Prövas fortlöpande var sjätte månad från beslutsdagen
10.	Ansöka om flyttningsförbud 24 § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
11.	Beslut i fråga om att flyttningsförbud ska upphöra 26 § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Behovet av flyttningsförbuden övervägs var tredje månad
12.	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud 27 § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Beslutet underställs förvaltningsrätten
13.	Beslut i fråga om att ett tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra 30 § 2 st. LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
14.	Beslut i fråga om den unges umgänge efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud 31 § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
15.	Ansöka om utreseförbud 31 b § LVU	Utskott	Prövas fortlöpande var sjätte månad från beslutsdagen
16.	Beslut i fråga om utreseförbud ska upphöra 31 c § LVU	Utskott	

17.	Beslut om tillfälligt utreseförbud samt ansöka om utreseförbud och förlängd utredningstid 31 d § och 31 f § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Beslutet underställs förvaltningsrätten inom en vecka från dagen för beslut
18.	Beslut i fråga om upphörande av tillfälligt utreseförbud eller tillfälligt undantag från ett utreseförbud 31 g § och 31 i § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
19.	Beslut om läkarundersökning, utse läkare och plats för undersökningen 32 § LVU	Socialekreterare	
20.	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra läkarundersökning eller beslut om vård eller omhändertagande av den unge 43 § LVU	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
21.	Anmäla behov av offentligt biträde 3 § lag om offentligt biträde	Socialekreterare	Yttrande om sakfrågans beskaffenhet och behovet av biträde

Avsnitt 14 – LVM

För att socialekreterare ska få fatta beslut på delegation ska de ha minst 1 års erfarenhet från handläggningen av ärenden inom det aktuella området

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut om att a) Inleda utredning vid kännedom att det kan finnas skäl för tvångsvård b) Inte inleda utredning c) Inledd utredning ska avslutas 7 § LVM	a) Socialekreterare b) Verksamhetsledare c) Verksamhetsledare	c) Alternativt övergå i SoL utredning 11 kap. 1 § SoL
2.	Beslut om läkarundersökning och att utse läkare för undersökningen 9 § LVM	Socialekreterare	
3.	Ansöka om vård med stöd av LVM 11 § LVM	Utskott	
4.	Beslut om omedelbart omhändertagande och att det ska upphöra 13 § och 18 b § LVM	Utskott – kan utskottets beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	Beslutet underställs förvaltningsrätten
5.	Beslut i fråga om vård och behandling i visst hem (LVM-hem) 12 § LVM	Socialekreterare	
6.	Beslut om att begära polishandräckning för läkarundersökning eller inställelse vid ett LVM-hem eller sjukhus 45 § LVM	Enhetschef	

7.	Yttrande till åklagarmyndighet vid åtalsprövning eller till domstol när en misstänkt kan bli föremål för LVM-vård 46 § LVM och 31 kap. 2 § 1 st. BrB	Socialsekreterare	
----	---	-------------------	--

Avsnitt 15 – Upplýsingar enligt BrB

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	På begäran av domstol, åklagare eller kriminalvården lämna upplýsingar om en misstänkt eller när utvisning kan komma i fråga på grund av brott 6 § lag om särskild personutredning i brottmål, m.m.	Socialsekreterare	
2.	Yttrande till allmän domstol när den misstänkte kan bli föremål för LVM-vård 31 kap. 2 § BrB	Socialsekreterare	

Avsnitt 16 – Serveringstillstånd

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut i fråga om att förlänga ansökningstid, avvisa eller avskriva ansökan 8 kap. 10 § AL och 5 § AF	Alkoholhandläggare	
2.	a) Beslut om stadigvarande serveringstillstånd b) Beslut om tillfälliga serveringstillstånd 8 kap. 2 § AL	a) Utskott b) Alkoholhandläggare	
3.	Beslut i fråga om ändring av a) Stadigvarande serveringstillstånd b) Utökning i mindre omfattning av yta på uteservering c) Tillfällig ändring av stadigvarande serveringstillstånd 8 kap. 2, 4, 14 och 19 §§ AL	a) Utskott b) Alkoholhandläggare c) Alkoholhandläggare	
4.	Beslut i fråga om serveringstillstånd för provsmakning 8 kap. 6 § 1 st. och 7 § 2 st. AL	Alkoholhandläggare	
5.	Beslut i fråga om att godkänna anmälan, inleda och avsluta tillsyn samt inleda och avsluta tillsynsutredning 8 kap. 6, 7 och 18 §§, 9 kap. 11 och 12 §§ AL	Alkoholhandläggare	
6.	Beslut när konkursbo ansöker om serveringstillstånd för fortsatt rörelse 9 kap. 12 § 2 st. AL	Alkoholhandläggare	Förtursärende

7.	Beslut i fråga om a) Erinran b) Varning 9 kap. 17 och 20 §§ AL	a) Förvaltningschef b) Utskott	
8.	Beslut om omedelbar återkallelse av serveringstillstånd 9 kap. 18 § AL	Nämnd – kan nämndens beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
9.	Beslut om återkallelse a) Av stadigvarande serveringstillstånd b) Av tillfälligt serveringstillstånd c) När tillståndet inte längre utnyttjas d) Av serveringstillstånd för gemensamt serveringsutrymme 9 kap. 18 §	a) Utskott b) Förvaltningschef c) Alkoholhandläggare d) Utskott	
10.	Beslut att för visst tillfälle förbjuda eller inskränka försäljning av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat 3 kap 10 § 2 st. AL	Utskott	
11.	Beslut om att a) Polisanmäla vid misstanke om brott mot alkohollagen b) Begära polishandräckning för att kunna utöva tillsyn 9 kap 9 § AL	a) Förvaltningschef b) Alkoholhandläggare	
12.	Beslut i fråga om dispens för att lämna restaurangrapport FoHMFS 2014:5	Alkoholhandläggare	
13.	Beslut i fråga om återbetalning av avgift 8 kap 10 § AL	Utskott	

Avsnitt 17 – Överklagande och omprövning

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Prövning om överklagandet kommit in i rätt tid, avvisning av för sent inkommit överklagande, samt avge yttrande i överklagat ärende 44 § och 45 § FL samt 10 kap. 1 § AL	Delegat i ursprungsbeslut. Om nämnd eller utskott är delegat och deras beslut inte kan avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
2.	Rättning, omprövning och ändring av beslut 36 - 39 §§ FL	Delegat i ursprungsbeslut. Om nämnd eller utskott är delegat och deras beslut inte kan avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	

3.	Beslut att överklaga domstols ändring av delegerade beslut och yrka på inhibition samt avge yttrande 10 kap. 1 och 2 §§ SoL och 6 kap. 37 § KL	Förvaltnings-, avdelnings- eller enhetschef	Inte vid myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4.	Beslut att överklaga domstols ändring av beslut från nämnd eller utskott samt yrka inhibition och avge yttrande 10 kap. 1 och 2 §§ SoL och 6 kap. 37 § KL	Nämnd eller utskott, kan deras beslut inte avvaktas får tjänstgörande ordförande ta beslut	
5.	Överklaga annan myndighets beslut 6 kap. 37 § KL	Förvaltningschef	

Avsnitt 18 – Lex Sarah

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut i fråga om åtgärdsplaner och/eller att avsluta utredning utan vidare åtgärd 6 kap. 37 § KL	Avdelningschef	
2.	Beslut i fråga om att anmäla allvarliga eller påtaglig risk för allvarliga missförhållanden till IVO 14 kap. 7 § SoL	Nämnd	
3.	Yttrande till IVO	Utskott	

Avsnitt 19 – Allmänna handlingar och personuppgifter

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut att helt eller delvis avslå en begäran om utlämnande av handlingar eller uppgifter samt uppställande av förbehåll vid utlämnande till enskild 2 kap. 14 § TF, 6 kap. 3 – 6 §§, 10 kap. 4 och 14 §§, 12 och 26 kap. OSL, 12 kap SoL m.fl.	- Den som har ansvar för vården av handlingen. - Myndighetens beslut fattas av enhetschef	Förbehåll inskränker en enskilds rätt att röja eller annars föfoga över handlingen
2.	Beslut om sekretess för uppgiftslämnare i vissa fall 26 kap. 5 § OSL	Enhetschef	
3.	Beslut om sekretess för uppgifter om underårig i förhållande till vårdnadshavare 12 kap. 3 § 1 st. OSL	Enhetschef	
4.	Överklaga annan myndighets beslut om att helt eller delvis avslå en begäran om utlämnande av handlingar eller uppgifter 6 kap. 3 § OSL	Enhetschef	

Avsnitt 20 – Dataskyddsförordningen

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut om att utse dataskyddsombud art. 37 DSF	Nämnd	Kontaktuppgifterna till DO anmäls till IMY

2.	Ingå personuppgiftsbiträdesavtal inklusive instruktioner art. 28 DSF	Berörd chef Förvaltningschef	
3.	Beslut i fråga om att anmäla personuppgiftsincident samt upprätta anmälan och dokumentation art. 33 DSF	Berörd chef Förvaltningschef	Vid behov rådgöra med incidentgruppen
4.	Fastställa konsekvensbedömning avseende dataskydd art. 35 DSF	Berörd chef Förvaltningschef	
5.	Beslut i fråga om att ta ut en avgift eller vägra att tillmötesgå en begäran om begäran är ogrundad eller orimlig art 12.5 DSF	Berörd chef Förvaltningschef	
6.	Beslut i fråga om registrerads begäran om utlämnande av registerutdrag art. 15 DSF	Berörd chef Förvaltningschef	
7.	Beslut i fråga om registrerads rätt till rättelse, radering eller begränsning av behandlingen eller överföring av uppgifter eller att göra invändningar samt rätt till underrättelse till tredje man om rättelse, radering eller begränsning av behandlingen art. 16, 17, 18, 19, 20 och 21	Berörd chef Förvaltningschef	

Avsnitt 21 - Polisanmälan av brott

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
1.	Beslut om att polisanmäla brott som hindrar nämndens verksamhet 12 kap. 10 § SoL och 10 kap. 2 § OSL	Enhetschef	T.ex. hot och våld, otillbörlig påverkan, förstörelse av nämndens egendom m.m.
2.	Beslut att inte anmäla brott som hindrar nämndens verksamhet 12 kap. 10 § SoL och 10 kap. 2 § OSL	Utskott	
3.	Beslut om att polisanmäla brott som riktar sig mot underårig 10 kap. 21 § OSL och 12 kap. 10 § SoL	Enhetschef	
4.	Beslut om att inte polisanmäla brott som riktar sig mot underårig 10 kap. 21 § OSL och 12 kap. 10 § SoL	Utskott	
5.	Lämna uppgift till förebyggande, förhindrande, avbrytande eller för omedelbart polisiärt ingripande vid vissa brott eller av djurskyddsskäl 10 kap. 18, 18 a, 19, 20 och 20 a §§ OSL	Enhetschef	
6.	Lämna uppgift till åklagare- eller polismyndighet vid misstanken om brott 10 kap. 22 § OSL samt 12 kap. 10 § SoL	Enhetschef	

7.	Lämna uppgift till polismyndighet eller säkerhetspolis vid misstanke om begången terrorbrottslighet 10 kap. 22 a § OSL	Enhetschef	Finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall eller terroristbrott m.m.
8.	Lämna uppgift till åklagare- eller polismyndighet vid misstanke om vissa grövre brott 10 kap. 23 § OSL	Enhetschef	
9.	Beslut att polisanmäla misstänkt bidragsbrott 6 § Bidragsbrottslagen	FUT-handläggare	

Månadsrapport

September 2021

Innehållsförteckning

Drift	3
Helårsprognos	3
Åtgärder som är inräknade i helårsprognosen	4
Investeringar	7
Helårsprognos	7

Helårsprognos

Driftsredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Periodens ack. utfall	Periodens ack. budget	Periodens ack. avvikelse	Prognos budgetavvikelse helår
Ledning inkl nämnd och stab	-16 473	-6 428	-10 045	-11 606
Avdelning vuxen	-7 298	-7 574	276	435
Ekonomiskt biståndsenhet	-50 173	-45 894	-4 279	-4 257
Vuxenstödsenhet	-8 333	-9 462	1 129	1 439
HVB Klivet och Kollektivet	-4 684	-4 544	-139	13
Avdelning barn och unga	-2 397	-2 948	551	424
Barnenhet	-6 689	-7 211	522	200
Ungdom och placeringsenhet	-59 156	-52 131	-7 025	-7 965
Förebyggande och resursenhet	-7 074	-7 914	840	317
Summa	-162 276	-144 106	-18 170	-21 000

Under september har den negativa budgetavvikelsen endast ökat marginellt, från -18 095 tkr i augusti till -18 170 tkr. Det visar att de åtgärder som togs fram under sommaren nu börjar ge resultat på ekonomin. Vid uppföljning av åtgärdsplanen som gjordes under september framkom inga avvikelser, utan de åtgärder som planerats har också genomförts. Fler åtgärder finns planerade och kommer under hösten att ge ytterligare minskade kostnader.

Från augusti 2020 har utbetalt försörjningsstöd minskat. När nu augusti och september passerat och jämförelse görs med förra årets utbetalningar så är årets utbetalning lägre. Det visar att minskningen fortsätter om än i långsammare takt än den som skedde från juli till augusti 2020. De åtgärder enheten arbetar med, som felaktiga utbetalningar och ersättning för hyra, bör snart också märkas i form av minskade utbetalningar.

Under augusti var kostnaden för placeringar 4 011 tkr, vilket kan jämföras med juni då kostnaden var 5 749 tkr, vilket var årets dyraste månad. Det är främst kostnaden för placerade barn och unga som nu sjunker. Inga nya placeringar har skett under månaden. Prognosen för årets återstående månader ligger strax under 4 000 tkr per månad.

Personalkostnaderna har minskat något jämfört med sommarmånaderna, då semesterersättning betalas ut samt vikarier anlitas. Kostnaderna ligger nu på samma nivå som under våren. Kostnaden bör sjunka något under återstående månader av året då fyra anställda slutat i september och tjänsterna inte kommer att tillsättas.

Fortsätter denna positiva trend kommer prognosen att behöva revideras.

Åtgärder som är inräknade i helårsprognosen

Förvaltningsövergripande

Samhället har öppnat och det märker socialförvaltningen av genom ett utökat behov av stöd från olika grupper. Förvaltningen har fortsatt svårigheter med att rekrytera personal och har därav tagit hjälp av kommunikationsenheten för att annonsera på socialmedier. Samtliga enheter arbetar aktivt med att finna arbetssätt som gör att nämndens kostnader kan fortsätta minska.

Samtliga enheter arbetar aktivt med att finna lösningar för att minska underskottet

Alkoholärenden

Alkoholhandläggaren har varit på tillsynsutbildning framtagen av STAD (Stockholm förebygger alkohol och drogproblem) i Stockholm. En ny form av tillsynsutbildning där poliser och alkoholhandläggare går kursen tillsammans för att skapa samsyn kring exempelvis bedömning av berusningsnivåer hos gästerna. I utbildningen blandas teori, tillsyn i praktiken och erfarenhetsutbyte. Tillsyn genomfördes på natten på några av Stockholms mest välbesökta krogar. Utbildningen kan ses som en del av kommunens arbete med ANDTS strategin dels utifrån fokus på tillsyn och kompetensutveckling men också utifrån ett samverkansperspektiv med polismyndigheten.

Arbete har påbörjats med en rutin kring tillsyn och en rutin kring handläggning, i enlighet med Länsstyrelsens synpunkter vid verksamhetstillsynen av serveringstillstånd. De beräknas vara klara under oktober eller början av november.

Inga tillsyner har genomförts under september. Polisen rapporterar att det varit lugnt vid deras tillsyn.

Förfrågan har inkommit från en kommun i Östergötlands län om att få ingå avtal med Katrineholm avseende utskänkningstillstånd.

FUT (Felaktiga utbetalningar)

I september har FUT-arbete fortsatt handlat mycket om att skapa rutiner och hitta vägar framåt för arbetet. Flertalet aktualiseringar och utredningar har startats.

Utöver FUT-utredningarna har några ärenden identifierats i samverkan med socialsekreterare, där fortsatta utbetalningar stoppats. Några av klienterna har varit aktuella i flera år. Dessa har det inletts FUT-utredningar på. En e-tjänst är skapad och lanserad där allmänheten kan lämna tips om misstänkt bidragsbrott.

Avdelning barn och unga

Under september var ärendeinflödet på myndighet barn och unga fortsatt högt, 214 stycken aktualiseringar, vilket är en liten ökning från augusti men ungefär samma antal som i september 2020. Enheten barn har haft annons ute för att förstärka med fler utredare då befintlig personal har svårt att hinna med den mängd som kommer in, dock utan resultat. Ingen av de som sökte uppfyllde kraven. Kontakt har tagits med socialförvaltningens kommunikatör för att få stöd i att göra annonsen mer lockande samt att få ut annonsen bredare i sociala medier.

På ungdom- och placeringsenheten fortsätter arbetet med att erbjuda alternativ till HVB-placeringar samt att minska antalet vårddygn för de som idag är placerade genom att intensifiera samarbetet med socialförvaltningens öppenvård.

Ungdomsteamet, på enheten Förebyggande och resurs, har startat upp det utåtriktade arbetet då samhället börjat lätta upp efter pandemin. Trygghetsskapande och relationsbyggande arbete på skolor och i andra områden där ungdomar rör sig är fokusområden under hösten.

Ungdomsmottagningen har i samarbete med skolorna återupptagit klassrumsinformation i årskurs 7 och 8. Ett maskulinitetsprojekt planeras tillsammans med kuratorerna på gymnasieskolorna, vilket finansieras av projektmedel. Syftet med projektet är öka medvetenheten om maskulinitetsnormer bland gymnasieelever i Katrineholm.

Familjeteamet tillsammans med familjecentralen har startat upp gruppverksamheten Föräldraskap i Sverige med åtta utrikesfödda föräldrar. E-tjänsten för tidsbokning till föräldrastöd är lanserad och marknadsförd via digitala medier, kommunens hemsida och via broschyrer på flera språk.

Utbildning och implementeringen av Signs of Safety fortsätter på avdelningen barn och unga, under september har medarbetarna deltagit på fördjupningsutbildning. Barn- och ungdomsutredare samt placeringshandläggare har även genomgått en heldagsutbildning i LVU-lagstiftningen för att fördjupa sina kunskaper kring LVU (Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga).

Under september slutade avdelningens administratör och i samband med detta gjordes en översyn av arbetsuppgifterna. En del av arbetsuppgifterna fördelades till socialförvaltningens administration samt några till ekonomiassistenten i staben. Riskbedömningar är gjorda med samtliga grupper där det inte framkom några större risker men uppföljningar kommer att göras under hösten för att säkerställa att arbetsmängden inte blir för hög.

Avdelning vuxen

Antalet aktuella hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat med 29 hushåll jämfört med augusti, och barn har minskat med 33 stycken under samma period. Sedan september 2020 har antal barn i familjer med ekonomiskt bistånd minskat med 167 barn. Utbetalt försörjningsstöd är cirka 50 tkr lägre än i augusti.

Även om aktuella hushåll med ekonomiskt bistånd och utbetalt ekonomiskt bistånd minskar, blir det allt svårare och tar längre tid att få individer till egen försörjning.

Anledningen till att det är svårare att få ut individer till egen försörjning är bland annat att det är många som har gått på försörjningsstöd länge och står långt ifrån arbetsmarknaden. Problembilden är ofta komplex då de har behov av stöd inom fler områden, exempelvis missbruk, psykisk och fysisk ohälsa.

För att fler personer ska komma till annan försörjning är samarbete med andra aktörer väldigt viktigt, exempelvis arbetsförmedlingen och regionen. Samarbetet med Viadidakt sker dagligen och tillsammans har förvaltningarna börjat titta på gruppen som inte kan tillgodogöra sig arbetsmarknadsåtgärder, för att se om det går att göra andra insatser.

Eftersom ärendeantalet på ekonomiskt bistånd kontinuerligt minskat har även tjänsterna minskat. Under september har tre medarbetare slutat på enheten, och ytterligare en har sagt upp sig och slutar under november. Tre av dessa tjänster kommer inte tillsättas men det pågår rekrytering av den fjärde. För att klara omställningen kommer en vikarie tillsättas under månadsskiftet när utbetalningen av ekonomiskt bistånd är som högst. Riskbedömning och åtgärdsplan är gjord tillsammans med medarbetarna.

Inom vuxenstödsenheten är inflödet av ärenden på myndighet relativt oförändrat medan det ökar inom öppenvården. På Mercur och i relationsvåldsteamet ökar antalet ärenden. 31 personer genomgår behandling för missbruk jämfört med 25 stycken under augusti. 8 personer med spelberoende genomgår behandling jämfört med 2 under augusti. 33 våldsutsatta får stöd av relationsvåldsteamet jämfört med 28 under augusti.

Ökningen verkar bero på effekter av Covid-19 och på släppta restriktioner, och allt tyder på att det kommer fortsätta öka. På grund av ökningen och då en medarbetare gått ner i tid inför kommande pension kommer en utökning att göras med en tjänst på Mercur. Tjänsten kommer att annonseras

under september och förhoppningen är att rekryteringen är klar till årsskiftet.

Under september har IVO (Inspektionen för vård och omsorg) genomfört en inspektion av verksamheterna. Inga brister framkom muntligt men det skriftliga svaret förväntas komma under oktober.

Investeringar

Helårsprognos

Investeringsredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Periodens ack. utfall	Periodens ack. budget	Periodens ack. avvikelse	Prognos budgetavvikelse helår
Möbler och inventarier	-208	-177	-31	0
Digitalisering och utveckling av datorprogram	-228	-900	672	0
Arbetsmiljöåtgärder	-239	-295	56	0
Nytt verksamhetsystem	0	-1 200	1 200	1 600
AV-utrustning	-38	-38	0	0
Totalt	-713	-2 610	1 897	1 600

Blåsippan har gjorts om till mötesrum och nya möbler har köpts in till en kostnad av 75 tkr.

Arkivet har fått nya hyllor, 80 tkr.

Det har satts upp larmdisplayer i korridorer för 66 tkr.

Förvaltningen har hittills köpt i digitala skärmar med utrustning till mötesrum till en kostnad av ca 450 tkr.

Modul i Treserva för avvikelsehantering håller på att implementeras.

Inköp och implementering av kvalitetsledningssystem kommer att ske under hösten. Ett projekt i samarbete med Vård- och omsorgsförvaltningen.

Förvaltningen har sökt och beviljats medel, 1 200 tkr, ur kommunens centrala investeringsfond till robotisering/automatisering av ansökan av ekonomiskt bistånd. Upphandling kommer att ske under hösten och automatiseringen beräknas kunna tas i bruk under nästa år.

Upphandlingen av nytt verksamhetssystem avbröts tidigare under året. Ny upphandling kommer att ske under nästa år. Inga av årets investeringsmedel, 1 600 tkr, kommer att förbrukas 2021.

Förvaltningen har i budget 2022 sökt nya medel för verksamhetssystem.

Inköp av möbler till ungdomsmottagningen är på gång.

Klivet kommer att rusta fem av enhetens lägenheter för att underlätta för ungdomar att flytta in. Idag behöver hyresgästen egen utrustning och möbler men nu kommer enheten att köpa in en basuppsättning.

Anmälan av delegationsbeslut

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden lägger anmälan av delegationsbesluten till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Redovisning av delegationsbeslut tagna på socialnämndens vägnar under september månad 2021 för ekonomiskt bistånd, barn, unga och vuxna samt öppenvård. Samt delegationsbeslut SOCN Del/2021 § 9.

Redovisningen har skickats ut i sin helhet till nämndens ledamöter.

Matilda Johansson
Nämndsekreterare

Statistik barn, unga och vuxna samt öppenvård 2021

Januari Februari Mars April Maj Juni Juli Augusti September Oktober November December

Aktualiseringar

Barn	181	215	209	197	212	216	174	180	214			
Vuxna	36	50	70	46	46	51	46	46	44			

Förlängning av utredning

Barn	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--

Nystartade utredningar

Barn	82	90	51	65	65	75	46	40	42			
Vuxna	15	14	23	11	14	17	11	14	12			

Pågående utredningar

Barn	298	341	322	326	342	344	312	280	289			
Vuxna	40	41	47	49	49	54	57	55	46			

Avslutade utredningar

Barn	47	67	60	44	67	75	74	28	57			
Vuxna	10	18	7	13	9	7	15	19	11			

Familjehemsplacerade <21 år SoL

Flickor	18	18	13	14	14	16	15	14	14			
Pojkar	23	23	24	25	25	25	26	26	26			

Vårdnadsöverflyttade

Flickor	10	10	10	10	10	10	10	10	10			
Pojkar	10	10	10	10	10	10	10	10	10			

Familjehemsplacerade < 21 år LVU

Flickor	15	16	16	16	17	14	14	16	17			
Pojkar	14	15	16	16	15	12	10	14	14			

Tillfälliga placeringar

Flickor	1	2	0	1	1	3	2	8	1			
Pojkar	3	3	4	2	3	5	5	9	1			

Barn HVB /SoL < 21 år

Flickor	4	6	2	0	0	0	0	0	1		
Pojkar	9	9	9	11	12	5	8	8	6		

Barn SIS < 21 år

Flickor	1	1	1	0	1	1	0	0	0		
Pojkar	0	1	2	0	2	3	3	3	3		

Barn HVB /LVU < 21 år

Flickor	5	3	1	3	2	2	2	2	1		
Pojkar	6	5	7	7	4	5	4	4	3		

Barn, Klivet SoL < 21 år

Stödboendet, 10 platser	9	9	10	10	8	8	8	7	9		
HVB-Kollektivet, 6 platser	4	5	4	4	5	5	5	5	4		

Barn, Klivet LVU <21 år

Kollektivet	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--

Barn, Klivet JOUR <21 år

Kollektivet	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
--------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--

**Pågående insatser - Kontaktfamiljer/
Komplementfamiljer/Kontaktpersoner**

Flickor	14	15	15	15	14	14	15	18	20		
Pojkar	32	34	31	32	30	29	27	20	30		

Vuxna HVB/SOL

Kvinnor	5	6	3	3	5	5	5	6	4		
Män	0	0	0	0	0	0	0	8	10		

Vuxna LVM/SIS

Kvinnor	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Män	3	2	1	1	1	1	1	0	1		

Vuxna LVM Nystartade

			4	3	0	2	1	1	1		
--	--	--	---	---	---	---	---	---	---	--	--

Vuxna LVM Avslutade

					0	0	0	0	0		
--	--	--	--	--	---	---	---	---	---	--	--

Vuxna, familjehemsplacering

Kvinnor	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Män	1	1	1	1	1	2	2	1	2			

Familjerätten

Aktualiseringar	50	46	53	48	54	64	45	65	40			
------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	--	--	--

**Påg. Utredningar inkl. samarbetssam.
Tingsrätten**

35	29	23	25	28	30	22	32	24			
----	----	----	----	----	----	----	----	----	--	--	--

**Påg. samarbetssamtal exl.
Tingsrätten**

11	4	12	10	11	9	8	21	11			
----	---	----	----	----	---	---	----	----	--	--	--

Nystartade utredningar

15	4	11	10	11	17	2	13	3			
----	---	----	----	----	----	---	----	---	--	--	--

Avslutade utredningar

10	17	5	8	14	8	6	10	11			
----	----	---	---	----	---	---	----	----	--	--	--

**Skrivna Avtal, vårdnad, boende
umgänge**

0	1	0	0	1	0	0	0	2			
---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--

Dödsboanmälningar

3	5	2	4	0	2	6	2	3			
---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--

Statistik försörjningsstöd 2021

	<i>Januari</i>	<i>Februari</i>	<i>Mars</i>	<i>April</i>	<i>Maj</i>	<i>Juni</i>	<i>Juli</i>	<i>Augusti</i>	<i>September</i>	<i>Oktober</i>	<i>November</i>	<i>December</i>	Ackumulerade uppgifter
Totalt antal hushåll försörjningsstöd	729	718	717	688	677	685	672	666	637				
Antal barn som ingår i försörjningsstöd	773	743	729	704	689	681	686	674	641				
Varav 18-24år	144	146	145	133	128	128	116	118	106				
Varav antal med utbet. under månaden	486	483	567	533	519	524	505	477	487				
Män	267	264	310	292	290	281	274	255	254				
Kvinnor	219	219	257	241	229	243	231	222	228				
Varav 18-24år	91	91	111	95	95	91	88	77	79				
Män	40	44	52	43	48	41	45	38	41				
Kvinnor	51	47	59	52	47	50	43	39	38				
Avslutade ärenden	50	45	53	48	40	43	41	59	35				
Varav 18-24år	9	11	16	11	12	14	9	18	13				
Aktualiseringar	126	142	128	115	120	122	79	103	95				
Startade utredningar	38	36	38	22	36	49	24	32	28				
Varav 18-24år	14	9	6	7	8	12	3	9	4				
Utbetalt försörjningsstöd under månaden	4 078 164	4 058 773	5 515 298	4 233 373	4 431 392	4 314 032	4 582 273	4 012 462	4 062 485				
Genomsnitt per hushåll	8 391	8 403	9 727	7 943	8 538	8 233	9 074	8 412	8 342				
Samtliga ärendetyper (Förs. stöd, 2:a handskontr. Egna medel)	859	853	856	826	811	809	684	678	648				

39 288 252

2021

Beslutsstatistik – orsak till försörjningsstöd

Orsak	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Arbetar deltid ofriv otillräcklig inkomst	11	7	15	17	16	8	17	13	14			
Varav 18-24 år	3	1	1	0	2	2	4	1	0			
Arbetar deltid ofriv väntar inkomst	2	3	6	4	1	8	8	3	1			
Varav 18-24 år	0	0	2	0	1	1	2	2	1			
Arbetar heltid otillräcklig inkomst	9	8	22	22	11	11	15	10	7			
Varav 18-24 år	0	0	1	2	0	0	0	1	1			
Arbetar heltid väntar inkomst	3	1	5	5	6	9	8	12	1			
Varav 18-24 år	0	0	3	0	3	5	5	1	0			
Arbetslös ingen ersättning/stöd	219	241	257	222	217	221	188	226	228			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Arbetslös otillräcklig ersättning/stöd	146	165	224	177	155	234	177	171	152			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Arbetslös väntar på ersättning/stöd	10	13	16	9	15	17	10	6	6			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Arbetshinder, sociala skäl	137	135	153	139	148	133	108	113	90			
Varav 18-24 år	10	18	9	4	7	13	17	13	10			
Arbetshinder, sociala skäl, beroendeproblematik	25	22	42	25	23	25	26	26	48			
Varav 18-24 år	0	0	5	4	3	3	3	2	2			
Arbetshinder, sociala skäl,	32	24	32	31	33	23	14	26	20			

insats kan ej erb.												
Orsak												
Varav 18-24 år	0	0	1	1	0	0	0	0	0			
Arbetshinder, sociala skäl, våld i nära relation	3	7	8	3	0	4	1	6	0			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	1	0	0	0			
Ensamk ungdomar (18-20 år, gymn studerande)	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Föräldraledig otillr föräldrap	3	6	7	5	4	3	4	9	7			
Varav 18-24 år	1	0	5	2	0	1	2	2	2			
Föräldraledig väntar föräldrap	2	0	0	1	0	2	4	1	0			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	2	0	0	0			
Ingen etableringsers. (prest. Förmåga <25%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Otillräcklig etableringsersättning	6	0	8	5	3	2	0	0	1			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Otillräcklig pension/äldreförsöjningsstöd	48	55	52	45	54	56	29	58	35			
Saknar barnomsorg	0	0	2	0	0	1	3	0	0			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
SFI	61	69	73	51	44	51	35	42	44			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Sjuk- eller aktivers otillräcklig ers	28	26	30	20	21	18	17	15	23			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	2	0	0	0	0			
Sjuk- eller aktivers väntar ers	0	3	5	0	2	7	1	2	5			
Varav 18-24 år	0	0	1	0	0	0	0	0	0			
Sjukskrivn läkarintyg, ingen sjukpenning	93	94	148	86	94	103	70	84	104			

Varav 18-24 år	22	16	33	16	20	10	7	10	19			
Orsak												
Sjukskriften läkarintyg otillr sjukpenning	8	7	11	14	7	12	19	10	12			
Varav 18-24 år	2	1	6	4	2	1	5	2	2			
Sjukskriften läkarintyg väntar sjukpenning	0	1	1	2	9	10	9	1	4			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Studerar grundskolenivå	21	8	20	23	13	10	4	7	5			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Studerar gymnasienivå	1	4	1	3	6	2	1	5	3			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Utan försörjningshinder	0	2	0	0	1	0	0	1	0			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	1	0			
Väntar på etableringsersättning	0	9	5	0	0	0	1	7	2			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Väntar på pension/äldreförsörjningsstöd	40	8	4	0	5	1	0	3	1			
Varav 18-24 år	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Totalt antal beslut	872	918	1147	909	888	971	769	857	813			
Varav 18-24 år	38	36	67	33	40	39	45	35	37			
Antal unika ärenden	461	459	515	479	466	466	408	441	424			
<i>varav kvinnor</i>	207	216	236	226	213	216	187	207	193			
<i>varav män</i>	254	243	279	253	253	249	221	234	231			
Antal unika ärendepersoner	805	805	869	857	794	808	768	778	701			
<i>varav kvinnor</i>	196	203	219	209	198	199	204	196	188			
<i>varav män</i>	104	95	110	114	111	113	112	114	102			

SOCN Del/2021 § 9

Förordnande av förvaltningschef för socialförvaltningen 1-7 november 2021

Beslut

Förvaltningschef Lena Ludvigsson beslutar på socialnämndens vägnar att förordna avdelningschef Linda Qvarnström att utöver egen tjänst upprätthålla befattningen som förvaltningschef under perioden 2021-11-01 – 2021-11-07.

Ärendebeskrivning

Förvaltningschef Lena Ludvigsson har semester och förordnar avdelningschef Linda Qvarnström att utöver egen tjänst upprätthålla befattningen som förvaltningschef i hennes frånvaro.

Lena Ludvigsson
Förvaltningschef socialförvaltningen

*Beslutet skickas till:
Linda Qvarnström
Kommunledningsförvaltningen – för kännedom
Växeln
Akten*

Utdragsbestyrkande

SIGNATURSIDA

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande
undertecknare:

NAMN:	Lena Ludvigsson
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_09f765f6b2a5fbb0bf6b0332ab0beb0024
DATUM & TID:	2021-10-19 12:10:37 +02:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2021-10-19 12:10:47 +02:00
Ref: 1199428
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

Meddelanden

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden lägger anmälan av meddelanden till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Utdrag ur socialnämndens diarium över handlingar för perioden 2021-09-21– 2021-10-18.

Kommunstyrelsen

- Remiss med förslag till Socialstyrelsens föreskrifter om belopp för vård av utskrivningsklara patienter för år 2022 (SOCN/2021:66)

Matilda Johansson
Nämndsekreterare